

Parc Natural
del Montseny

Memòria 2017

Diputació
Barcelona
#DibaOberta

Diputació
de Girona

Table of Contents

Introducció	5
Presentació	5
Notes prèvies	6
1. Dades generals	7
1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació	7
1.2. Administració promotora i raó social	9
1.3. Àmbit geogràfic i administratiu	10
2. Òrgans de gestió i participació	17
2.1. Presentació	17
2.2. Consell Coordinador	18
2.3. Comissió Consultiva	19
3. Mitjans i recursos	22
3.1. Personal	22
3.2. Equipaments i infraestructures	26
3.3. Material de divulgació i comunicació	30
3.4. Pressupost	32
4. Principals activitats realitzades	36
El programa d'activitats	36
4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural	37
4.1.1. Activitats de conservació i restauració	37
Actuacions de restauració del medi natural i el paisatge	37
Pla de seguiment i recerca	44
4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori	45
Pla de vigilància i prevenció d'incendis d'estiu	45
Millores en les infraestructures de prevenció d'incendis	46
Altres actuacions de gestió i manteniment del patrimoni	48
4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local	53
4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural	53
Subvencions	53
Programa "Viu el parc"	55
Carta Europea de Turisme Sostenible	57
4.2.2. Infraestructures i serveis generals	58
Manteniment i arranament de la xarxa viària	58
Senyalització	62

Servei de recollida selectiva d'escombraries	63
--	----

4.3. Ús públic i educació ambiental 66

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments	66
--	----

Actuacions més rellevants	66
---------------------------	----

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació	70
---	----

Desplegament del programa educatiu «El Montseny a l'escola»	70
---	----

Programa "Coneguem els nostres parcs"	71
---------------------------------------	----

Estratègia d'educació ambiental del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny	72
--	----

Activitats del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals	73
---	----

Sistema de Qualitat als equipaments i serveis d'ús públic del parc	74
--	----

Foment de l'accessibilitat al parc	75
------------------------------------	----

Rutes teatralitzades inclusives	76
---------------------------------	----

Dades de freqüentació	77
-----------------------	----

Web i xarxes socials	80
----------------------	----

4.4. Activitats de coordinació i governança 81

4.4.1. Activitats de planificació i participació	81
--	----

Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució	81
---	----

Reunions dels òrgans de gestió i participació	82
---	----

Convenis	84
----------	----

Activitats realitzades en el marc de la Reserva de la Biosfera del Montseny	87
---	----

Relacions externes	90
--------------------	----

Coordinació general	91
---------------------	----

4.4.2. Activitats generals i de suport	92
--	----

Projecte SIGEP	92
----------------	----

Seguiment i control de la normativa	96
-------------------------------------	----

Parc mòbil	98
------------	----

Accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats	99
---	----

Annex I. Pla de seguiment i recerca 100

Fitxes resum de les activitats i estudis 2017	100
---	-----

Educació, formació i divulgació	100
---------------------------------	-----

Seguiment de les estacions meteorològiques	101
--	-----

Seguiment de les poblacions de cranc de riu ibèric al Montseny	103
--	-----

Seguiment de papallones diurnes (CBMS) al Parc Natural del Montseny	105
---	-----

Seguiment de les poblacions d'amfibis i els seus hàbitats	107
---	-----

Seguiment dels territoris de rapinyaires del Parc Natural del Montseny	108
--	-----

Programa de seguiment de l'avifauna mitjançant el projecte SOCC i SYLVIA	110
--	-----

Programa de seguiment de petits mamífers comuns al Parc Natural del Montseny (xarxa SEMICE. 2014)	111
---	-----

Estudi de les poblacions de liró gris (Glis glis) en zones de roureda mixta al massís del Montseny ...	112
Programa de seguiment de ratpenats al Parc Natural del Montseny	113
Seguiment de la població de senglar i cabirol al Montseny (temporada 2017 2018)	114
Gestió de microhàbitats a les rieres per afavorir el cranc de riu	115
Seguiment de les actuacions d'obertures d'espais oberts	116
Guia de plantes invasores i les seves alternatives. Opcions per substituir les espècies no desitjades en el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny	118
Nou atlas dels ocells nidificants de Catalunya	120
Annex II. Carta Europea de Turisme Sostenible	121
Memòria 2017	121
Annex III. Sistema de Qualitat del Parc Natural del Montseny	122
Resum de la memòria	122
Legal Notice	123

Introducció

Presentació

L'any 2017 s'inicia amb un fet excepcional que condiciona, de manera determinant, la gestió del Parc Natural del Montseny: la sentència del Tribunal Superior de Catalunya, de data 16 de desembre de 2016. Aquesta sentència declara nul el Pla especial del medi natural i del paisatge del Parc Natural del Montseny que s'aprovà el gener del 2009, per considerar que, per a la seva tramitació, calia haver presentat un estudi d'avaluació ambiental estratègica. Com a conseqüència, el marc normatiu vigent passa a ser el del Pla especial aprovat per la Comissió Provincial d'Urbanisme de Barcelona de 26 de juliol de 1977, en l'àmbit de Barcelona, i per l'Ordre del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme de 26 de gener de 1978, en l'àmbit de Girona.

Tanmateix des de l'any 1977 s'han desenvolupat altres normatives de protecció del territori, d'àmbit europeu, estatal i autonòmic, com la Xarxa Natura 2000 o el Pla d'Espais d'Interès Natural, a Catalunya. Aquestes, com totes les regulacions de caràcter sectorial desenvolupades amb posterioritat al 1977, esdevenen també, òbviament, referències de caràcter normatiu per a la gestió del Parc Natural del Montseny. Entre les més rellevants podem destacar la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals de Catalunya (i modificació posterior, de 2006); la Directiva 1992/43, de 21 de maig, de conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres (modificada per la Disposició final primera del RD 1015/2013, de 20 de desembre, pel qual es modifiquen els Annexos I, II i V a la Llei 42/2007, de 13 de desembre, de patrimoni natural i biodiversitat), el Decret 328/92, de 14 de desembre (modificat pels decrets 213/1997 i 278/2007) del Pla d'Espais d'Interès Natural i la Llei 9/1995, de 27 de juliol de regulació de l'accés motoritzat al medi natural (i decrets i modificacions posteriors de 1998, 2003 i 2006).

En base a la Llei d'espais naturals de Catalunya, el 20 de febrer de l'any 1997 s'aprovà el Decret pel qual es declarà Parc Natural el massís del Montseny.

L'any 2017 és clau en iniciar la modificació d'aquest Decret de declaració de parc natural. Amb el nou text es té com a principal objectiu la revisió dels límits del parc, homologant-los amb els del PEIN i de la Xarxa Natura 2000. Els treballs s'inicien amb l'encàrrec de la redacció de l'estudi d'avaluació ambiental estratègica, i l'inici dels treballs de redacció del nou document normatiu.

Notes prèvies

Abreviatures

Les següents abreviatures faciliten la presentació de taules i gràfics i són comunes per a tots els espais de la Xarxa de Parcs Naturals. Pot ser que alguna no es localitzi a la present memòria.

Abreviatura	Significat
DIBA	Diputació de Barcelona
DDGI	Diputació de Girona
DTE	Direcció Territorial Oriental
DTN	Direcció Territorial Nord
DTW	Direcció Territorial Occidental
FOX	Parc del Foix
GRF	Parc del Garraf
GUI	Espai Natural de les Guilleries-Savassona
MCO	Parc del Montnegre i el Corredor
MSY	Parc Natural del Montseny
MTQ	Parc del Castell de Montesquiú
OASJ	Oficina Administrativa i de Suport Jurídic
OLE	Parc d'Olèrdola

Abreviatura	Significat
OTPN	Oficina Tècnica de Parcs Naturals
OTAT	Oficina Tècnica d'Acció Territorial
OTPAT	Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial
OTPMIFDA	Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari
SDC	Secció de Divulgació i Comunicació
SLI	Parc de la Serralada Litoral
SLL	Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
SMA	Parc de la Serralada de Marina
SSG	Secció de Suport a la Gestió
UPEA	Unitat d'Ús Públic i Educació Ambiental
XPN	Xarxa de Parcs Naturals

Enllaços

Els enllaços que es troben en diversos punts d'aquest document poden conduir a informació actualitzada en el moment que es faci la consulta, que no s'ha de correspondre necessàriament amb la informació vigent l'any de confecció de la present memòria.

1. Dades generals

1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació

Figura jurídica i data de creació

El Reial Decret de creació del Patronat de la Muntanya del Montseny, aprovat el 15 de setembre de 1928, i el Pla especial del Parc del Montseny, promogut per la Diputació de Barcelona i aprovat per la Comissió Provincial d'Urbanisme de Barcelona, el 26 de juliol de 1977; i per la Diputació de Girona, i per l'Ordre del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme de 26 de gener de 1978, constitueixen el precedent històric de l'aplicació d'un règim de protecció especial a la muntanya del Montseny.

Pla especial del Parc del Montseny

D'acord amb la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, Text refós de 9 d'abril de 1976 promogut per la Diputació de Barcelona i aprovat per la Comissió Provincial d'Urbanisme de Barcelona, el 26 de juliol de 1977, i per la Diputació de Girona i aprovat per l'Ordre del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme de 26 de gener de 1978; aquest pla és la figura cabdal de protecció del Parc Natural del Montseny i la que determina bàsicament el règim de protecció i gestió actuals, en aplicació de la legislació urbanística.

Decret de creació del parc natural

El Decret 105/1987 de la Generalitat de Catalunya, de 20 de febrer (DOGC núm. 827, de 10 d'abril de 1987), reconeix la creació del Parc Natural del Montseny, d'acord amb la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals, aprovada pel Parlament de Catalunya i publicada al DOGC núm. 556, de 28 de juny de 1985.

Decret d'aprovació del Pla d'espais d'interès natural

El [Decret 328/1992](#) de la Generalitat de Catalunya, de 14 de desembre (DOGC núm. 1714, d'1 de març de 1993), en el seu annex 1, que relaciona la llista d'espais d'interès natural, inclou el Montseny, amb els límits de l'àmbit del pla especial.

Declaració com a Reserva de la Biosfera

La resolució del Comitè Internacional de Coordinació del Programa MAB de la UNESCO de 28 d'abril de 1978 incorpora el Parc Natural del Montseny a la Xarxa Internacional de Reserves de la Biosfera dins del Programa sobre l'Home i la Biosfera (MAB) de la UNESCO. El 12 de juny de 2014 el Consell Internacional de Coordinació aprova l'ampliació de la Reserva de la Biosfera del Montseny.

Directives comunitàries en matèria de conservació de la biodiversitat (LIC i ZEPA)

Directiva 92/43/CEE del Consejo, de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres.

Directiva 2009/147/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 30 de noviembre de 2009, relativa a la conservación de las aves silvestres.

Altres disposicions legals d'utilitat per a la gestió d'espais naturals protegits

A banda de les esmentades, també són d'aplicació un conjunt de **disposicions legals**, tant de caràcter general com sectorial, que s'utilitzen amb freqüència en la gestió d'espais naturals protegits.

1.2. Administració promotora i raó social

Diputació de Barcelona

Àrea d'Espais Naturals
Comte d'Urgell, 187
Edifici del Rellotge, 3a planta
08036 Barcelona
Tel.: 934 022 428
ot.parcs@diba.cat
www.parcs.diba.cat

Oficina del Parc Natural del Montseny

Masia Mariona
BV5119 PK 2,500
08479 Fogars de Montclús
Tel.: 938 475 102
p.montseny@diba.cat

Diputació de Girona

Àrea d'Acció Territorial. Medi Ambient
Pujada de Sant Martí, 45
17004 Girona
Tel.: 972 185 000
pnmontseny@ddgi.cat
www.ddgi.cat/mediambient

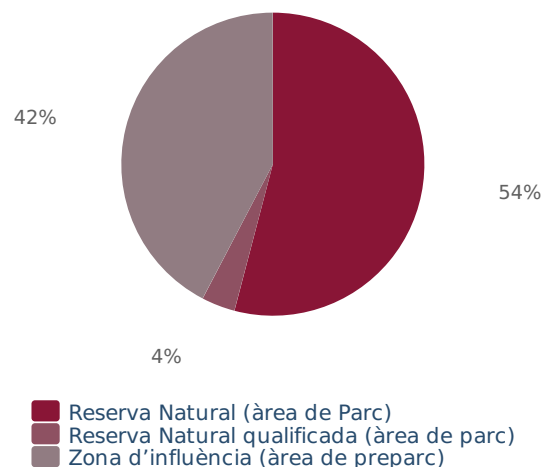
Mapes dels parcs

Superfície del parc

La superfície total del parc natural és de 30.120,10 hectàrees. Per tal de definir els tractaments i els usos específics més ajustats a les característiques concretes del territori, el pla de protecció estableix i delimita les zones següents:

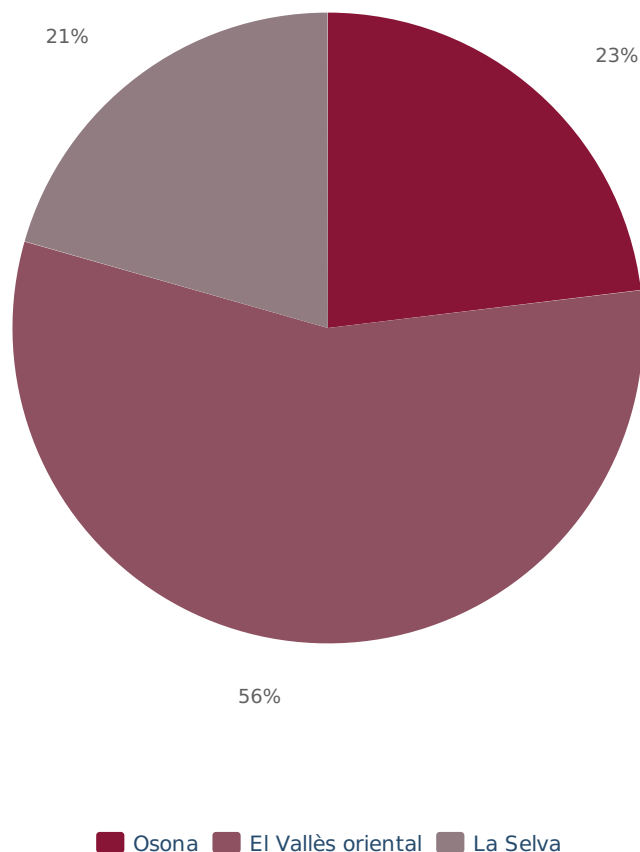
Zonificació del Parc Natural del Montseny	Extensió (ha)
Reserva Natural (àrea de Parc)	16.294,70
Reserva Natural qualificada (àrea de parc)	1.077,70
Zona d'influència (àrea de preparc)	12.747,70
Extensió total	30.120,10
Àmbit de la Reserva de la Biosfera	50.166,63

Comarques i municipis de l'àmbit del parc

El territori delimitat pel pla especial de protecció inclou sòls pertanyents a divuit municipis de les comarques del Vallès Oriental, Osona i la Selva.

Comarca	Municipi	Total (ha)	Dins del parc (ha)	% municipi	% del total del parc
Osona		12.215,99	6.954,30		22,39
	El Brull	4.103,04	3.483,00	84,89	11,56
	Seva	3.040,22	639,50	21,03	2,12
	Viladrau (GIR)	5.072,73	2.831,80	55,82	9,40
El Vallès oriental		25.660,94	16.970,00		54,63
	Aiguafreda	789,75	622,00	78,76	2,07
	Campins	729,04	214,00	29,35	0,71
	Cànoves i Samalús	2.919,10	1.852,90	63,48	6,15
	Figaró-Montmany	1.498,90	586,00	39,10	1,95
	Fogars de Montclús	3.971,59	3.592,50	90,45	11,93
	Gualba	2.328,96	870,20	37,36	2,89
	La Garriga	1.879,72	499,00	26,55	1,66
	Montseny	2.676,84	2.702,00	100,94	8,97
	Sant Esteve de Palautordera	1.063,94	336,40	31,62	1,12
	Sant Pere de Vilamajor	3.472,24	1.786,00	51,44	5,93
	Tagamanent	4.330,86	3.909,00	90,26	12,98
La Selva		18.015,54	6.195,80		19,94
	Arbúcies	8.622,34	4.197,60	48,68	13,94
	Breda	501,99	7,00	1,39	0,02
	Riells i Viabrea	2.697,51	1.592,90	59,05	5,29
	Sant Feliu de Buixalleu	6.193,70	398,30	6,43	1,32
Subtotal Barcelona		32.804,20	21.092,50		70,03
Subtotal Girona		23.088,27	9.027,60		29,97
Total general		55.892,56	30.120,10	--	100,00

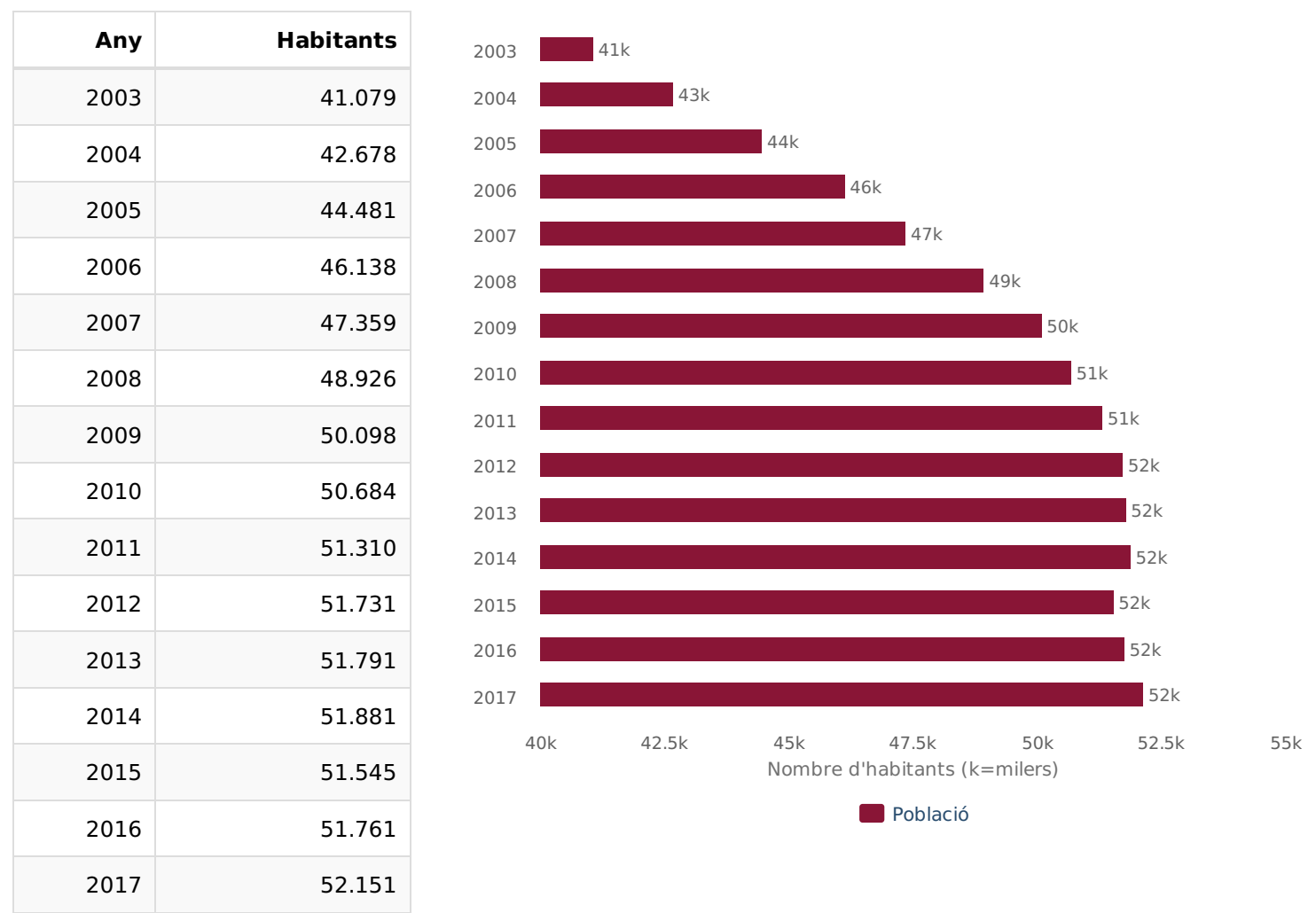

Població resident al parc

Municipi	Població total 2017	Població dins de parc	
		Cases	Persones
Aiguafreda	2.514	2	7
Arbúcies	6.427	91	206
Breda	3.740	12	22
Brull, el	258	33	93
Campins	498	6	12
Cànoves i Samalús	2.906	20	31
Figaró-Montmany	1.077	20	45
Fogars de Montclús	458	127 (1)	180
Garriga, la	15.984	1	4
Gualba	1.423	12	22
Montseny	343	264	320
Riells i Viabrea	3.922	57 (2)	108
Sant Esteve de Palautordera	2.648	18	30
Sant Feliu de Buixalleu	825	3	7
Sant Pere de Vilamajor	4.313	152 (3)	123
Seva	3.451	3	8
Tagamanent	326	11	41
Viladrau	1.038	9	30
Total	52.151	741	1.289
<i>(1) S'hi ha inclòs el nucli de la Costa de Montseny.</i>			
<i>(2) S'hi ha inclòs el nucli de Riells de Montseny.</i>			
<i>(3) S'hi ha afegit la urbanització Refugis del Montseny.</i>			

Evolució anual de la població total dels municipis del Montseny (2003-2017)

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya; Idescat, Padró municipal d'habitants.

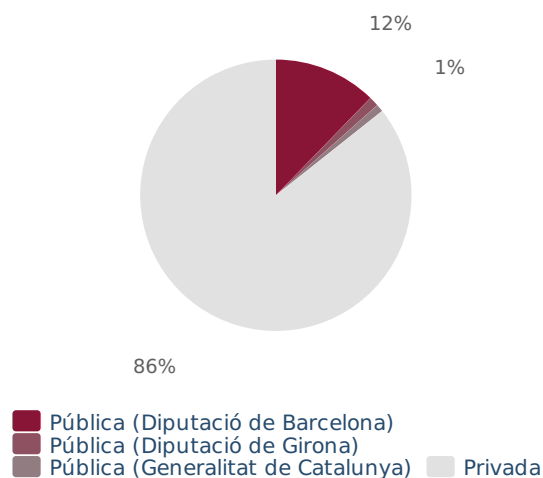

Evolució de la població a l'interior del parc (2003-2017)

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
939	971	1.029	973	954	998	1.114	1.168	1.257	1.199	1.222	1.326	1.243	1.285	1.289

Titularitat del sòl

		Superfície (ha)	%
Pública	Diputació de Barcelona	3.814,19	12,28
	Diputació de Girona	361,22	1,16
	Generalitat de Catalunya	279,54	0,90
Privada		26.608,95	85,66

Finques	Terme municipal	Superfície (ha)
Finques propietat de la Diputació de Barcelona		
El Vilar de la Costa	Fogars de Montclús	44,07
Can Planes de Fontmartina	Fogars de Montclús	108,35
Bosc de Can Riera de Ciuret	Fogars de Montclús	146,82
Avetosa de les Agudes i turó de l'Home	Fogars de Montclús	135,00
La Traüna	Fogars de Montclús, Montseny	205,54
Sant Bernat i Can Gorgs	Montseny	318,47
Coll Pregon	Viladrau	105,80
Santa Helena i Morou	Fogars de Montclús	206,80
Peça sot de Gualba	Gualba	3,23
La Morera	El Brull	101,87
El Bellver	Tagamanent	286,76
L'Agustí	Tagamanent	190,26
Santa Susanna	Sant Pere de Vilamajor	128,31
Can Lleonart	Fogar de Montclús	0,85
El puig de Sant Marçal	Montseny	43,42
Peça Ros de Ramis	Fogars de Montclús	0,64
Peça Layret	Montseny	1,00
Peça Cortils	Fogars de Montclús	0,61
Peça font del Profit	Fogars de Montclús	3,42

Peça Carbonell	Fogars de Montclús	0,73
Peça torrent del Clot	Tagamanent	18,53
El Montgròs	El Brull	4,50
Can Casades	Fogars de Montclús	0,60
Peça Oriola	Viladrau	7,04
Peça Jubany	Fogars de Montclús	2,60
Peça les Illes	Montseny	22,03
Rectoria de Vallcàrquera	FigaróMontmany	1,71
Finca del Cotelengo i font del Faig	El Brull	138,42
Font de Passavets	Fogars de Montclús	14,50
Peça del RACC (segregació de Cal Rei)	Fogars de Montclús	1,60
Finca Santa Fe	Fogars de Montclús	535,60
Can Terrer	Sant Pere de Vilamajor	87,00
Casanova de Sant Miquel	Aiguafreda	94,00
Esqueis del Bovilar	Montseny	8,00
Cal Trompo	Fogars de Montclús	48,00
Vallfornès	Tagamanent	681,00
La Roureda del Puig	Montseny	15,05
La Pedreguera	Montseny	18,47
Sot de la Marleta	Viladrau	16,69
Muntanya del Matagalls	Viladrau	66,90
Total finques de la Diputació de Barcelona		3.814,19
Finca propietat de la Diputació de Girona		
Matagalls	Viladrau	361,22
Total finques de la Diputació de Girona		361,22

2. Òrgans de gestió i participació

2.1. Presentació

Les determinacions que estableix el pla especial es duen a terme mitjançant el concurs de l'Administració gestora del parc (la Diputació de Barcelona i la Diputació de Girona) i dos òrgans de participació: el Consell Coordinador, que pretén garantir la participació i col·laboració en la gestió de l'espai protegit de les diferents administracions públiques amb competències específiques en aquest àmbit territorial i de les organitzacions professionals o específiques directament interessades en la gestió de l'espai natural, i la Comissió Consultiva, constituïda pels representants dels ciutadans que, per raó de la seva activitat econòmica o per la voluntat de participar en els afers públics, volen tenir una participació més activa en el desenvolupament del pla.

2.2. Consell Coordinador

Funcions

El Consell Coordinador garanteix la participació i col·laboració en la gestió de l'espai protegit de les diferents administracions públiques amb competències específiques en aquest àmbit territorial i de les organitzacions professionals o específiques directament interessades en la gestió de l'espai natural. Va ser constituït el 17 de març de 1984 i té la composició següent:

Composició

Presidència

La presidenta de la Diputació de Barcelona, Il·lma. Sra. Mercè Conesa

Vicepresidència primera

El diputat de Medi Ambient de la Diputació de Girona (per delegació del president), Il·lm. Sr. Lluís Costabella

Vicepresident

El diputat adjunt d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona, Il·lm. Sr. Jesús Calderer

Vocals

- Un representant del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya
- Un representant del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya
- L'alcalde d'Aiguafreda, Il·lm. Sr. Joan Vila
- L'alcalde d'Arbúcies, Il·lm. Sr. Pere Garriga
- L'alcalde de Breda, Il·lm. Sr. Dídac Manresa
- L'alcalde del Brull, Il·lm. Sr. Ferran Teixidó
- L'alcalde de Campins, Il·lm. Sr. Joan Lacruz
- L'alcalde de Cànoves i Samalús, Il·lm. Sr. Josep Cuch
- L'alcalde de FigaróMontmany, Il·lma. Sra. M. Teresa Carrillo
- L'alcalde de Fogars de Montclús, Il·lm. Sr. Albert Rovira
- L'alcalde de la Garriga, Il·lma. Sra. Meritxell Budó
- L'alcalde de Gualba, Il·lm. Sr. Marc Uriach
- L'alcalde de Montseny, Il·lm. Sr. Alfons Planas
- L'alcalde de Riells i Viabrea, Il·lm. Sr. Josep M. Bagot
- L'alcalde de Sant Esteve de Palautordera, Il·lm. Sr. Daniel Fernández
- L'alcalde de Sant Feliu de Buixalleu, Il·lm. Sr. Josep Roquet
- L'alcalde de Sant Pere de Vilamajor, Il·lma. Sra. Pamela Isús
- L'alcalde de Seva, Il·lm. Sr. Xavier Rierola
- L'alcalde de Tagamanent, Il·lm. Sr. Ignasi Martínez
- L'alcalde de Viladrau, Il·lma. Sra. Margarida Feliu
- El coordinador d'Espais Naturals (DIBA), Sr. Jordi Padrós
- El conseller del Consell Comarcal d'Osona, Il·lm. Sr. Pere Medina
- El president del Consell Comarcal de la Selva
- El president del Consell Comarcal del Vallès Oriental

Secretaria

El cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals, Sr. Ramon Espinach

Assistents

- La cap de la Direcció Territorial Nord (OTPN, DIBA), Sra. Joana Barber
- El cap del Servei de Medi Ambient (DDGI), Sr. Marc Marí
- La direcció del Parc Natural del Montseny, Sra. Joana Barber/Sr. Lluís Martínez

2.3. Comissió Consultiva

Funcions

La Comissió Consultiva està constituïda pels representants d'aquells ciutadans que per raó de la seva activitat econòmica o participació en els afers públics volen tenir una participació més activa en el desenvolupament del pla especial. Va ser constituïda el 30 de novembre de 1989 i renovada el 7 de juny de 2010, i té la composició següent:

Composició

Presidència

El Cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, Sr. Ramon Espinach

Vicepresidència primera

El Cap de l'Àrea de Medi Ambient de la Diputació de Girona, Sr. Marc Marí

Vicepresidència segona

El representant escollit per les entitats integrants, Sr. Joan Campaña

Vocals

- Un representant de les dotacions del parc, Sr. Walter Emde
- Dos representants de les associacions de veïns, Sr. Pere Tardà i Sr. Jordi Illa
- Dos representants del sector cinegètic, Srs. Ramon Sala i Josep M. Serra
- Dos representants dels centres de documentació del parc, Srs. Jordi Tura i Toni Arrizabalaga
- Dos representants del sector excursionista, Srs. Josep Casanova i Lluís Pagespetit
- Dos representants del sector cultural, Sr. Joan Campaña i Sra. Mercè Jordà
- Dos representants del sector propietat forestal, Srs. Francesc Clapés i Sra. M. Anna Pineda
- Un representant del sector piscícola, Sr. Joan Serra
- Dos representants del sector de protecció de la natura, Srs. Josep Font i Lluís Xavier Toldrà
- Un representant del sector turístic, Sr. David Cano
- Dos representants del Consell Coordinador, Sr. Alfons Planas i Sr. Dídac Manresa
- Resten sense cobrir, per manca d'assistents, els sectors d'associacions agràries, de professions agràries i un del sector turístic.

Assistents

- La cap de la Direcció Territorial Nord, Sra. Joana Barber
- El coordinador de l'àmbit d'Espais Naturals (DIBA), Sr. Jordi Padrós
- La direcció del Parc Natural del Montseny, Sra. Joana Barber/Sr. Lluís Martínez

Cens d'entitats

El cens actual d'entitats és el següent:

Sector	Entitat	Municipi
ADF	ADF Arbúcies	Arbúcies
	ADF Riells	Sant Celoni
Cultural	Associació Cultural Montseny Actiu	Montseny
	Associació Cultural d'Arbúcies	Arbúcies

	Amics del Castell de Montsoriu	Arbúcies
Pesca	Societat de pesca esportiva Riera de les truites	Arbúcies
Educació	CEIP Els Castanyers	--
	Escola de Natura de Vallcàrquera	Figaró-Montmany
	Viladraueducació.com	Viladrau
Forestal	Agrupació Forestal la Garriga	La Garriga
Cinegètic	Associació de Caçadors Riells i Viabrea	Riells i Viabrea
	Colla del Senglar de Seva	Sant Miquel de Balenyà
	Societat de Caçadors d'Aiguafreda	Aiguafreda
Serveis	La Calma, Parc Etnològic de Tagamanent	Tagamanent
	Associació d'Empresaris Turístics	--
Agrari	SAT Singles de la Besa	Montseny
	Unió de Pagesos	--
	SAT Pastures del Montseny	Montseny
Associatiu	Associació de Veïns de Riells de Montseny	Riells i Viabrea
	Associació Les Guilles	Tagamanent
	Associació de Propietaris del Montseny	--
	Associació d'Amics del Montseny	Barcelona
	Amics del Castell de Montsoriu	Arbúcies
	Associació La Riereta	--
	Amics del Tagamanent	Tagamanent
Altres	Natura i usos sostenibles	Arbúcies
	Club Excursionista Montseny-Vilamajor	--
	Centre Excursionista Garriguenc	La Garriga
	Centre Excursionista KD ½ hora	Viladrau
	Centre Excursionista Sant Martí i Aiguafreda	Aiguafreda
	CORESEP Comunitat de regants de Sant Esteve	Sant Esteve de Palautordera
	Museu de Ciències Naturals de Granollers	Granollers

Museu Etnològic de la Gabella	Arbúcies
Centre d'Art La Rectoria	Sant Pere de Vilamajor
Atletes del Congost	Aiguafreda
Fundesplai	--
Fundació Pau Costa	--
Universitat Autònoma de Barcelona	Cerdanyola del Vallès
Espai Montseny	Viladrau
Depana	
Salvaguarda del Montseny	--
Fundació Baix Montseny	Sant Celoni

3. Mitjans i recursos

3.1. Personal

Personal

Càrrec	Persones	Adscripció
Director del parc	Joana Barber Rosado / Lluís Martínez Ujaldón	DIBA
Auxiliar tècnic	Eduard Juanati Llovet	DIBA
Tècnica forestal	Anna Sanitjas Olea	DDGI
Tècnic de conservació i educació ambiental (tp)	Maria Barrachina Jiménez	DDGI
Arquitecta tècnica (tp)	Marina Trepas Fonalleres	DDGI
Administratius/ves	Montserrat Samper Téllez	DIBA
	Joaquim Peláez Sánchez	DIBA
	Helena Rufí Garcia	DDGI
	Anna Bosch Ferrer	DDGI
Personal d'atenció al públic	Montserrat Amorós Missé	DIBA
	Marc Tortras Cuspinera	DIBA
	Mireia Clapés González	DIBA
	Laura Rovira Rovira	DIBA
	Dolors Pascual Cervera	DIBA
	Felix Casals del Pino	DIBA
Caps de les Unitats de Guarderia	Marc Codina Ballús	DIBA
	Lluís Albert Àlvarez López	DIBA
Guardes	Jordi Villaronga Llobera	DIBA
	Antonio Álvarez Amigó	DIBA
	Josep Maria Lacruz Pie	DIBA
	Josep Fruitós Arias	DIBA
	Teresa Galo Poll	DIBA
	Joan Carles Ferriz Vila	DIBA
	Oleguer Plana Perxachs	DIBA

		Ricard Bertran Calvera	DIBA
		Xavier Comas Torrus	DIBA
		Lluís Miquel López López	DIBA
		Isabel Fidel Colomer	DIBA
		Dolors Rodríguez Cano	DIBA
		Esther Feliubadaló Janama / Marc Serret Condal	DIBA
		Xavier Torra Ravés	DIBA
		Joana Colomer Budó	DIBA
	Guardes de reforç a l'estiu	Jordi Travessa Puigvert	DIBA
		Sílvia Naches García	DIBA
	Encarregat d'obres i manteniment	Diego Sierra Serrano	DIBA
	Personal d'obres i manteniment	David Riera Rodríguez	DIBA
		Diego Sierra Serrano	DIBA
		Marçal Giol Manzano	DIBA
		Joan Comellas Blanchart	DIBA
		José Dueñas Cejudo / Guillem Deulofeu Mas	DIBA
		Isidre Planas Cortada / Òscar Solé Álvarez	DIBA
Personal de la SSG			
	Cap de la Unitat de Seguiment de Programes	Josep Argemí Relat	DIBA
	Tècnics de la Unitat de Seguiment de programes	Lluís Martínez Ujaldón	DIBA
		Òscar Sánchez Santos	DIBA
		Martí Comellas Serra (tp)	DIBA
Personal de la DTE			
	Cap de la UPEA	Lluís Velasco Batlle	DIBA
	Tècnica d'Ús Públic	Elisabet Ros Garriga	DIBA
	Tècnic d'Ús Públic	Juanjo Garre López	DIBA
	Biòleg	Daniel Guinart Sureda	DIBA
Nota: tp = dedicació a temps parcial (també donen suport a altres parcs)			

Personal vinculat a equipaments i serveis d'ús públic

Empresa o programa	Persones

Escola de Natura la Traüna	2
Escola de Natura Can Lleonart	1
Escola de Natura Rectoria de Vallcàrquera	4
Càmping de Fontmartina	2
Residència casa de pagès La Morera	2
Programa «Coneguem els nostres parcs»	2
Parc Etnològic de Tagamanent	2
Allotjament rural Casanova de Sant Miquel	2
Alberg Masia de Vallfornès	4
Total	19

Personal vinculat als equipaments gestionats en règim de conveni amb els ajuntaments o altres entitats

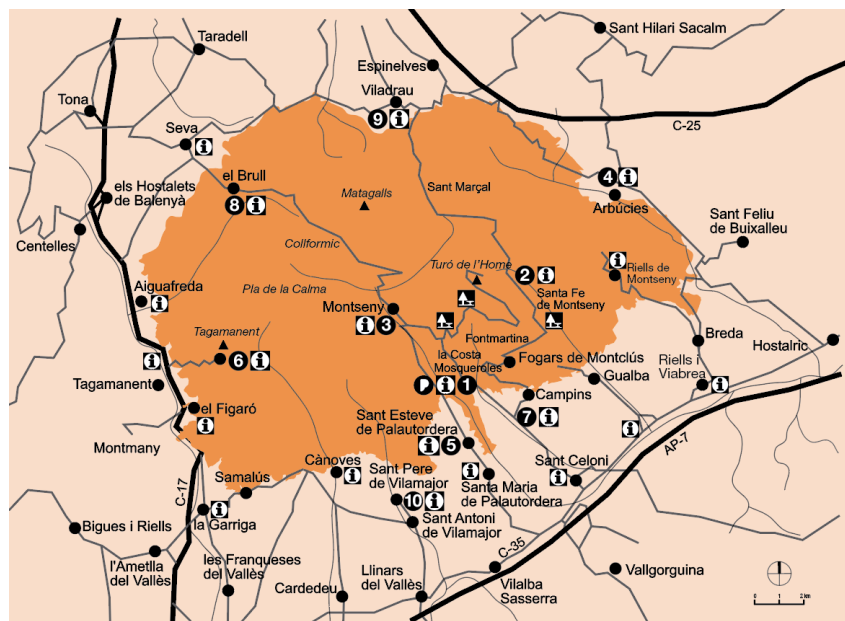
Equipament	Persones
Centre d'Informació de la Rectoria del Brull	1
Centre de Documentació del Parc Natural del Montseny. Secció Ciències Naturals	1
Centre de Documentació del Parc Natural del Montseny. Secció Humanitats	1
Centre d'Informació del poble de Montseny	1
Punt d'Informació de Seva	1
Punt d'Informació de Viladrau	1
Punt d'Informació del Molí de Ca l'Antic (Figaró)	1
Centre d'Informació de Sant Esteve de Palautordera	2
Punt d'Informació d'Aiguafreda	1
Centre d'Informació de Fogars de Montclús	2
Punt d'Informació de Tagamanent	1
Punt d'Informació de Cànoves i Samalús	1
Punt d'Informació de La Mongia (Sant Pere de Vilamajor)	1
Total	15

Personal del Dispositiu d’Informació Personalitzada (DIP) en conveni amb els ajuntaments

Ajuntament	Persones
Fogars de Montclús	4
El Brull	1
Cànoves i Samalús	1
Arbúcies	1
Riells i Viabrea	1
Viladrau	1
Total	9

3.2. Equipaments i infraestructures

Situació geogràfica aproximada dels equipaments del parc:

Equipaments	
1	Oficina del Parc Natural del Montseny. Masia Mariona
2	Centre d'Informació Can Casades
3	Centre d'Informació de Montseny
4	Museu Etnològic del Montseny. La Gabella. Centre de Documentació del Parc Natural del Montseny. Secció Humanitats. Punt d'Informació del parc
5	Centre d'Informació de Sant Esteve de Palautordera
6	Punt d'Informació al Parc Etnològic de Tagamanent
7	Centre d'Informació de Fogars de Montclús
8	Centre d'Informació de la Rectoria del Brull
9	Espai Montseny
10	Centre d'Informació de la Mongia

A més a més dels equipaments propis, al parc es poden trobar altres tipus d'equipaments. Els detalls de cadascun es poden consultar clicant la pestanya "Equipaments" a la [web del Parc Natural del Montseny](#).

Relació d'equipaments

Oficina del parc

Masia Mariona

- Municipi: Fogars de Montclús
- Gestió: Directa
- Material accessible: barra direccional, joëlette, mapa tètil

Centres i punts d'informació

Can Casades

- Municipi: Fogars de Montclús
- Gestió: Directa
- Audiovisual: "Les quatre estacions al Montseny" i "L'home i el Montseny"
- Material accessible: barra direccional, dossier adaptat de rutes de flora i fauna, handbikes, joëlette, tercers rodes, mapa tàctic i fitxes de flora i fauna

Can Figueres

- Municipi: Gualba
- Gestió: Conveni

Espai Montseny

- Municipi: Viladrau
- Gestió: Conveni

Rectoria del Brull

- Municipi: El Brull
- Gestió: Conveni

Montseny

- Municipi: Montseny
- Gestió: Conveni
- Exposicions: "Les esquelles d'en Jaume" i "Un diàleg entre l'Home i el Territori"

Sant Esteve de Palautordera

- Municipi: Sant Esteve de Palautordera
- Gestió: Conveni

Fogars de Montclús

- Municipi: Fogars de Montclús
- Gestió: Conveni

Museus i equipaments

Fortificació ibèrica del turó del Montgròs

- Municipi: El Brull
- Gestió: Conveni

Parc Etnològic del Tagamanent

- Equipaments: Casa Museu l'Agustí, Punt d'Informació i Restaurant del Bellver
- Municipi: Tagamanent
- Gestió: Concessió

Alberg per a la Recerca el Puig

- Municipi: Montseny
- Gestió: Directa

Centre de documentació

Aiguafreda

- Municipi: Aiguafreda
- Gestió: Conveni

El Molí de Ca l'Antic

- Municipi: Figaró-Montmany
- Gestió: Conveni

Seva

- Municipi: Seva
- Gestió: Conveni

La Mongia

- Municipi: Sant Pere de Vilamajor
- Gestió: Conveni

Cànoves i Samalús

- Municipi: Cànoves i Samalús
- Gestió: Conveni

Tagamanent

- Municipi: Tagamanent
- Gestió: Conveni

Estació de Gualba

- Municipi: Gualba
- Gestió: Conveni

Centre de visitants de la Garriga

- Municipi: La Garriga
- Gestió: Conveni

Museu de Granollers. Ciències Naturals. La Tela

- Municipi: Granollers
- Gestió: Conveni

Museu Etnològic del Montseny. La Gabella (Punt d'informació)

- Municipi: Arbúcies
- Gestió: Conveni
- Audiovisual: "Llegendes del Montseny"

Centre de Documentació del Parc Natural del Montseny

Secció Ciències Naturals

- Municipi: Granollers
- Gestió: Conveni

Secció Humanitats

- Municipi: Arbúcies
- Gestió: Conveni

Equipaments d'educació ambiental

Escola de Natura Can Lleonart

- Municipi: Fogars de Montclús
- Gestió: Concessió

Escola de Natura la Traüna

- Municipi: Fogars de Montclús
- Gestió: Concessió

Escola de Natura Rectoria de Valldàrquera

- Municipi: Figaró-Montmany
- Gestió: Concessió
- Material accessible: barra direccional i joëlette

Allotjaments rurals / albergs

La Morera

- Municipi: El Brull
- Gestió: Concessió

Casanova de Sant Miquel

- Municipi: Aiguafreda
- Gestió: Concessió

El Polell

- Municipi: Sant Pere de Vilamajor
- Gestió: Concessió

Vallfornès

- Municipi: Tagamanent
- Gestió: Concessió

Àrea d'acampada

Càmping de Fontmartina

- Municipi: Fogars de Montclús
- Gestió: Concessió

Àrea d'acampada

Les feixes del Vilar

- Municipi: Fogars de Montclús
- Gestió: Directa

La Guardiola

- Municipi: Fogars de Montclús
- Gestió: Directa

La plana del Coll

- Municipi: Fogars de Montclús
- Gestió: Directa

Àrees d'aparcament

- Coll de Bordoriol: Viladrau – Gestió Directa
- Can Domènec: Cànoves i Samalús – Gestió Municipal
- Coll Castellar: Arbúcies
- Can Cruspinell: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- Plana Amagada: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- Coll Sesbasses: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- Santa Fe: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- Font de Passavets: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- Font del Cirerer: Fogars de Montclús – Gestió Directa

- Ses Ferreres: Montseny – Gestió Directa
- Sant Marçal (I, II i III): Montseny – Gestió Directa
- Collformic I: El Brull – Gestió Directa
- Collformic II: El Brull – Gestió Directa

Itineraris senyalitzats

- Empedrat de Morou: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- Sot de l'Infern: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- Font del Frare: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- De Bellver al turó de Tagamanent: Tagamanent – Gestió Directa
- Volta al pantà de Santa Fe: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- Itinerari forestal de Fontmartina: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- De l'estació de Gualba a Gualba: Gualba – Gestió Directa
- De plana Amagada al coll Pregon: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- Masia Mariona: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- La riera de Martinet: Aiguafreda – Gestió Conveni
- PRC 33 Sender de la Garriga a Figaró: La Garriga i FigaróMontmany – Gestió Directa
- PRC 139 Sender del Pi Novell: Sant Pere de Vilamajor – Gestió Directa
- PRC 200 Aiguafreda de Dalt: Aiguafreda – Gestió Directa
- PRC 201 Castell de Montsoriu: Breda – Gestió Directa
- PRC 202 D'Arbúcies a Viladrau: Arbúcies i Viladrau – Gestió Directa
- PRC 204 Pujada a Santa Fe de Montseny: Arbúcies, Fogars de M. i Riells – Gestió Directa
- PRC 205 De Viladrau a Matagalls: Viladrau – Gestió Directa
- PRC 208 Santa Fe a les Agudes i el turó de l'Home: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- PRC 211 Riera de Gualba: Gualba – Gestió Directa
- PRC 213 FigaróTagamanent: Figaró Tagamanent – Gestió Directa
- SLC 81 Sender del castanyer de les Nou Branques: Viladrau – Gestió Directa
- SLC 82 Del coll de Bordoriol al coll Pregon: Viladrau – Gestió Directa
- SLC 85 Del Brull a Collformic: El Brull – Gestió Directa
- SLC 86 Roc Perer: Fogars de Montclús – Gestió Directa
- SLC 89 Poblat ibèric del Puig del Castell de Samalús: CànovesSamalús – Gestió Directa
- SLC 91 Riera de Vallfornès: CànovesSamalús – Gestió Directa
- GR 2 (la Jonquera Aiguafreda): General – Gestió Directa
- GR 5 Sender dels miradors (Aiguafreda Sant Celoni): General – Gestió Directa
- GR 5.2 (el Cafè Fontmartina) «Els cims del Montseny»: General – Gestió Directa
- GR 83 (camí del Nord o del Canigó): General – Gestió Directa

3.3. Material de divulgació i comunicació

La Secció de Divulgació i Comunicació de la Gerència d'Espais Naturals va promoure les publicacions següents relacionades directament amb el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny o indirectament les de la Xarxa de Parcs Naturals:

Llibres i altres documents

Parc Natural del Montseny. Reserva de la Biosfera. Memòria 2016

Memòria Viu el parc 2017

Guia del Montseny

Catàleg de flora vascular del massís del Montseny

Un diàleg entre l'home i el territori (catàleg de l'exposició)

Desplegables dels parcs, mapes de l'informador i altres fullets

App dels parcs naturals (díptic)

Centres de documentació dels parcs naturals (díptic)

Al parc amb el vostre gos (full solt)

L'empedrat de Morou (tríptic desplegable)

Aiguafreda de Dalt (tríptic desplegable)

Rutes teatralitzades (cartell i full solt)

Bolets. Consells per collir-ne (full solt)

Castanyes i castanyedes (full solt)

App dels itineraris senyalitzats dels parcs (díptic)

Plantes exòtiques invasores (fullet)

Mapa de l'informador (reedició)

Benvinguts al parc (tríptic desplegable)

Univers Patxot (fullet)

Masia Mariona (fullet)

Materials d'activitats de caràcter efímer

Agenda escolar (2017-2018)

Bases reguladores de subvencions a estades a escoles de natura de la Xarxa de Parcs Naturals 2017 Carta Europea de Turisme Sostenible. Montseny (fullet)

Coneguem els nostres parcs. Llibreta de camp i Guia del professorat

Dia Europeu dels Parcs (fullet i cartell)

Exposició Rafael Patxot (fullet)

Passejades 2017 (fullet i cartell)

Poesia als parcs 2017 (fullet i cartell)

Univers Patxot (fullet i caràtula DVD)

Viu el parc 2017 (programa general)

Viu el parc 2017 (cartell general)

Viu el parc 2017 (cartell mut)

Materials diversos

Montseny (pantalla enrotllable)

Concert Patxot (pantalla enrotllable)

Guia d'amfibis pel programa «El Montseny a l'escola» (digital)

Receptes de la biosfera (cartell)

3.4. Pressupost

Resum de distribució del pressupost per capítols

L'any 2017 hi ha hagut un descens significatiu del pressupost, bàsicament en els capítols II i VI. Els altres capítols s'han mantingut més o menys com l'any passat. El capítol I, malgrat ser una mica inferior a altres anys, representa encara un percentatge més elevat respecte al total del pressupost.

Capítol	Import (€)		TOTAL (€)
	BARCELONA	GIRONA	
1	1.354.495,12	121.851,48	1.476.346,60
2	629.303,56	27.174,55	656.478,11
4	817.235,07	143.384,77	960.619,84
6	210.280,98	0,00	210.280,98
7	290.602,75	85.921,07	376.523,82
Totals	3.301.917,48	378.331,87	3.680.249,35

Per tal de poder ajustar amb més precisió el cost real que implica la gestió de l'espai protegit, a partir de l'any 2017 s'ha tingut en compte el **cost repercutit** que suposa el suport humà i material a la gestió i administració d'aquest parc per part dels serveis centrals de la Diputació de Barcelona. Fins ara, en alguns parcs, aquest cost no s'havia comptabilitzat, per raons de complexitat de càlcul, inherents a l'estructura comptable del pressupost d'aquesta corporació, que dificultava el coneixement exacte de la repercussió als diversos espais de la XPN.

L'aplicació d'aquest cost repercutit al pressupost del parc, amb un criteri de repartiment que té en compte el conjunt de la XPN, permet obtenir una dada de "cost de gestió per hectàrea" de l'espai protegit, molt més acurada i equiparable als valors que s'utilitzen en altres espais naturals i en fòrums nacionals i internacionals, on se solen comparar aquest tipus d'indicadors.

Tot i així, cal tenir present que no deixa de ser una aproximació, però, com es pot veure en les taules i gràfics següents, representa una quantitat global molt important que, en alguns parcs, pot arribar a incrementar en més d'un 50% el "pressupost del parc" tal i com s'havia expressat en anteriors memòries.

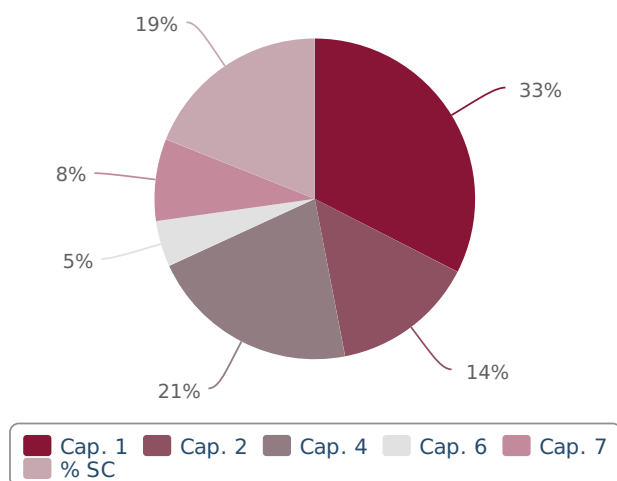
Per tot això, s'ha considerat oportú iniciar un gràfic d'evolució interanual del pressupost que començarà amb el del 2017. D'altra manera, la comparació amb anys anteriors podria interpretar-se erròniament, per la diferència respecte de les xifres que es mostraven abans, en les quals no es procedia a computar aquest cost repercutit o, si més no, no es feia amb un criteri homogeni al conjunt de la XPN.

L'aplicació del nou criteri permet expressar amb més aproximació el pressupost "real" destinat a l'espai protegit. No obstant, a tall de consulta, en les memòries anteriors del parc es poden trobar els pressupostos interanuals seguint els criteris anteriors.

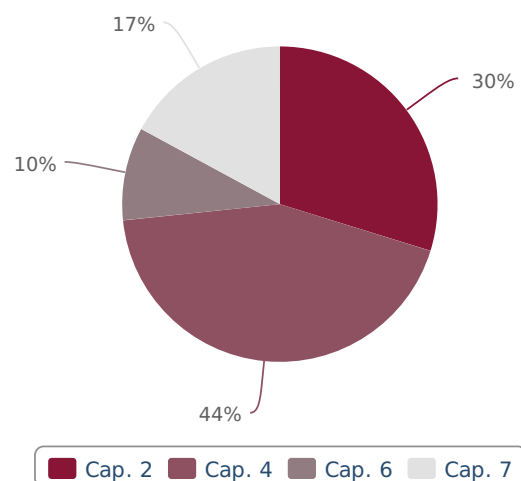
Concepte	Import (€)	
Recursos humans del parc	Cap. 1	1.476.346,60
Despesa ordinària	Cap. 2	656.478,11

Transferències ordinàries	Cap. 4	960.619,84
Inversions	Cap. 6	210.280,98
Transferències per a inversions	Cap. 7	376.523,82
	Subtotal parc	3.680.249,35
Cost repercutit de Serveis Centrals	% SC	859.414,46
	Total	4.539.663,81
Suma Capítols 2+4+6+7	Operatiu	2.203.902,75

Distribució del pressupost total per conceptes

Distribució del pressupost operatiu per capítols

Pressupost de despeses (detall d'algunes partides del pressupost de la Diputació de Barcelona)

Partida	Descripció	Total (€)
20200	Lloguer d'edificis	34.104,93
20300	Arrendament maquinària, instal·lacions i utilatge	5.411,45
21000	Manteniment infraestructures i béns naturals	114.812,91
21002	Tractaments silvícoles	480,33
21200	Manteniment d'edificis i altres construccions	132.752,09
21300	Manteniment de maquinària, instal·lacions tècniques i utilatge	4.910,01
21301	Contractes de manteniment	5.859,00
21400	Manteniment d'elements de	23.470,69

Partida	Descripció	Total (€)
22502	Tributs de les entitats locals	5.841,76
22601	Atencions protocol·làries i representatives	802,77
22604	Jurídics i contenciosos	184,46
22606	Reunions, conferències i cursos	1.346,23
22612	Activitats culturals i esportives	15.511,76
22700	Neteja i condicionament realitzat per altres empreses	75.304,73
22701	Seguretat	6.867,70
22706	Estudis i treballs tècnics	90.539,34
22707	Altres treballs fets per empreses i professionals	22.000,00

21700	transport	23.470,00
22000	Material d'oficina ordinari no inventariable	161,49
22002	Material informàtic no inventariable	2.061,04
22101	Aigua	723,74
22102	Gas	2.854,32
22103	Combustibles i carburants	50.751,66
22111	Subm. recanvis maquinària, utillatge i elements de transport	22.324,63
22112	Subm. material electrònic, elèctric i telecomunicacions	297,72
22114	Altres subministraments	32.469,67

22709	Altres treballs fets per empreses i professionals	38.548,18
22710	Activitats guiades als parcs naturals	4.719,00
22712	Altres treballs fets per empreses i professionals	3.352,00
22713	Manteniment pàgina web	1.452,00
22714	Actes Consell Assessor Masia Mariona	1.421,75
22716	Suport a l'accessibilitat als parcs naturals	2.577,59
23020	Dietes del personal no directiu	241,16
23120	Locomoció del personal no directiu	3.293,54

Partida	Descripció	Total (€)
45330	Transferències a universitats	6.000,00
45371	IRTA	38.209,38
45391	Trans. soc. mercan. ent. pub. emp. i altres entitats	10.000,00
46201	Transferències a ajuntaments	264.192,50
46202	Patronat Museu La Gubella	9.500,00
46205	Campanya d'informació	26.317,50
46206	Foment polítiques locals	44.003,33
46700	Transferències a consorcis	11.053,67
46800	A entitats locals menors	2.100,00
47900	Altres subvencions a empreses privades	19.386,55
48900	Estades en equipaments de la Xarxa de parcs	15.704,50
48901	Transf. a famílies i institucions sense fins de lucre	22.440,00

Partida	Descripció	Total (€)
61100	Millora i manteniment de la xarxa bàsica de camins	2.188,01
61900	Altres inversions de reposició en infraest. i bens nat. / Senyalització	75.749,14
61901	Altres inversions de reposició infraestructures i béns d'ús general	103.631,57
61901	Inversió en infraestructures als parcs naturals	27.184,94
62300	Maquinària, instal·lacions tècniques i utillatge. Inversió nova	51.204,84
62500	Adquisició mobiliari	6.870,79
63200	Adaptacions tècniques equipaments públics	47.276,12
63300	Maquinària, instal·lacions tècniques i utillatge. Reposició	4.477,00

Partida	Descripció	Total (€)
76201	Transferències a ajuntaments	139.481,98

77000	Transferències a empreses privades	74.142,43
-------	---------------------------------------	-----------

4. Principals activitats realitzades

El programa d'activitats

Anualment, en base al **Pla de Mandat**, als objectius de gestió del parc, i tenint en compte les propostes dels ajuntaments i de les entitats, s'elabora una proposta de programa d'activitats per tal de preveure les actuacions que s'han d'executar durant l'any perquè es puguin assolir les determinacions del pla especial. Una vegada ha estat sotmesa a la consideració dels òrgans de gestió, i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, es prepara el **programa d'activitats definitiu**. L'esquema general del programa permet agrupar les activitats anuals en grans blocs conceptuals:

Conservació del patrimoni natural i cultural

Fa referència a totes les actuacions encaminades a gestionar directament el territori, a la redacció i execució de plans de prevenció d'incendis, a les mesures destinades a la gestió activa del medi, a la conservació del patrimoni natural i cultural, al manteniment del patrimoni públic i al seguiment dels sistemes naturals.

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

Comprèn el conjunt d'activitats relacionades amb el desenvolupament socioeconòmic i la millora de les condicions de vida de la població, mitjançant l'establiment de línies d'ajut tècnic i econòmic, i amb la creació i millora d'infraestructures i la prestació de serveis generals. També inclou aquelles accions de caràcter cultural i social que pretenen cohesionar el teixit territorial i la població a través de programes de caràcter cultural i social.

Ús públic i educació ambiental

Recull les actuacions relatives a la creació i el manteniment de la xarxa d'equipaments públics definida pel pla especial i a les tasques directament vinculades a l'ús públic, com ara els plans d'informació i les tasques de difusió, comunicació i publicacions. Aquest epígraf comprèn també un conjunt de propostes adreçades a fomentar el coneixement i el respecte envers el medi. Inclou actuacions que tenen com a objectiu potenciar el funcionament i la qualitat dels equipaments privats d'educació ambiental, així com programes destinats als escolars i al públic en general.

Activitats de coordinació i governança

Inclou les activitats relacionades amb la planificació, el control, el seguiment i l'avaluació de les activitats que es desenvolupen al parc i els aspectes organitzatius relacionats amb la direcció, la participació, l'organització i la formació de personal, l'adquisició de material i el subministrament de serveis, les tasques de representació i les relacions institucionals.

4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural

4.1.1. Activitats de conservació i restauració

Actuacions de restauració del medi natural i el paisatge

Pla de restauració de zones degradades per l'abandó d'activitats tradicionals

Des de la segona meitat del s. XX fins a l'actualitat, les àrees muntanyoses de la Mediterrània, han anat perdent progressivament la seva població rural degut a la intensificació de l'activitat agrària. S'han abandonat molts masos, típics del sistema muntanyós mediterrani, i s'han incrementat les explotacions intensives, molt més productives, a les planes i perifèries dels nuclis rurals i urbans.

L'abandonament de les terres agrícoles i la disminució de l'activitat ramadera de caràcter extensiu practicada per l'home durant mil·lennis en àrees de muntanya, ha provocat canvis d'usos de sòl i està sent una de les causes més importants de la pèrdua de biodiversitat en els ecosistemes agroforestals mediterranis.

En els darrers anys, la ramaderia extensiva ha adquirit un gran interès en la conservació del medi ambient. Aquesta és una pràctica assenyada, emprada no només com a sistema de producció, si no com a eina de gestió ambiental, que permet un ús sostenible del territori i, alhora, contribueix al manteniment de la diversitat biològica i a la conservació de l'estructura del paisatge agrícola en mosaic.

El Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny, tot i ser un massís constituït bàsicament per boscos, conserva encara espais oberts de gran valor natural i paisatgístic. Diversos estudis realitzats dins l'àmbit de l'espai natural protegit conclouen que l'abandonament de les pràctiques agrícoles i ramaderes tradicionals han comportat la disminució d'aquests espais de pastura, que s'han anat colonitzant per les espècies arbustives de la zona. Tot aquest procés ha provocat la simplificació de l'estructura del paisatge i l'homogeneïtzació i pèrdua progressiva de bona part de la flora i fauna característica.

Els treballs de recuperació de pastures portats a terme fins ara s'han demostrat eficaços per a la regressió de les comunitats oportunistes que havien envaït els espais oberts, però, per al seu manteniment, cal que l'aprofitament ramader posterior sigui l'adequat quant a càrrega ramadera i maneig del ramat. Tot i així, cada quatre o cinc anys cal realitzar tasques de manteniment, de tipus mecànic, per evitar que les espècies que no són adequadament controlades pel ramat puguin esdevenir un problema a mig termini.

Per tal que la gestió del ramat, principal agent de la conservació dels espais oberts, sigui eficaç i a la

vegada viable, és necessari recuperar o instal·lar algunes infraestructures vinculades a aquesta activitat com basses, murs de pedra seca o tanques per delimitar camps.

L'objectiu general d'aquest pla d'actuació és recuperar i conservar els espais oberts i prats de dall del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny, i comprèn els següents objectius específics:

- Recuperació d'espais oberts.
- Afavorir el trencament de la continuïtat del bosc i l'estructura del paisatge en mosaic.
- Millora d'hàbitats d'espècies amenaçades.
- Recuperació d'hàbitats prioritaris.
- Eliminació d'espècies invasores.
- Restauració d'elements patrimonials.

Els treballs previstos en aquest pla d'actuació es realitzen:

- Al municipi del Brull, en la finca de la Morera.
- Al municipi del Montseny, en la finca del Puig.
- Al municipi de Fogars de Montclús, en les finques de Cal Trompo, Santa Fe i Can Pla.
- Al municipi de Sant Pere de Vilamajor, en la finca de Santa Susanna.
- Al municipi de Tagamanent, en la finca del Bellver.

Localització de les actuacions.

Descripció dels treballs:

1. Tallada dels arbres que envaeixen les vores del camp

Per tal de delimitar i recuperar la superfície original de prat, sobretot en prats que fa molts anys que es varen abandonar, ha estat necessari realitzar treballs de tallada i poda dels arbres situats al perímetre, procurant, si és

possible, afavorir espècies de fulla caduca. Les restes vegetals generades s'han triturat a la mateixa vora del camp, mitjançant tractor amb trituradora de martells, on no hi havia vegetació pradenca. En cas contrari, s'han retirat per triturar-les fora del camp o eliminar-les *in situ* amb una estelladora remolcada.

2. Retirada de la vegetació llenyosa per potenciar les espècies herbàcies

S'ha retirat tot tipus d'arbusts i arbres, però se n'ha deixat algun per la seva singularitat en mig dels prats, per ésser utilitzat com a àrea d'ombra i rascador pel bestiar. En tot cas, s'havia d'evitar l'excés d'ombra al prat i calia potenciar les zones obertes i ben il·luminades. Quan s'ha trobat una presència de soques grans, com per exemple en una pollancreda talada, s'han extret, per tal de facilitar la sega mecànica posterior. També calia preveure el rebrot de nombroses espècies arbustives i arbòries, per tant s'ha procedit a l'arrencada de soques.

3. Trituració de la vegetació sense interès ramader

En el cas de les falgueres, seran eliminades periòdicament mitjançant trituració amb desbrossadora de martells. Les vores i entorns immediats dels arbres o arbusts on la maquinària no arribi, seran estassats amb desbrossadora manual.

4. Recuperar el règim de dallades en prats de dall

S'ha començat a aplicar un règim de sega de la vegetació herbàcia que caldrà mantenir en el futur. Si el prat és poc humit, amb un sol dall és suficient (vers el juny o el juliol segons l'altitud on es trobi el futur prat); si, per contra, és força humit, caldrà un segon dall, el redall (vers l'agost o el setembre o d'octubre a novembre). Si es tracta d'un bardissar, és precís segar-la periòdicament fins eliminar-la (normalment calen diverses segues a l'any per debilitar-la, fins fer-la desaparèixer). En el cas de partir d'un antic conreu que periòdicament era llaurat i sembrat, després de la primera dallada, a principis de primavera o a principis de tardor s'hi pot realitzar una sembrada de plantes farratgeres. Aquest pas disminuirà el període d'espera per assolir un prat amb un cert valor farratger, fet que pot interessar als ramaders que vulguin reconvertir llurs conreus. En tot cas, els conreus o prats del Montseny que es destinen a prats de dall i que presenten una humitat edàfica idònia (sòl humits sense ésser entollats) es recuperen fàcilment per si sols amb gramínies com el fromental (*Arrhenatherum elatius subsp. elatius*), holcus llanós (*Holcus lanatus*), festuca de prat (*Festuca arundinacea subsp. arundinacea*) i dàtil (*Dactylis glomerata subsp. glomerata*) o en lleguminoses com lot corniculat (*Lotus corniculatus subsp. corniculatus*) o trèvol de prat (*Trifolium pratense subsp. pratense*).

5. Recollida i conservació de l'herba

En els prats on l'herba ja estava massa crescuda i lignificada, s'ha segat i s'ha extret de la superfície del prat. En les feixes on l'accés de la maquinària no ha estat possible s'ha executat de manera manual, amb l'ajut d'una motosegadora amb rodes i barra segadora frontal.

L'herba segada s'ha retirat de la feixa i s'ha acumulat a part per no interferir amb el rebrot de la pastura. Per a la seva acumulació s'ha procedit, en la mesura del possible, a construir el paller tradicional format per un pal vertical al voltant del qual s'apila l'herba. L'herba ha romàs estesa al camp uns dies prèviament a ser apilada, per tal que el seu contingut d'humitat en el moment d'apilar-la no fos superior al 40%.

6. Gestió mitjançant pastura

Les pastures recuperades han de ser sotmeses posteriorment a una gestió acurada i equilibrada de pastura a dent, mitjançant un ramat dimensionat a les característiques del camp. En el cas dels prats de dall es pot substituir el redall per una pastura controlada poc intensa i temporal que vagi d'agost a novembre. Després s'ha de deixar reposar el prat. Per tal que la pastura sigui efectiva caldrà que s'hagi efectuat un primer dall, ja que el bestiar no pot aprofitar correctament l'herba alta perquè li resulta més difícil consumir-la, alhora que també perd palatabilitat. Pel que fa a les pastures intensives, és convenient disminuir la pressió de pastura retirant caps de bestiar i disminuint el període de presència del ramat damunt el prat. La gestió del prat de dall mitjançant pastura directa amb ramat obliga a disposar de tancaments fixes i/o mòbils que permetin garantir el control del ramat en el moment i el lloc desitjat.

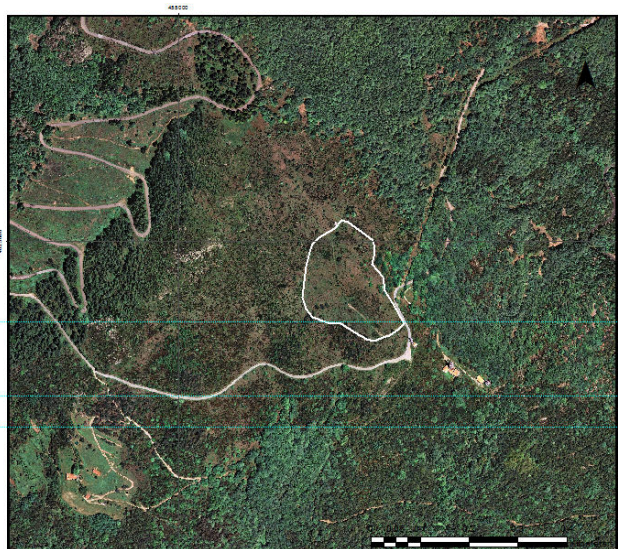
Instal·lació de tanques d'exclusió per tal de realitzar seguiments florístics i de producció del prat. (Fenassars del Bellver – Sector de Tagamanent)

7. Actuacions de protecció

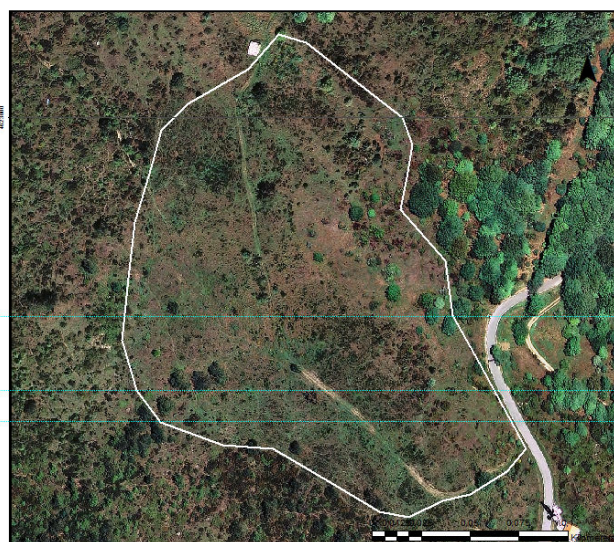
En alguns casos, caldrà prendre mesures per protegir els prats de determinats factors que poden comportar la seva degradació. La recuperació de l'aprofitament dels prats comporta també la recuperació de totes aquelles estructures del treball pagès que garantien l'estabilitat dels terrenys que ocupava el prat, com rasses de desguàs de les aigües pluvials, murs i feixes de pedra destinades a anivellar i protegir els marges del camp, tancaments per controlar el pas del ramat, etc. També pot ser necessari, en prats molt propers a carreteres, camins o zones habitades, instal·lar tanques ramaderes per evitar el pas incontrolat de persones i vehicles, com s'ha fet en alguns llocs.

Localització dels treballs realitzats

Codi	Finca	Nom de la parcel·la	Municipi	Superfície (ha)	Perímetre (m)
BRU-01	La Morera	Camp de l'Escalada	El Brull	0,45	288,26
FOG-01	Cal Trompo	Prats de Cal Trompo	Fogars de Montclús	1,31	554,86
FOG-02	Cal Trompo	Camps de Cal Trompo	Fogars de Montclús	1,93	570,42
FOG-03	Cal Trompo	Camp de l'Avet Blau	Fogars de Montclús	0,87	490,26
FOG-04	Can Pla	Les Vernedes	Fogars de Montclús	0,59	365,29
FOG-05	Can Pla	Prats del coll de Santa Helena	Fogars de Montclús	3,17	710,55
FOG-06	Santa Fe	Camp del pla de les Barraques	Fogars de Montclús	0,27	207,31
MON-01	El Puig	Prats del Puig	Montseny	5,58	1.095,57
SPE-01	Santa Susanna	Camps de Mas Rovira	Sant Pere de Vilamajor	1,20	498,10
TAG-01	El Bellver	Feixes de la font del Bellver	Tagamanent	0,70	861,68
TAG-02	El Bellver	Serrat del Bellver	Tagamanent	3,28	1.267,43

Vista superior dels prats del Coll de Sta. Elena.

Vista superior ampliada dels prats del Coll de Sta. Elena.

Finca de Can Pla als prats del Coll de Sta. Elena.

Restauració de zones degradades per grans incendis forestals

El juliol de l'any 1994 es va produir un incendi forestal als cingles de Bertí que va afectar diversos municipis, entre d'altres el de Figaró-Montmany i el de la Garriga. En aquests municipis, i dins de l'àmbit del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny, van resultar afectades 33,48 ha a la zona de les roques del Coix. L'afectació es va repartir entre les finques de Ca l'Antic (0,51 ha), Can Plans (0,46 ha), El Carme (12,17 ha) i Can Mas (20,34 ha).

Per altra banda, a l'agost de l'any 2001, un incendi forestal de 7,93 ha va assolir l'àmbit de les costes de Can Palau, i més concretament les finques de Puigfresch i Aiguarol (3,02 ha) i de Vallivert (4,91 ha), totes en el municipi de la Garriga.

Dins de les actuacions en aquestes zones, s'ha inclòs també una segona fase de restauració de zones cremades de la superfície afectada per l'incendi de Gualba de l'any 1994, i que va afectar 2.500 hectàrees.

S'han plantejat treballs en dos habitats d'interès, abastant un total de 20,834 hectàrees d'actuació.

- Zona cremada al terme municipal de Figaró-Montmany en l'incendi forestal de juliol de 1994.
- Zona cremada al terme municipal de la Garriga en l'incendi forestal d'agost de 2001.

Els objectius estratègics de la restauració de zones degradades per grans incendis forestals són:

- Potenciar la recuperació de la riquesa i diversitat del paisatge forestal del vessant oest del Parc Natural del Montseny, afectat pels incendis de 1994 i de 2001.
- Potenciar la recuperació de la cobertura vegetal en aquelles zones on la regeneració natural ha estat deficient o molt deficient.
- Aconseguir una disminució immediata de la càrrega de combustible i a la ruptura de la continuïtat vertical i horitzontal de la massa forestal.
- Promoure la gestió forestal encaminada a la supervivència de la massa i a la seva resiliència respecte a pertorbacions originades per incendis forestals.

Descripció dels treballs:

L'actuació es va realitzar de forma manual en tota la seva extensió, atès que de l'estudi del terreny es desprenia que el 90% de la superfície d'actuació tenia un pendent superior al 30% i per tant, no mecanitzable; un 7% tenia un pendent comprès entre el 20 i el 30%; i el 3% restant se situava per sota del 20% de pendent transversal.

Els treballs de millora estan destinats a reduir l'excés de la cobertura de sotabosc i millorar el creixement del regenerat per tal d'aconseguir una massa arbòria estructurada i reduir els fenòmens que produeixen l'erosió. Tot i que l'objectiu principal de la gestió és la millora forestal encaminada a boscos de protecció, en alguns casos es pot obtenir un petit benefici que pot motivar al propietari a gestionar el seu bosc. Aquests possibles aprofitaments són de llenya, principalment.

En totes les zones a gestionar s'ha respectat l'estructura de bosc regular de rebrot i s'han realitzat podes per tal d'obtenir una estructura arbòria estructurada. La gestió forestal s'orienta a un bosc mixt, amb un objectiu de diversitat i multiproducte.

Els treballs realitzats han estat:

- Selecció de tanys
- Tallada selectiva sobre les pinedes
- Poda
- Estassada de matoll
- Eliminació de restes vegetals

Pla de seguiment i recerca

Des de l'inici del Pla de seguiment i recerca (PSR) s'ha recollit abundant informació relativa a paràmetres físicoquímics de vegetació i recerca de fauna; socials i econòmics, i de dinàmica dels processos naturals. El PSR consisteix a determinar indicadors que permetin avaluar l'estat de salut dels sistemes més representatius i aportar indicadors per prendre decisions en la gestió del parc. Els estudis que s'han fet enguany són els següents:

Estudis 2017	Import (euros)
Seguiment de les teixedes i les seves actuacions	3.678,40
Avaluació dels hàbitats en zones de gestió prioritària	4.053,50
Xarxa de monitorització de les aigües superficials i subterrànies al Parc Natural del Montseny	10.980,75
Seguiment de l'activitat cinegètica de caça major.	2.000,00
Actuacions de gestió i conservació del tritó del Montseny (<i>Calotriton arnoldi</i>) al PN i RB del Montseny.	17.641,80
Total	38.354,45

A l'[Annex I](#) s'expliquen amb més detall els objectius i els resultats obtinguts en cadascun dels estudis i treballs de seguiment.

Es pot consultar tota la informació a la [web de Conservació de la Biodiversitat de la Xarxa de Parcs Naturals](#).

4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori

Pla de vigilància i prevenció d'incendis d'estiu

Anualment les diputacions de Barcelona i Girona, conjuntament amb els municipis inclosos dins de l'àmbit del Parc Natural del Montseny, desenvolupen un pla de vigilància i prevenció d'incendis.

Enguany, l'[Oficina Tècnica de de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari](#) de la Diputació de Barcelona, ha organitzat durant el període comprès entre el dia 1 de juny i el 12 de setembre un programa de vigilància (mòbil i fixa) per reforçar els dispositius del Servei d'Extinció d'Incendis de la Generalitat de Catalunya, el servei de guarderia dels parcs naturals que gestiona directament la Diputació de Barcelona i el dels parcs consorciats.

El objectius fonamentals del Pla de vigilància i prevenció d'incendis són el següents:

- Visualització i control de la major part de l'àmbit del parc, establint una vigilància present i activa en les zones més freqüentades.
- Informació i persuasió als usuaris del parc, en les possibles negligències que puguin incórrer en el moment d'encendre un foc, tirar deixalles o escombraries, llançar coets, globus o altres artefactes.
- Vigilància i prohibició expressa de crema de rostolls, marges i residus forestals o de jardineria.
- Màxima difusió possible de les normes i els decrets establerts per la Generalitat i altres institucions respecte a la prohibició expressa de fer foc i d'altres mesures de prevenció d'incendis forestals.
- Establiment de la detecció més ràpida possible de l'incendi.

Es tracta d'un programa de vigilància mòbil i fixa que pretén reforçar els dispositius de la Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil de la Generalitat de Catalunya i els gestionats per la Diputació de Barcelona o consorcis en els quals participa.

Dades generals del pla

Al Parc Natural del Montseny, el nombre d'incendis que s'han produït en els darrers anys s'ha mantingut en una mitjana inferior a dos sinistres anuals. Pel que fa a la demarcació de Girona, s'han mantingut els vigilants de Riells i els d'Arbúcies amb el suport de les ADF de Riells de Montseny i Guillerries-Montseny, com també el guaita de Sant Feliu de Buixalleu i la Central de Coordinació ubicada al Parc de Bombers de Sant Feliu de Buixalleu. Així mateix, s'ha integrat el control de comunicacions del Parc Natural del Montseny dins del Control Granollers del PVI.

Incendis forestals

Des d'un punt de vista meteorològic, la campanya de vigilància i prevenció d'enguany s'ha caracteritzat per uns mesos de juny, juliol i agost amb poques pluges i temperatures elevades. Malgrat això al Montseny no hi ha hagut cap incendi i, per tant, cap superfície cremada.

Incidències

Pel que fa a les incidències, es manté la tendència descendent dels darrers anys, especialment entre les que denoten un desconeixement o un comportament negligent davant del risc d'incendi forestal, com són les cremes i els focs no autoritzats.

Els resultats, pel que fa a les comarques de la demarcació de Barcelona, es poden consultar a l'[informe final de campanya detallat](#).

Millores en les infraestructures de prevenció d'incendis

Durant aquest any s'ha continuat amb les tasques de revisió i manteniment de les infraestructures vinculades a la prevenció d'incendis forestals (basses, hidrants, fonts...) a més d'acabar els treballs de creació d'una franja de baixa combustibilitat a Sant Llop, que s'iniciaren el 2016 (veure [memòria de l'any 2016](#)).

S'han fet treballs de manteniment de la franja de Sant Elies. També s'han realitzat treballs de desbrossament al voltant de les torres de guaita de Sant Elies i del Brull.

Franja de Sant Elies.

Franja de Sant Elies.

Manteniment de la franja de Sant Elies

Torre de guaita de Sant Elies.

Desbrossament al voltant de la torre de guaita de Sant Elies.

Desbrossament al voltant de la torre de guaita de Sant Elies.

Desbrossament al voltant de la torre de guaita de Sant Elies.

Torre de guaita del Brull.

Torre de guaita del Brull.

Desbrossament al voltant de la torre de guaita del Brull.

Desbrossament al voltant de la torre de guaita del Brull.

Altres actuacions de gestió i manteniment del patrimoni

Una de les grans línies d'actuació del Parc Natural del Montseny consisteix a tenir cura de petites infraestructures que formen un patrimoni altament valorat, tant per a la població local com per als visitants, així com l'adequació d'espais emblemàtics que s'han degradat. Aquestes actuacions normalment les duu a terme el personal de manteniment del parc conjuntament amb els tècnics, que vetlla perquè aquestes infraestructures es trobin en bon estat. Malgrat això, hi ha vegades que certes actuacions necessiten d'una intervenció més sòlida, i s'han de contractar els treballs a empreses especialitzades.

Pel que fa a aquestes, el 2017 s'han realitzat diverses actuacions, entre les quals es relacionen les següents:

- Restauració del pou d'en Besa.
- Restauració de l'església i de consolidació i adequació de les construccions annexes en el conjunt monumental del castell de Tagamanent.
- Restauració i millora de la font del Cirerer.
- Millora de la captació de l'aigua de la font de Faig.
- Restauració i millora de la font de Llops.
- Millora de la font de Fontmartina.
- Reparacions a la font Borrell.

De les actuacions dutes a terme cal destacar-ne dues: d'una banda la restauració del pou d'en Besa, i de l'altra, la restauració de l'església, consolidació i adequació de les construccions annexes, en el conjunt monumental del castell de Tagamanent.

Millora de la captació de l'aigua de la font de Faig.

Millora de la captació de l'aigua de la font de Faig.

Millora de la captació de l'aigua de la font de Faig.

Restauració del pou d'en Besa

En els darrers anys s'han portat a terme actuacions de restauració de diversos elements del patrimoni etnològic del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny. S'han recuperat cabanes de pastor, murs de pedra seca i camins ramaders, entre altres. En aquesta línia es va desenvolupar el projecte de restauració dels pous de neu de l'entorn del turó de l'Home i de les Agudes, que va consistir en la restauració de pous de neu i places carboneres.

La presència del pous de neu i gel, necessaris per a una activitat productiva que va ser rellevant durant els segles xvi al xix, és freqüent en determinades zones culminants del massís. L'abandó de la indústria de la producció del gel a partir de l'acumulació de la neu en les parts altes de la muntanya (mitjançant els pous de neu), o a les més baixes (emmagatzemant el gel en els anomenats pous de gel) va deixar aquestes construccions sense manteniment ni conservació durant més d'un segle.

L'interès com a valor patrimonial, degut a les particularitats d'aquestes construccions, però també pel seu elevat nombre i concentració en el massís del Montseny, fa que la seva restauració sigui un objectiu important tant per a la conservació com per a la divulgació i coneixement de l'activitat humana en el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny.

L'objecte d'aquesta proposta d'intervenció és la restauració i consolidació del pou d'en Besa per evitar el deteriorament i permetre la interpretació de la seva estructura i usos.

Descripció dels treballs duts a terme:

- S'ha eliminat la vegetació immediata o propera a l'element, que afectava o podia afectar la integritat estructural. Els arbres, s'han podat i tallat a ran de soca. S'ha procedit a l'extracció de la soca i de les arrels sempre sense afectar l'element.
- S'ha netejat la fullaraca, la vegetació arbustiva i herbàcia, com també la terra i les pedres del perímetre del pou, per permetre la visualització de la part estructural superior i poder procedir al coronament del mur.
- El coronament del mur s'ha realitzat amb pedra seca, a imitació de la construcció original, o amb morter de calç, per mantenir sempre l'aspecte de la construcció original.
- S'ha fet una actuació de reparació de la part de mur enderrocada, utilitzant la mateixa pedra original.
- S'han reparat esquerdes i s'han fet altres actuacions que es consideraven necessàries per a salvaguardar la solidesa estructural.
- S'ha instal·lat una barana de fusta de castanyer per delimitar el perímetre del pou de neu.

Restauració de l'església i de consolidació i adequació de les construccions annexes en el conjunt monumental del castell de Tagamanent

Durant aquest any s'han iniciat els treballs de restauració de l'església i els espais annexos, com la rectoria i el cementiri. El conjunt de Tagamanent està declarat Bé Cultural d'Interès Nacional per la Generalitat de Catalunya (R-I-51-5727). Per aquest motiu, a nivell de l'estat espanyol té actualment la declaració de Bien de Interés Cultural (BIC), amb el número de registre 1587-HM (Llei 25/06/1985, BOE 29/06/1985).

Aquesta obra s'emmarca dins del conjunt d'accions previstes i proposades en l'esmentat Pla director del Conjunt Monumental del castell de Tagamanent, amb l'objecte d'executar actuacions d'adequació i millora, de restauració arquitectònica i de manteniment a l'església de Sta. Maria; i de restaurar les restes arquitectòniques annexes, amb l'objectiu de protegir-les i posar-les en valor i adequar-les a la visita.

Els objectius generals d'aquest projecte són els següents:

- Garantir la preservació i conservació de l'església de Santa Maria de Tagamanent i millorar i potenciar el seu valor arquitectònic i espacial. Assegurar la impermeabilització i propiciar el correcte funcionament dels elements i sistemes que recullen i condueixen les aigües, per mantenir-les així allunyades de la resta de components, molt sensibles a l'acció de l'aigua.
- Restaurar i consolidar les restes arquitectòniques annexes (casa rectoral i antic ajuntament), atenent sempre tant a l'autenticitat com als seus valors documentals i històrics.
- Potenciar l'àmbit de l'antic ajuntament i l'espai annex com a espai d'aixopluc al servei de les visites.
- Millorar l'àmbit de circulació en els espais comuns per facilitar el recorregut per a les visites.
- Arranjar i acondicionar les restes arquitectòniques i l'entorn immediat dels elements construïts, a fi de garantir un ús segur per a les persones, i oferir una comprensió correcta de les construccions històriques, actualment desaparegudes, a través de la lectura de les runes i traces conservades.

Els criteris d'intervenció de caràcter general són:

- Consolidació dels elements originals que es conserven tot utilitzant sistemes constructius i materials similars als originals (fàbrica de pedra i morter de calç).
- Principi d'intervenció mínima necessària en el conjunt d'actuacions.
- Respecte a la memòria històrica del monument, preservant-ne l'autenticitat amb rigor històric i constructiu, a partir dels estudis arqueològics i del seguiment al llarg de la restauració.
- Ús de materials propis de l'entorn immediat en la mesura del possible (especialment procedents de desenrunaments), amb la doble intenció de mantenir la coherència i l'autenticitat del conjunt, alhora que es minimitza la necessitat de transport de nou material i de retirada de runa.
- Ús de materials de nova aportació modulars (plafons, bigues, reixes, etc.), en la mesura del possible, a fi de facilitar-ne el transport i el muntatge *in situ*.
- Ús de nous sistemes constructius harmoniosos amb el conjunt i que minimitzin els residus generats a l'obra, com per exemple, que s'executin amb parts que es puguin preparar a taller (reixes preparades per a muntar, bigues tallades a mida, suports per a les bigues, etc.).

Descripció dels treballs principals realitzats:

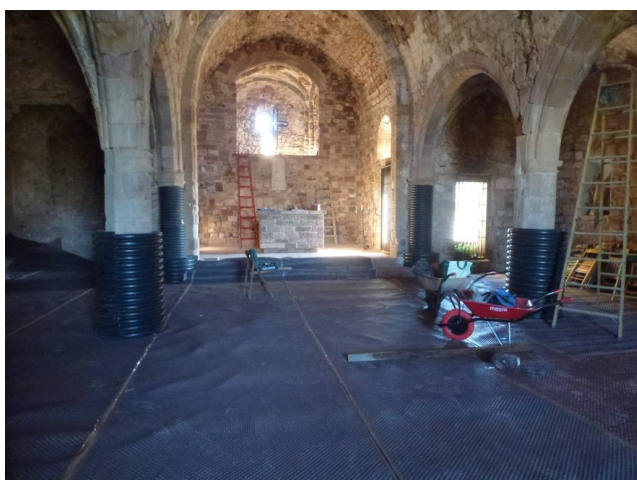
Conjunt monumental del castell de Tagamanent

Església de Santa Maria de Tagamanent

Restauració de l'església de Santa Maria a fi de preservar i millorar el seus valors arquitectònics i espacials. S'ha pretès que la lectura de l'arquitectura que ha arribat fins el dia d'avui sigui més clara i adient, clarificant alguns espais, controlant la il·luminació natural, restaurant alguns elements que mereixen especial atenció i eliminant d'altres que dificulten la lectura dels diferents espais i èpoques. Es tracta de petites intervencions puntuals però sempre pensant en el conjunt del monument.

Altres actuacions de manteniment i reparació, enfocades a millorar la recollida, canalització i expulsió de les aigües:

- Substitució de teules trencades.
- Arrencada de la vegetació i neteja de canals i desguassos.
- Impermeabilització de canals i embocadures.
- Sanejat i rejuntat puntual en els murs exteriors.
- Substitució puntual d'elements disfuncionals.

Restauració de l'església de Santa Maria de Tagamanent.

Restauració de l'església de Santa Maria de Tagamanent.

Casa rectoral i antic ajuntament

- Delimitació del recinte i de l'àmbit dels espais de l'antiga rectoria.
- Consolidació dels murs i restes arquitectòniques per a la seva millor conservació i valoració.
- Creació de recorreguts i punts de visualització que ajudin a mostrar i valorar el conjunt.
- Posada en valor d'elements arquitectònics concrets.
- Tractament dels paviments i de la recollida d'aigües en les diferents zones.
- Recollida i conducció de les aigües a peu de baixants, per tal de minimitzar els seus efectes degradadors en les restes (evitar acumulacions i controlar el seu curs i evacuació).
- Tancaments fixes i practicables en les obertures.
- Regularització dels paviments i els graons existents en els desnivells per tal de millorar l'accessibilitat i l'ús d'aquests espais.
- Rejuntat del paviment de pedra i reblert de llacunes en l'àmbit de l'antic ajuntament.
- Col·locació de marxapeus de fusta en les obertures del antic ajuntament i edifici annex.

Restauració i consolidació de les restes

arquitectòniques de la casa rectoral i antic ajuntament.

Restauració i consolidació de les restes arquitectòniques de la casa rectoral i antic ajuntament.

Restauració dels elements del cementiri.

Cementiri

- Retirada dels coronaments contemporanis construïts amb morter de ciment pòrtland, i restitució del coronament segons el sistema constructiu i materials originals, i de manera que permeti interpretar correctament el volum original.
- Desenrunament de l'àmbit amb seguiment arqueològic i acopi de material (sobretot pedres i carreus) per a futura reutilització.
- Consolidació de murs amb materials procedents del desenrunament i segons la lògica constructiva del sistema original de paredat.
- Reparació i millora de l'escala de pedra i la seva funcionalitat.
- Recollida i conducció de les aigües.
- Col·locació d'elements significatius que ajudin a la comprensió i ús d'aquest espai.
- Col·locació d'elements de protecció mínims (baranes), tant tal d'evitar riscos pels possibles usuaris i visites.

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural

Subvencions

El pla especial estableix, entre els seus objectius, compatibilitzar la protecció amb el desenvolupament social, econòmic i cultural de la població de l'àrea d'aplicació del pla. Amb aquesta finalitat, les diputacions de Barcelona (DIBA) i Girona (DDGI) han convocat, un cop més, les subvencions i les ajudes a particulars, que contemplen diverses línies bàsiques d'ajut.

- Instal·lació de calderes i estufes de biomassa (BM)
- Explotacions agrícoles i ramaderes (EA)
- Explotacions forestals (EF)
- Empreses de serveis (ES)
- Millora dels habitatges i restauració del patrimoni arquitectònic (HP)
- Entitats culturals (EC)

A la taula següent es poden veure els resultats d'aquesta convocatòria.

DIBA

Línia d'ajut	Sol·licitades		Concedides		% Atorgament	
	Nombre	Import (€)	Nombre	Import (€)	% Nombre	% Import
BM	18	44.644,63	15	36.049,00	83,33	80,75
EA	8	16.700,00	6	12.579,00	75,00	75,32
EC	7	9.261,44	7	5.280,00	100,00	57,01
EF	16	35.170,00	13	17.500,97	81,25	49,76
ES	5	7.540,00	4	3.815,75	80,00	50,61
HP	20	67.450,00	16	58.219,82	80,00	86,32
Total	74	180.766,07	61	133.444,54		

DDGI

Línia d'ajut	Sol·licitades		Concedides		% Atorgament	
	Nombre	Import (€)	Nombre	Import (€)	% Nombre	% Import
BM	4	16.869,70	4	16.869,70	100,00	100,00

EA	15	50.984,29	11	21.031,49	73,33	41,25
EF	13	52.288,24	11	37.223,82	84,62	71,19
ES	1	375,00	1	375,00	100,00	100,00
HP	1	4.500,00	1	4.500,00	100,00	100,00
Total	34	125.017,23	28	80.000,01		

Total del parc

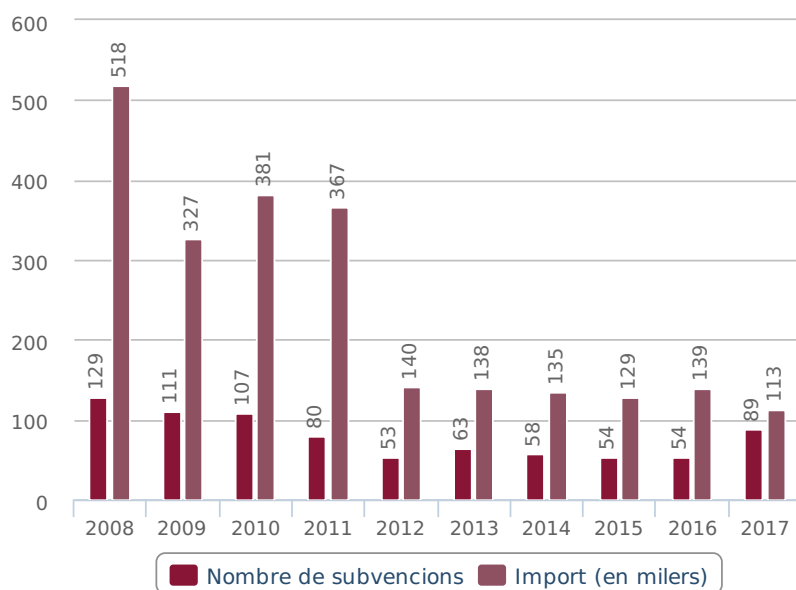
	Sol·licitades		Concedides	
	Nombre	Import (€)	Nombre	Import (€)
Total parc	108	305.783,30	89	213.444,55

Evolució de les subvencions (2008-2017)

(Total DIBA + DDGI)

Any	Nombre de subvencions atorgades	Import atorgat, en milers (€)
2008	129	518,13
2009	111	326,60
2010	107	381,00
2011	80	367,00
2012	53	140,40
2013	63	138,00
2014	58	135,30
2015	54	128,60
2016	54	138,91
2017	89	113,44

Evolució interanual de les subvencions atorgades (DIBA+DDGI)

Programa "Viu el parc"

Durant l'any 2017 es va continuar desenvolupant aquest programa de caire lúdicocultural a deu dels dotze espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Aquest programa s'estructurava, tradicionalment, en **tres grans apartats**. El **primer**, un bloc d'activitats (teatre, música, dansa, conferències, espectacles infantils, etc.) ofertades directament per la Diputació de Barcelona als diferents municipis del parc i que es realitzaven en indrets o equipaments proposats pels mateixos ajuntaments. El **segon**, un seguit d'activitats d'abast més general que es realitzen dins l'àmbit del parc: Matinal del parc, Fira d'artesans, Nit d'estels, Poesia als parcs, Concursos de fotografia, etc. I el **tercer**, un programa adreçat a les escoles dels municipis del parc (concretament als nens i nenes de 5è de primària), que es basa en un joc de rol que es fa a l'aula, dirigit per un educador ambiental i una festa final on s'aplega –en diferents jornades– a tots els alumnes participants de cada parc en un indret emblemàtic de l'espai natural per a realitzar diferents tallers i jocs de caràcter lúdic però amb un clar objectiu de sensibilització ambiental.

En el cas del Montseny, aquest programa escolar ja no es duu a terme des del curs escolar 2015-2016, ja que el programa **"El Montseny a l'escola"**, que també es du a terme en aquest parc des de fa diversos cursos, ha arribat ja al segon cicle de Primària (5è i 6è) i no tenia sentit que uns mateixos alumnes participessin en dos programes escolars semblants en un mateix parc i en un mateix curs escolar. Amb tot, el Viu el parc segueix assumint el cost de l'Agenda escolar i hi destina uns diners per a la festa final que aplega a tots els alumnes. Això serà a partir del curs 2017-2018.

Cal dir que a finals de 2016 la Diputació de Barcelona va iniciar la tramitació d'un nou concurs de licitació per a la gestió del programa per al període 2017-2020; que des del setembre de 2014 havia dut a terme l'empresa ACER. La principal novetat és que la gestió del programa es va dividir en dos lots: un pel vessant artístic i cultural (lot 1) i un altre pel programa escolar (lot 2). El primer lot va ser guanyat per l'entitat FUSIC i el segon, per l'empresa CIMA (que ha fet un pool d'empreses d'educació ambiental: APREN, Quatre Passes i Origonatura). ACER, però, va a dur a terme el programa al Parc de la Serralada de Marina (que es fa el març-abril) mercès a una pròrroga del seu contracte, atès que encara no s'havia resolt el concurs. Per tant, FUSIC ha executat la resta de programes culturals i CIMA, els escolars, del Viu el parc d'ençà l'abril del 2017. Val a dir que, com a novetat important, a banda de la divisió en lots; el programa va poder recuperar el 2017 els actes als municipis, ja que així ho requeria els plecs de condicions establerts pel concurs. Així, doncs, tots els municipis que ho han volgut, han gaudit d'algun acte cultural o artístic; tot i que eren de petit format.

Des del 28 de juny al 28 de novembre de 2017 es va celebrar la vint-i-cinquena edició del programa Viu el parc al Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny. Cal ressaltar, dins els Actes centrals: la **Gran Festa al Parc** que es fa tradicionalment als entorns de la Rectoria del Brull (el 17 de setembre), i que va comptar amb tallers per a petits i grans de JugaCirc, l'actuació de la pallassa Merche Ochoa i la confluència de la 5a Fira de la Mel ecològica, amb prop de 400 assistents i un dia assolellat; la **Nit d'estels** al poble de Montseny (29 de juliol), amb un centenar d'assistents, tot i el mal temps; i un acte del cicle **Poesia als parcs**, celebrat a l'església del Brull, el 22 d'octubre que tancava un cap de setmana d'estada de cocreació poètica de deu poetes a la masia La Morera.

Val a dir que en aquest Viu el parc s'ha dut a terme la segona experiència d'un EspaiNaturàlia, al municipi de Viladrau, en el marc de la Fira de la Castanya l'1 de novembre. **EspaiNaturàlia** és una proposta que promou la divulgació i coneixement d'entitats, empreses i associacions de caire sociocultural, lúdic, educatiu, artístic, artesanal i mediambiental dels diferents parcs de la Xarxa de Parcs Naturals que es mostren en una trobada amb caràcter de *showroom*, fira o certamen, i que s'adequa a les singularitats de cada indret. En el cas de Viladrau van ser present quatre empreses i l'assistència de la il·lustradora Pilarín Bayés com a amfitriona de l'acte de presentació.

En total, enguany el programa Viu el parc va aplegar unes 1.429 persones en els diferents actes programats directament per la Diputació de Barcelona i la Diputació de Girona. Per a l'organització del programa, es va fer una reunió amb els ajuntaments del parc el 20 abril, a la Masia Mariona, oficina del Parc Natural del Montseny (Fogars de Montclús).

Resum programa Viu el parc al Parc Natural del Montseny 2017	
Edició	25a
Municipis participants / municipis del Consorci	9 / 18

Actuacions als municipis (actes organitzats per la Diputació)	9
Actes centrals (Matinal)	4
Actuacions als actes centrals	7
Total d'actuacions al programa	16
Assistents als actes organitzats als municipis	139
Assistents als actes centrals	1.290
Total assistents als actes organitzats per la Diputació	1.429
Pressupost (*)	
Programa ludicocultural (lot 1)	16.913,39 €
Costos impressió (**)	8.176,50 €
Total	25.089,89 €
(*) Inclou tots els costos del programa: les Actuacions als municipis, els actes centrals, les despeses tècniques i el costos de difusió.	
(**) Inclou els 6.453,7 € corresponents a la coordinació, disseny i impressió de l'Agenda escolar.	

Poesia als parcs. Lletres i paisatges

El cicle **Poesia als parcs. Lletres i paisatges** és una iniciativa que s'emmarca dins el programa cultural **"Viu el parc"** de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Enguany s'han celebrat dotze anys de lectures poètiques i interpretacions musicals als parcs. Els actes han tingut lloc a sis dels espais protegits de la Xarxa de Parcs, concretament als Parc de la Serralada de Marina, Parc de la Serralada Litoral, Parc Natural de Sant Llorenç de Munt i l'Obac, Parc del Garraf, Parc del Montnegre i el Corredor i Parc Natural del Montseny. El recital previst al Parc del Foix es va anul·lar per raons alienes a l'organització.

També s'han celebrat dos actes del programa dins d'altres cicles poètics organitzats en diferents espais naturals de Catalunya, al Parc Natural de la Serra del Montsant i al Parc Natural de l'Alt Pirineu, així com dos recitals que han tingut lloc l'illa de Sardenya, al Parco de Porto Conte i al Parco Nazionale dell'Isola dell'Asinara. L'assistència a tots els recitals del programa és gratuïta. L'assistència total als diferents recitals va ser d'unes 455 persones.

El 21 i 22 d'octubre d'enguany, el **Parc Natural del Montseny. Reserva de la Biosfera** ha acollit el **Primer Cap de setmana de creació poètica** entorn del paisatge. L'allotjament rural La Morera, al Brull, ha acollit a deu dels poetes que han participat en el dos darrers cicles de Poesia als Parcs. Lletres i paisatges, que s'han aplegat en l'entorn privilegiat del parc amb la finalitat d'estimular la creació de poemes amb el paisatge com a pretext. Els poetes participants van ser: Lluís Calvo, Anna Gual, Martí Sales, Meritxell Cucurella-Jorba, Jordi Aligué, Guim Valls, Gemma Casamajó, Meritxell Gené i Esteve Plantada. Les poesies resultants d'aquesta primera estada poèticocreativa es van presentar el diumenge 22 d'octubre a l'església del Brull davant un públic format per una cinquantena de persones.

El cap de setmana poètic va ser gravat en vídeo i es pot veure com la resta de recitals a través d'Internet, a la pàgina web de la Xarxa de Parcs Naturals i al corresponent canal de YouTube del programa.

Poesia als parcs. Lletres i Paisatges és un programa gestionat per l'empresa Tramoia Produccions Culturals. Aquest programa va estar adjudicat per un import biennal de 26.741€, IVA inclòs.

Carta Europea de Turisme Sostenible

El Parc Natural del Montseny va iniciar el seu treball en el procés d'obtenció de la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) els anys 2009 i 2010 que va culminar amb l'atorgament de la CETS el setembre del 2011. Aquesta acreditació, gestionada per la Federació EUROPARC, consisteix en la implantació d'una metodologia de treball participativa que té com a objectiu estructurar i promoure el desenvolupament d'un model de turisme sostenible en els espais naturals protegits d'Europa i que finalitza amb un reconeixement, per part de la pròpia Federació, com a territori adherit a la CETS.

La informació completa es recull a l'[Annex II](#).

4.2.2. Infraestructures i serveis generals

Manteniment i arranament de la xarxa viària

Tal com es ve fent habitualment, durant l'any s'han dut a terme un seguit d'actuacions de manteniment i arranament dels següents camins de la xarxa viària bàsica del parc:

- Manteniment del camí de Can Giravent (Sant Esteve de Palautordera).
- Reparació de passos d'aigua al camí de la Morera (El Brull).
- Substitució de les proteccions de l'escullera al camí de Vallcàrquera (Figaró-Montmany).
- Neteja de neu del pàrquing d'autocars a Santa Fe (Fogars de Montclús).
- Millores del camí de Cruells (Tagamanent).
- Tasques de retirada de roques al camí del pla de la Calma (Tagamanent).
- Arranjament del camí de Gualba (Riells i Viabrea).
- Feines per condicionar zona d'aparcament al camí del Molar (Montseny).
- Treballs amb màquina giratòria al camí de Gualba.
- Sega mecanitzada i repàs del camí de la Costa a la carretera de Santa Fe.
- Sega mecanitzada amb tractor del vial de la Costa a Montseny.
- Obertura camí des de BV-5114 a Can Carbonell.
- Arranjament del camí de la finca del Vilar.
- Reconstrucció i estabilització de talussos al sot de Can Garrell, en el camí de Gualba a Campins.
- Camí de Cànoves a Vallfornès.
- Aparcament de Collformic.

Es detallen, a continuació, les tres darreres actuacions de la relació anterior.

Reconstrucció i estabilització de talussos al sot de Can Garrell, en el camí de Gualba a Campins

Els forts aiguats de l'agost de 2015, que van afectar els municipis de Campins, Gualba i Fogars de Montclús van fer ocasionar nombroses esllavissades i desperfectes en diversos camins de la xarxa rodada del parc i van fer evidents certes mancances amb les infraestructures d'evacuació d'aigües pluvials en cas de tempesta.

Entre aquests camins s'hi troba el camí de Campins a Gualba, que té la consideració d'ús públic, atenent al planejament del Pla especial del Parc Natural del Montseny, i en el qual es van efectuar, al setembre de 2015, treballs d'emergència consistents en la retirada d'esllavissades i desembossament de tubs.

Aquestes actuacions d'emergència van deixar pendents de solució algunes deficiències puntuals greus les quals requerien d'un estudi detallat d'alternatives. Un d'aquests punts crítics se situa al pas del sot de Can Garrell, on la força de l'aigua va ocasionar dues zones d'erosió importants que van fer desaparèixer totalment o parcialment el talús de terraplè que sustenta el camí asfaltat, ocasionant un risc important per a la circulació de vehicles i la possibilitat real d'un futur esfondrament d'aquest camí. En aquest cas, la circulació quedaria interrompuda i l'obra a realitzar seria molt més costosa, tècnicament i econòmicament.

El camí que uneix Gualba amb Campins, és un important eix de comunicació entre ambdós municipis, dona servei als nuclis de població de Can Colell i Can Bruguera i a més diverses masies en fan un ús habitual:

Can Garrell, Can Llorenç, Can Carrillo, Can Quaranta, Ca l'Abril, Can Culell, la Masia, Can Mata, Can Patiràs, Can Mec, Can Canals, Torre de l'Estanc i Can Zidró.

Per tant, es tracta d'un camí molt utilitzat tan pels veïns de la zona com pels usuaris del parc i que actualment presenta, a la zona del sot de Can Garrell, deficiències per a la transibilitat de vehicles, degudes principalment als efectes destructius de les precipitacions sobre els talussos de terraplè.

Les obres tenien com a objectiu:

- Recuperar els talussos dels terraplens destruïts pels aiguats.
- Estabilitzar els talussos de terraplè inestables, però que encara existien.
- Millorar l'evacuació de les aigües construint una cuneta americana transitable, de formigó, amb els pendents adequats per a la conducció de les aigües de pluja i/o rec de les finques veïnes.
- Eliminar els obstacles existents que impedirien la lliure circulació de l'aigua en cas de torrentades, en aquest indret.

Un fet destacable d'aquesta obra ha estat l'aplicació de tècniques de bioenginyeria: la protecció de marges amb la implantació de ribaltes, fetes amb feixina viva dels verns de la zona, tot i aprofitant el material tallat.

La **ribalta** és una tècnica utilitzada amb l'objectiu d'exercir una protecció immediata de la riba. Es tracta d'estrats sobreposats de feixines vives, disposades longitudinalment al marge, i estakes vives, disposades transversalment al marge sobre el nivell mig de l'aigua. Es pot repetir l'estructura fins a aconseguir l'altura desitjada. Per efectes de les branques disminueix la velocitat del corrent i, per tant, l'erosió dels marges. Aquest fet permet que es dipositin els materials fins i millora les condicions del marge per a la seva ràpida revegetació.

En l'execució de ribaltes és important l'elecció de branca viva d'espècies, ecotips i qualitats adequades a la zona de l'actuació, ja que aquestes són les que garantiran la viabilitat futura de la tècnica un cop la planta arrela al talús i l'estabilitzi.

Els marges que presenten un pendent adequat es consoliden amb la instal·lació d'una xarxa de coco i la sembra d'espècies herbàcies.

Per tal de consolidar el nou talús, originat després de l'actuació d'obra d'un dels sectors de l'actuació, es va construir un enreixat, conformat per tres mòduls de 4x4 m i cinc nivells, amb sembra posterior i instal·lació de xarxa de coco.

Camí de Cànoves a Vallfornès

La vall de Vallfornès és un dels indrets més freqüentats del Parc Natural del Montseny, en especial els caps de setmana. La facilitat d'accés per vehicle a aquesta zona, propera al nucli urbà de Cànoves, l'atractiu paisatgístic i determinats elements com l'embassament de Vallfornès, o el conegut castanyer d'en Cuch, fan que sigui una àrea atractiva per a un nombre elevat d'usuaris.

La pista que transcorre des del nucli de Cànoves està asfaltada parcialment, fins el pont del sot del Palomar. És a partir d'aquest punt que la pista continua amb superfície de terra amb obres de fàbrica en mal estat de conservació.

Aquest tram de pista dona accés a l'aparcament de l'embassament i a diverses masies i equipaments públics, com la masia de Vallfornès, propietat de la Diputació de Barcelona, que ofereix una oferta d'alberg rural en règim de concessió.

L'objecte d'aquesta obra ha estat la millora del tram de camí que transcorre des de la pista asfaltada que enllaça amb el nucli de Cànoves fins a la masia de Vallfornès, amb una longitud de 5,2 km i trams d'amplada variable, entre els 2,8 i 4,5 metres.

L'actuació realitzada ha consistit, principalment, en:

- Neteja i perfilat de la rasant de la plataforma actual del camí. La correcció del pendent actual de la plataforma del camí s'ha fet mitjançant excavació, terraplenada, piconatge i perfilat de la rasant de la plataforma actual i definició dels pendents transversals segons indicació de la direcció tècnica.
- Construcció de quatre obres de fàbrica per millorar l'evacuació de les aigües pluvials de la plataforma del camí, formades per pericó de recollida de les aigües d'escorrentia, tub corrugat de 500 mm de diàmetre nominal i desembocadura a base de blocs d'escullera.
- Regularització de l'esplanada del camí amb l'aplicació tot-ú artificial amb un gruix de 5 cm col·locada amb motoanivelladora i piconatge del material amb vibrocompactador.

Aparcament de Collformic

Collformic es troba en el municipi del Brull, i és un dels indrets del massís del Montseny on la presència de visitants és més elevada. És el punt més alt de l'eix viari que travessa la muntanya (la carretera BV-5301), des de Sant Esteve de Palautordera fins a Seva, passant pels municipis del Montseny i el Brull. I és també un lloc de connexió amb les àrees del pla de la Calma i el Matagalls.

L'ordenació de l'ús públic és fonamental per procurar que l'elevada freqüentació no sigui un impacte elevat en el territori, principalment en determinades èpoques de l'any, i el visitant pugui gaudir dels valors naturals de l'entorn.

Aquesta actuació és una continuació d'intervencions precedents encaminades, totes elles, a crear una superfície d'aparcament adequada a les necessitats, i amb la senyalització i medis necessaris per a una correcta ordenació.

Les obres tenien com a objectiu:

- Pavimentació de la zona d'aparcament.
- Consolidació de varis trams de barrera de seguretat de protecció per als vianants a la zona de domini públic

de la carretera.

- Hidrosembra de talussos.
- Pintat del paviment de formigó amb tint d'òxid de ferro.
- Definició de les places d'aparcament amb pintura blanca.
- Condicionament del tram inicial del camí de Serradussà, consistent en anivellació amb material granular, delimitació de la zona d'accés al vial amb vorada de formigó remuntable i col·locació de senyal vertical de prohibició d'estacionament.
- Construcció de 10 m de muret de pedra mitjaner amb el camí de Serradussà i trasllat de la reixa interceptora en aquest mateix camí i connexió amb drenatge existent.

Descripció dels principals treballs realitzats:

- Enderrocs, explanacions i desmuntatges

- Demolició dels elements de fàbrica afectats.
- Repàs i piconat de la zona de l'aparcament com a pas previ a la construcció del paviment de formigó armat.
- Desmuntatge de 12 m de barrera de seguretat en la zona de solapament amb la nova barrera prevista.

- Paviments i acabats

- Paviment de formigó armat raspallat de 18 cm de gruix, a la zona d'aparcament i a l'entroncament dels camins, segons s'especifica a la documentació gràfica.
- El paviment de formigó de la zona d'aparcament es pinta amb tintura de color d'òxid de ferro, per tal d'integrar-lo amb l'entorn.
- Tractament específic de les zones no trepitjables entre l'aparcament i els accessos amb terra vegetal i hidrosembra.

- Proteccions

- Col·locació de barreres de seguretat amb barrera mixta de fusta tipus BEAM-N2 o similar tant com element d'ordenació i separació entre vehicles i vianants, com de barrera i línia de protecció dels vehicles a la zona del mur d'escullera de l'aparcament.

Senyalització

Durant l'any 2017 s'han portat a terme les habituals inspeccions dels itineraris, a càrrec de la guarderia del parc. També s'han fet tasques de reparació i manteniment de tota la senyalització que hi ha al parc, feina que s'ha pogut dur a terme gràcies al personal de manteniment del parc.

En total, s'han atès un total de 84 incidències relacionades amb la senyalització del parc. S'han instal·lat un total de 93 elements de senyalització, 39 dels quals corresponen al nou Itinerari forestal de Fontmartina, 24 a la ruta de la Tourdera, i 7 estan relacionades amb el projecte del transport públic. La resta són plaques, fites o senyalització diversa, tant de nova instal·lació com de reposició.

Servei de recollida selectiva d'escombraries

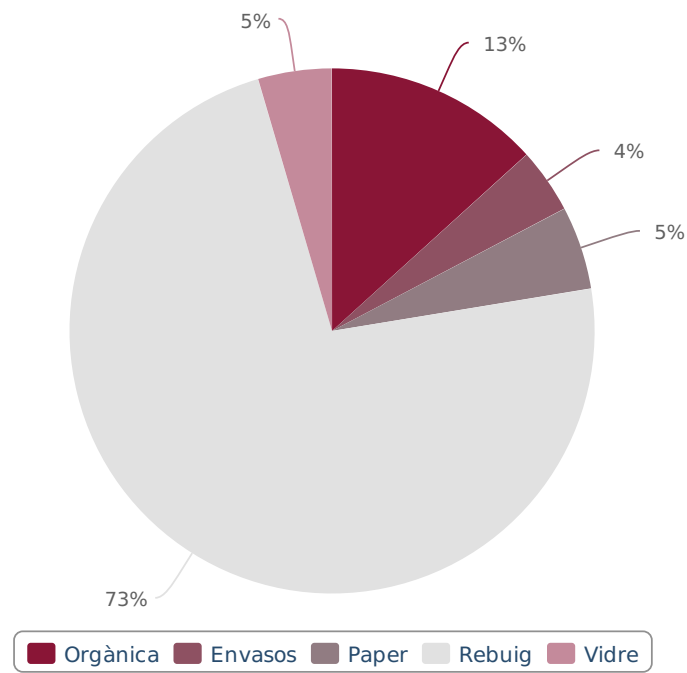
L'any 2006 es va engegar el servei de recollida d'escombraries al nucli central del parc, concretament als municipis de Campins, Fogars de Montclús i Montseny, el Brull i Tagamanent; amb una proposta de recollida de les cinc fraccions (matèria orgànica, rebuig, envasos, paper i cartró, i vidre), conjuntament amb el Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Oriental i d'Osona. Hi ha hagut un canvi molt important pel que fa a la qualitat del servei, d'una banda molt ben valorada pels habitants de la zona i, d'una altra, ben assumida pels usuaris del parc.

S'observa un augment del rebuig i de la matèria orgànica en detriment d'una disminució de totes les fraccions de selecció, el que vol dir que s'han de fer diferents actuacions encaminades a millorar la recollida que tinguin un efecte positiu.

Dins d'aquest programa de recollida d'escombraries es continua posant èmfasi en el fet que és un servei per als veïns dels diferents municipis i, en aquest sentit, es continuen arranjant les zones de recollida i senyalitzant d'acord amb la campanya iniciada l'any 2007.

Aquest programa de recollida d'escombraries es realitza mitjançant convenis de col·laboració amb els ajuntaments implicats, i ha suposat un cost total pel parc de 18.829,67 € l'any 2017.

	Fraccions en Kg				
	Orgànica	Envasos	Paper	Rebuig	Vidre
Aiguafreda	331.300	114.980	192.160	1.258.230	72.440
Arbúcies	213.850	122.060	121.620	276.457	199.320
Breda	167.830	86.040	86.140	1.676.690	86.970
El Brull	20.580	11.120	19.130	136.670	14.890
Campins	74.196	16.509	12.493	127.558	20.761
Cànoves i Samalús	398.580	71.260	62.440	1.577.720	73.260
Figaró-Montmany	103.340	33.730	57.300	518.390	36.680
Fogars de Montclús	87.869	28.066	21.532	154.243	41.807
La Garriga	745.540	227.570	345.190	6.984.040	274.640
Montseny	44.865	16.790	11.958	116.768	23.691
Riells i Viabrea	416.380	54.560	45.070	2.673.870	58.760
Sant Esteve de Palautordera	372.420	84.400	92.250	879.330	77.990
Sant Pere de Vilamajor	232.540	91.870	101.020	2.474.510	119.920
Sant Feliu de Buixalleu	7.490	21.180	18.380	521.740	29.140
Seva	477.930	137.440	231.680	1.501.110	129.900
Tagamanent	53.200	16.700	8.820	46.100	12.307
Viladrau	178.110	50.020	86.420	651.970	68.620
Totals	3.926.020	1.184.295	1.513.602	21.575.396	1.341.096

4.3. Ús públic i educació ambiental

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments

Actuacions més rellevants

Una de les tasques més important que es duen a terme al parc és posar al dia els equipaments d'ús públic, tant els de gestió directa com els que es troben en règim de concessió administrativa. Entre les feines habituals destaquen tant les dirigides a manteniment com les adreçades a inversions que permetin, o bé estar al dia en termes de legalització, o bé millores que tenen com a objectiu un millor funcionament des del punt de vista de la pròpia activitat que desenvolupen i encaminades a un estalvi energètic.

Durant aquest anys s'han portat a terme diverses actuacions de millora, reparació o realització de noves instal·lacions en els diversos equipaments del parc, entre d'altres, les que es relacionen a continuació.

- Reparació de tres fonts al càmping de Fontmartina.
- Construcció d'una vorera en la façana nord de l'Escola de Natura Rectoria de Vallcàrquera.
- Reparació del desguàs de la cuina de l'Escola de Natura Rectoria de Vallcàrquera.
- Reparació de les humitats de l'Escola de Natura Rectoria de Vallcàrquera.
- Pintat de l'interior de la masia el Puig.
- Reparació de la caldera de la masia de Can Gorgs.
- Connexió telemàtica de l'aerogenerador de la masia el Bellver.
- Instal·lació de sistema de bombeig en la Casa Museu l'Agustí.
- Realització dels treballs de tractament d'impermeabilització d'una paret interior de la l'habitatge de Casanova de Sant Miquel.
- Subministrament i instal·lació d'un grup electrogen a l'alberg del Polell.
- Instal·lació d'un tram de la tanca del càmping de Fontmartina del Parc Natural del Montseny.
- Instal·lació de tanca de castanyer a l'era de la masia de Vallfornès.
- Sanejament i impermeabilització dels dipòsits d'aigua de l'alberg el Polell.
- Instal·lació d'una lluernia d'accés a la teulada de la masia Can Casades.
- Reparació de la teulada del càmping de Fontmartina per problemes d'humitats.

Es detallen, a continuació, les tres darreres actuacions de la relació anterior.

Reparació de tres fonts al càmping de Fontmartina.

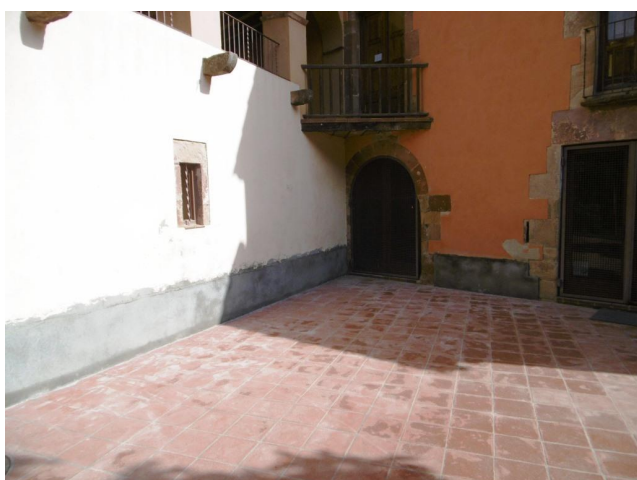
Reparació de tres fonts al càmping de Fontmartina.

Construcció d'una vorera en la façana nord de l'Escola de Natura Rectoria de Vallcàrquera.

Construcció d'una vorera en la façana nord de l'Escola de Natura Rectoria de Vallcàrquera.

Reparació de les humitats de l'Escola de Natura Rectoria de Vallcàrquera.

Instal·lació d'un tram de la tanca del càmping de Fontmartina del Parc Natural del Montseny.

Connexió telemàtica de l'aerogenerador de la masia el

Connexió telemàtica de l'aerogenerador de la masia el

Bellver.

Instal·lació de tanca de castanyer a l'era de la masia de Vallfornès.

Bellver.

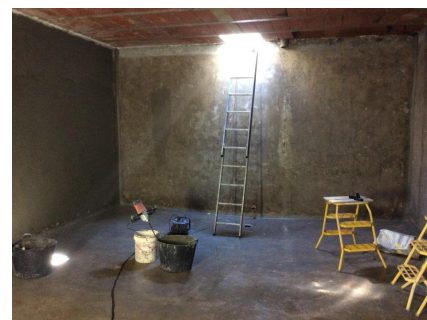

Instal·lació de tanca de castanyer a l'era de la masia de Vallfornès.

Sanejament i impermeabilització dels dipòsits d'aigua de l'alberg el Polell

El Polell és un equipament allunyat de nuclis urbans i carreteres. Totes les instal·lacions són autònomes i autosuficients, basades en l'aprofitament d'energies renovables, i l'activitat que es desenvolupa és especialment compromesa amb els criteris de l'agroecologia.

El subministrament d'aigua prové d'una mina natural, l'aigua s'emmagatzema en dos dipòsits i es clora mitjançant un sistema de cloració automàtic. En les últimes analítiques referents a l'aigua potable es va detectar una supercloració, degut a un augment del pH de l'aigua que provenia del dipòsit. Analitzant les causes d'aquest augment de pH, es va observar que l'origen es trobava en la degradació de l'antic revestiment amb HIDROFIX, que al diluir-se amb l'aigua del dipòsit feia augmentar el pH. Per tal de corregir-lo, s'ha sorrejat tot l'antic revestiment per eliminar-lo i s'ha realitzat mitja canya a totes les arestes del dipòsit per poder aplicar de forma correcta la nova capa impermeabilitzant tipus KERABUILD-eco OSMOCEM.

Instal·lació d'una lluernia d'accés a la teulada de la masia Can Casades

La masia Can Casades, en la qual s'ubica un centre d'informació del Parc Natural del Montseny, està edificada en els entorns de l'embassament de Santa Fe, a una altitud de 1.134 metres sobre el nivell de mar i envoltada d'un bosc de faigs de considerables dimensions.

Al llarg dels anys, els arbres han superat l'alçada de la masia, provocant que el fregament de les branques sobre la teulada hagi fet malbé algunes teules; a banda, l'acumulació de fulles dels arbres sobre la teulada també requeria del manteniment de les canals

pluvials. Per tal de realitzar la substitució de les teules malmeses i la neteja i manteniment de les canals és necessari accedir a la teulada de l'edifici amb seguretat.

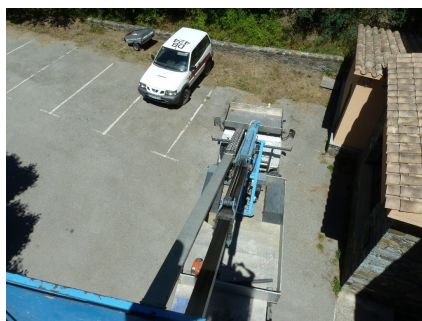
En anteriors ocasions, quan ha estat necessari, i de forma excepcional degut al seu elevat cost, s'ha accedit a la teulada amb elevadors autopropulsats, però la solució òptima és garantir un accés segur i practicable per al personal de manteniment mitjançant una lluernà.

Es tracta d'una lluernà prefabricada, de 45 cm x 60 cm, d'obertura lateral de 90º, fabricada amb pi per la part interior i amb la part exterior recoberta d'alumini, amb envidrament aïllant de tipus mínim 3/9/3 i els seus corresponents accessoris per tal de garantir la impermeabilitat del conjunt.

Reparació teulada del càmping de Fontmartina per problemes d'humitats

A l'edifici principal del càmping de Fontmartina, propietat de la Diputació de Barcelona i ubicat al municipi de Fogars de Montclús, s'ha realitzat la reparació de la teulada. L'actuació s'ha fet fa accedint a la zona de treball amb una cistella telescòpica, realitzant el canvi de les teules trencades i la reparació de la unió de la xemeneia amb la teulada.

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació

Desplegament del programa educatiu «El Montseny a l'escola»

Des del curs 2016/17, el programa educatiu “El Montseny a l'escola” es troba implementat en tots els centres públics de primària de l'àmbit del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny (19 escoles), després de la incorporació de les escoles El Bruc, de Riells i Viabrea; Els Pinetons de la Garriga, i Torre Roja de Sant Pere de Vilamajor. Participen en el programa un total de 1.439 alumnes, corresponents a 26 grups de cycle inicial, 23 grups de cycle mitjà i 20 grups de cycle superior.

Durant el curs 2016/17 es porta a terme la continuació de la formació “L'entorn entra a l'aula: pensem, fem, parlem i sentim a partir de conèixer el Montseny”, dissenyada i impartida per l'equip LIEC (Llengua i Ensenyament de les Ciències), de la Universitat Autònoma de Barcelona i vehiculada a través del Pla de formació del Centre de Recursos Pedagògics del Vallès Oriental III. L'objectiu de la formació és aprofundir en formes de treball innovadores, aportant noves metodologies i recursos per l'aprenentatge de les ciències. Les propostes treballades són les següents: la construcció de models científics per comprendre i interpretar l'entorn; la seqüenciació de les idees científiques per afavorir la construcció de models; els contes com a recurs per l'aprenentatge de les ciències o l'acció com a condició per l'aprenentatge significatiu (participació de famílies i municipis). Com l'any anterior, la formació ha estat impartida a l'escola Vallmanya de Sant Esteve de Palautordera.

“El Montseny a l'escola” és un programa d'educació ambiental que pretén apropar el Montseny a la població local. Les temàtiques que estructuren les unitats didàctiques s'han triat tenint en compte les característiques més rellevants i singulars del medi, el seu caràcter transversal i la correspondència amb el currículum escolar. El programa també vol establir un marc per compartir treballs i experiències entre escoles que viuen a la vora del Montseny, educadors ambientals i gestors del parc. Tots els materials del programa estan disponibles al web www.elmontsenyalescola.cat.

Programa "Coneguem els nostres parcs"

El programa d'educació ambiental «Coneguem els nostres parcs» s'adreça a les escoles públiques i concertades de la província de Barcelona, concretament al curs de sisè d'educació primària, amb l'objectiu de donar a conèixer el patrimoni biològic i cultural dels parcs naturals gestionats per la Diputació de Barcelona.

Consta de dues fases. La primera es realitza en un entorn de formació en línia (excepte per centres d'educació especial i centres amb risc d'exclusió social) i la segona, consisteix en una visita amb itinerari guiat al parc escollit.

El programa és gratuït per les escoles. La Diputació de Barcelona i els ajuntaments dels municipis que hi participen subvencionen el transport en autocar al parc escollit a la segona fase.

El pressupost de subvenció de la Diputació de Barcelona pel programa ha estat de 119.158,03 euros, dels quals 79.091,65 euros corresponen a l'organització i la prestació de les tasques docents per part de La Vola Cosostenibilitat, mitjançant un contracte de serveis, i 40.066,38 euros han estat destinats al suport del transport dels escolars fins al parc. Enguany a la campanya hi han participat 7.141 alumnes i docents, distribuïts en 330 grups-aula, de 189 escoles procedents de 52 municipis de la província de Barcelona.

En el cas del Parc Natural del Montseny, s'han beneficiat del programa un total de 2.112 alumnes i 179 mestres, procedents de 101 aules de 57 escoles de 15 municipis de la província. S'han realitzat tres itineraris: Fontmartina, Santa Fe i Collformic. Les escoles procedeixen dels municipis de Badia del Vallès, Cerdanyola del Vallès, Gavà, Rubí, Sant Adrià del Besós, Sant Celoni, Sant Feliu de Llobregat, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Quirze del Vallès, Santa Coloma de Gramenet, Santa Perpètua de Mogoda, Teià i Vilassar de Dalt. Fonamentalment s'han efectuat els itineraris de Fontmartina i Collformic. El de Santa Fe, que és un itinerari accessible, s'ha reservat a les escoles amb alumnes que tenen problemes de mobilitat.

Les empreses concessionàries responsables dels monitors encarregats de desenvolupar les activitats del programa han estat, per a la primera fase i per a la segona, corresponent als itineraris guiats, Aprèn. Serveis Ambientals, SCCL.

Nombre de participants	
Itinerari de Fontmartina	1.171
Itinerari de Collformic	879
Itinerari de Santa Fe	62
Alumnes participants	2.112
Professors acompanyants	179
Total	2.291

Estratègia d'educació ambiental del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny

En el marc de l'estratègia d'educació ambiental, enguany s'ha treballat, conjuntament amb els equipaments d'educació ambiental del territori, per dur a terme les següents accions proposades en el pla d'acció:

- “Fem Festa, Fem Parc”. Es tracta d'una proposta perquè veïns i visitants de diferents municipis del parc, en el marc de la seva festa local, puguin conèixer i gaudir del patrimoni natural i cultural. Per l'any 2017 s'han programat passejades de descoberta dels paisatges d'aigua dels municipis que han participat.
- Adhesió de les entitats d'educació ambiental a la Carta Europea de Turisme Sostenible. En aquest sentit s'ha continuat el treball amb el conjunt d'equipaments d'educació ambiental per incorporar els compromisos de qualitat i els criteris de sostenibilitat que proposa, en l'àmbit del turisme, la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS).
- Divulgació i comunicació. Donar rellevància mediàtica a l'educació ambiental i a les propostes de treball en xarxa per part del equipaments d'educació ambiental mitjançant diferents canals de comunicació.

Activitats del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals

El Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals (CVPN) és un projecte de participació i sensibilització ambiental obert a totes les persones usuàries de la Xarxa de Parcs Naturals. Amb aquest objectiu principal d'educació ambiental i d'enfortiment dels vincles entre la ciutadania i els nostres parcs, el CVPN promou i vehicula la participació voluntària en el manteniment i gestió dels espais protegits.

Accions de voluntariat

A l'any 2017, membres del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals van realitzar dues actuacions al Parc Natural del Montseny:

Acció: Condicionament de l'entorn de la riera de Martinet

- Data: 27 de maig
Lloc: Aiguafreda
- Participants: 23 persones del Cercle i 15 de l'Associació Hàbitats i l'Associació Martinet, entitats del municipi que van col·laborar en l'organització de l'activitat

Acció: Millora i restauració dels entorns de cal Trompo

- Data: 7 d'octubre
- Lloc: Santa Fe de Montseny
- Participants: 24

Sistema de Qualitat als equipaments i serveis d'ús públic del parc

La Secretaria General de Turismo del Ministerio de Economía desarrolla el Sistema de Calidad Turística Española, essent els seu òrgan impulsor i de gestió el Instituto para la Calidad Turística Española (ICTE). Fruit de la col·laboració entre la Secretaria, l'ICTE, la Federación Europea de Parques Naturales i Nacionales (EUROPARC) i alguns espais naturals protegits, com ara el Parc Natural del Montseny, neix la norma UNE-187002, que estableix els requisits que defineixen el nivell de servei al visitant en un espai natural protegit.

El mes de març de l'any 2004 es va fer efectiva la implantació del Sistema de Qualitat en la gestió dels equipaments i serveis d'ús públic al Parc Natural del Montseny, obtenint el distintiu de la Q de qualitat. El seguiment del sistema de qualitat es fa mitjançant auditories anuals i cada tres anys aquesta auditoria comporta la renovació del distintiu.

El febrer de 2016 es va publicar la nova revisió de la norma Q de qualitat turística que va esdevenir norma UNE-ISO 18065:2016 Turisme i serveis relacionats. Serveis turístics per a l'ús públic prestats per l'ens gestor de l'espai natural protegit.

El document PDF que es troba a l'[Annex III](#) inclou el resum de la memòria del Sistema de Qualitat del Parc Natural del Montseny corresponent a aquest any.

Foment de l'accessibilitat al parc

La Xarxa de Parcs Naturals disposa de diferents equipaments d'ús públic i educació ambiental adaptats per a persones amb discapacitats físiques o sensorials, tan a nivell d'accés com de circulació i estada, a banda de disposar la majoria d'ells lavabos adaptats. Potser alguns no són plenament accessibles en la seva totalitat, però tenen com a mínim algunes sales o plantes adaptades per aquestes persones amb discapacitats físiques o sensorials. Podeu consultar les prestacions específiques adreçant-vos particularment a cada centre.

Al Parc Natural del Montseny el llistat d'equipaments accessibles és:

- Centre d'Informació de Fogars de Montclús
- Centre d'Informació Can Casades
- Centre d'Informació de Fogars de Montclús
- Museu de Ciències Naturals de Granollers
- Museu Etnològic del Montseny. La Gabella
- Escola de Natura Can Lleonart
- Escola de Natura la Rectoria de Vallcàrquera
- Espai Montseny
- Oficina del Parc Natural del Montseny. Masia Mariona
- Punt d'Informació a la Masia Mariona
- Parc Etnològic de Tagamanent. Casa Museu L'Agustí

Material accessible

Per tal d'afavorir l'accessibilitat al parc com a recurs educatiu i de gaudi, en aquest darrer temps se l'ha anat proveint del material adaptat següent:

Conte: *La Xara i el Pau i la dona d'aigua*, dins la col·lecció La Xara i el Pau, editat en llenguatge braille (producció a càrrec de la Fundació ONCE).

Fitxes didàctiques: Fitxes de fauna que inclouen una tria de diferents animals que es troben a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Són accessibles als usuaris cecs o amb discapacitat visual, però el seu disseny multisensorial les fa universals. Contenen text explicatiu en Braille i macrocaràcters, i imatges en relleu per a l'exploració tàtil. Aquestes fitxes es desen en una maleta on també hi ha uns cubs amb els sons característics de cada animal. Al parc natural del Montseny n'hi ha dues.

També s'han elaborat deu fitxes de flora corresponents a les espècies més emblemàtiques, que inclouen dibuix en relleu, text explicatiu en lletres de gran format sobreimpressionades en Braille i l'olor corresponent a cada espècie. La realització va ser a càrrec de Mònica Surís.

Mapes tàctils: mapa esquemàtic del parc en relleu i en Braille, de mida DIN A3, dut a terme per l'empresa TouchGraphics.

A les oficines dels parcs hi ha un material adaptat que es pot sol·licitar en préstec in situ (millor anticipadament) emplenant una fitxa:

- **Handbike:** bicicleta apta per a persones amb alguna discapacitat en les extremitats inferiors i que està adaptada per circular per pistes de muntanya sense desnivells importants. El parc en té una unitat.
- **Joëlette:** La Joëlette és una cadira tot terreny dotada d'una única roda que permet la pràctica del senderisme a qualsevol persona amb discapacitat o amb mobilitat reduïda. Fins i tot en casos de gran dependència, sempre amb l'ajuda de dos o més acompanyants experts. Al parc n'hi ha dues unitats.
- **Terceres rodes:** rodes frontals adaptables a cadires de rodes convencionals que adequen la mateixa cadira a un ús per pista de muntanya que no presenti desnivells importants. Aquestes rodes s'acompanyen de reposapeus, casc i guants. El parc en té quatre unitats.
- **Dossier d'itineraris:** guia en Braille associada a l'itinerari adaptat de la font del Frare a Santa Fe de Montseny. Realitzat per l'empresa ComAcess. El parc en disposa d'una unitat.
- **Barres direccionals:** milloren el treball de guiatge en l'acompanyament de persones amb deficiència visual. El parc en té tres unitats.

Rutes teatralitzades inclusives

L'any 2013 es va materialitzar una segona ruta teatralitzada, en aquesta ocasió "Aigua. Un viatge pels sentits", al Centre d'Informació Can Casades, al Parc Natural del Montseny.

La ruta transita per l'**itinerari adaptat de la font del Frare**, amb una extensió de poc més d'un quilòmetre, vorejant la riera de Santa Fe.

De la mà de personatges singulars, "Aigua" explora, en diferents parades, els cinc sentits (vista, tacte, oïda, gust i olfacte) i està adreçada a tots els públics.

Existeix la possibilitat d'un intèrpret de llenguatge de signes i el préstec de material adaptat per a la millora de la mobilitat durant l'itinerari.

Durant l'any 2017 s'han dut a terme sis edicions els mesos d'abril, maig, juny, juliol, setembre i octubre. Hi van participar un total de 150 persones.

Dades de freqüentació

Pel que fa a les dades de freqüentació del Parc Natural del Montseny de l'any 2017 s'ha fet amb l'anàlisi de les dades proporcionades pels informadors, que fan un recompte sistemàtic dels vehicles estacionats en les diferents àrees d'aparcament, i també segons els usuaris atesos per aquest personal.

Això ha permès disposar de les dades següents:

- Dades del pla d'informació: caps de setmana i festius de 10 a 15 hores.
- Nombre de vehicles estacionats cada dues o tres hores (10, 12 i 15 hores) a diferents àrees d'aparcament.

Les dades de presència de vehicles proporcionades pels informadors situats als principals punts d'accés al parc permeten avançar unes conclusions preliminars pel que fa a la freqüentació del parc els caps de setmana i els festius de 10 a 15 hores. Val a dir que es tracta dels dies i de la franja horària que concentren bona part dels visitants.

Usuaris atesos pel personal del pla d'informació

Equipament	Gen.	Febr.	Març	Abr.	Maig	Juny	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Total
DIP Bordoriol	0	0	344	368	510	311	405	350	334	675	573	357	4.227
DIP Castell Montsoriu	0	0	618	528	748	0	472	185	380	0	707	0	3.638
DIP Collformic	172	215	0	0	550	0	187	976	1.258	1.935	2.224	464	7.981
DIP Plana Amagada-Coll Pregon	365	351	785	495	1.448	360	359	400	571	966	760	733	7.593
DIP Vallfornès Cànoves	1.121	1.045	2.244	2.163	1.259	816	469	579	778	2.704	2.076	1.293	16.547
Total	1.658	1.611	3.991	3.554	4.515	1.487	1.892	2.490	3.321	6.280	6.340	2.847	39.986

A mode de conclusió de les dades dels aparcaments, pel que fa a les motos i els autocars, a la zona de Vallfornès hi ha una gran afluència de motoristes, mentre que destaca que a la zona de Plana Amagada n'hi ha molt pocs. És destacable la gran afluència de vehicles a Plana Amagada sobretot a partir de les 12 h del migdia, en molts casos superant la capacitat de càrrega del propi aparcament.

Usuaris dels equipaments d'ús social

Dels centres i punts d'informació del parc, l'equipament de Can Casades, situat a la vall de Santa Fe, és el més visitat, amb gairebé 25.000 visitants. Dels museus i equipaments culturals, destaca el Museu Etnològic del Montseny, la Gabella, al voltant dels 45.000 visitants.

Pel que fa a la distribució estacional, la tardor continua sent el període de l'any amb un nombre més alt de visites al parc, malgrat que cada vegada les tendències són menys significatives i ens visita més gent a l'estiu.

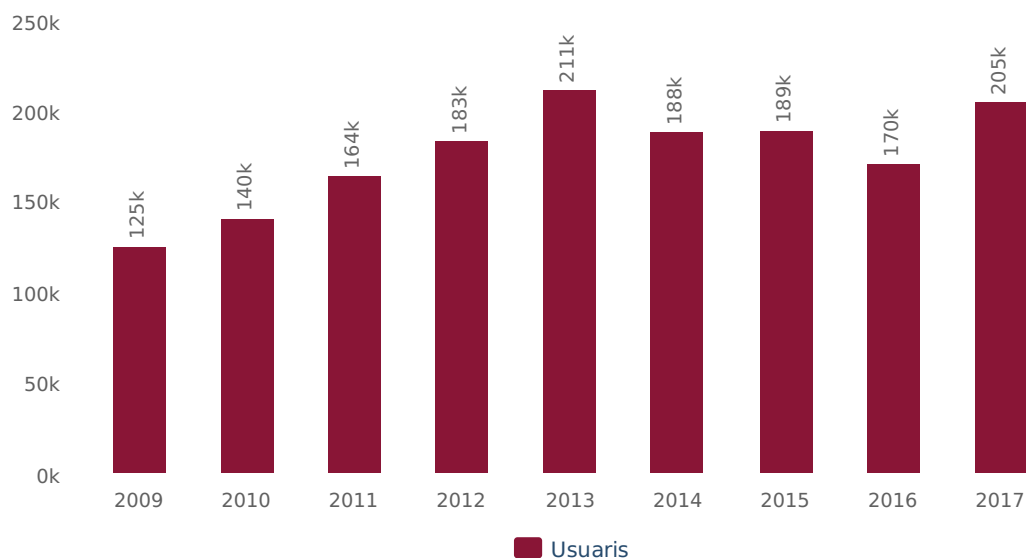
	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Total
CI Can Casades	1.029	1.775	1.757	2.969	2.546	1.100	1.245	2.397	1.220	2.729	4.499	1.297	24.563
CI El Brull (Rectoria)	37	120	119	781	989	418	843	681	1.010	1.559	1.099	613	8.269
CI Fogars de Montclús	212	1.453	982	1.215	721	494	664	833	971	1.641	1.148	297	10.631
CI Montseny	203	504	331	1.161	708	403	513	792	637	903	591	548	7.294
CI Sant Esteve Palautordera	484	582	503	674	455	588	956	489	583	756	572	384	7.026
Univers Patxot - Masia	43	68	74	113	89	7	90	146	72	59	246	99	1.106

Mariona - Oficina Parc													
PI Aiguafreda	22	56	61	0	0	0	161	218	237	300	322	94	1.471
PI Cànoves - Samalús	0	17	209	322	244	136	203	199	272	541	397	136	2.676
PI Figaró - Molí Ca l'Antic	40	91	112	100	124	34	122	91	75	76	157	43	1.065
C.Visitants La Garriga	65	41	148	174	119	92	95	82	108	101	247	71	1.343
PI Gualba	2	4	44	9	15	4	0	0	0	15	7	1	101
CI Can Figueres - Gualba	45	88	97	287	137	60	91	140	136	116	63	70	1.330
PI Riells del Montseny	0	0	552	1.005	741	702	783	593	835	2.182	911	0	8.304
PI Sant Pere - la Mongia	245	218	223	190	262	48	174	135	233	423	730	230	3.111
PI Seva	0	0	0	0	12	0	0	0	0	195	170	49	426
PI Tagamanent	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26	0	26
PI de Viladrau - Espai Montseny	0	137	69	302	129	87	74	216	136	140	130	169	1.589
PI del Bellver - P.Et. Tagamanent	273	591	663	741	767	394	663	0	711	1.176	823	628	7.430
Casa Museu l'Agustí - la Calma	93	251	261	301	323	194	298	0	303	523	333	126	3.006
Museu La Gubella - Humanitats - Arbucies	1.800	2.557	3.306	6.793	3.712	4.244	3.654	3.102	3.012	3.669	4.592	4.599	45.040
Museu La Tela - Ciències Nat. - Granollers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Escola de Natura Can Lleonart - Santa Fe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Escola de Natura La Traïna - Fogars	35	81	84	638	717	757	1.905	1.051	126	410	198	60	6.062
Escola de Natura Vallcàrquera - Figaró	0	405	1.441	759	1.155	878	459	46	408	987	897	190	7.625
Càmping Fontmartina	0	0	40	724	172	371	318	781	428	485	0	6	3.325
Turisme rural La Morera - El Brull	8	10	10	201	63	139	426	148	175	123	109	257	1.669
Alberg Casanova Sant Miquel - Aiguafreda	0	22	25	19	4	62	14	0	18	37	43	6	250
Alberg El Polell	44	58	58	189	119	82	264	200	37	160	117	189	1.517
Alberg El Puig	0	0	74	123	18	43	31	0	0	0	24	0	313
Alberg Masia de Vallfornès	6	8	12	147	94	104	85	63	100	104	61	73	857
DIP Bordoriol	0	0	243	373	580	232	301	227	0	0	0	0	1.956
DIP Castell Montsoriu	0	0	1.469	1.366	892	440	553	474	0	0	0	0	5.194
DIP Collformic	0	0	0	0	0	440	829	785	64	0	0	0	2.118
DIP Plana Amagada-Coll Pregon	18.677	196	647	1.070	906	447	632	777	0	0	0	0	23.352
DIP Vallfornès - Cànoves	745	1.347	1.187	2.430	1.481	833	871	721	0	2.672	370	893	13.550
Feixes del Vilar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	433	474	0	907
Total	24.108	10.680	14.801	25.176	18.294	13.833	17.317	15.387	11.907	22.515	19.356	11.128	204.502

Evolució del nombre total d'usuaris d'equipaments d'ús social

Respecte el nombre total de visitants es situa al voltant dels 200.000 usuaris als equipaments d'ús social i educació ambiental, seguint un lleuger increment respecte els anys anteriors com es pot veure en el gràfic següent:

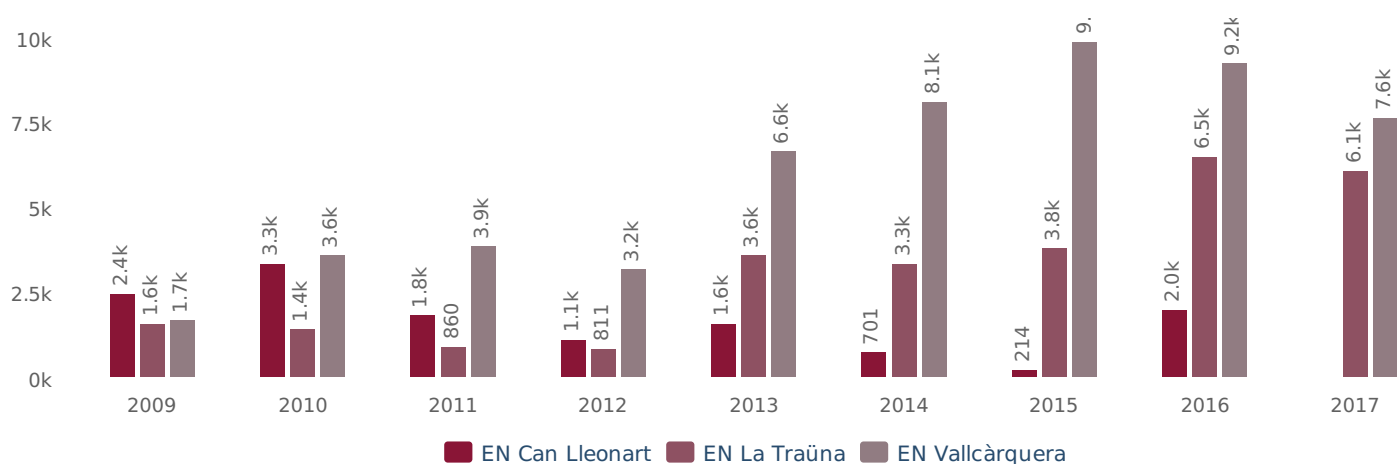
Any	Usuaris
2009	124.608
2010	140.103
2011	163.879
2012	182.878
2013	211.126
2014	188.041
2015	188.636
2016	169.915
2017	204.502

Usuaris dels equipaments d'educació ambiental

L'escola de natura de Can Lleontart segueix sense activitat durant l'any 2017, respecte la Traüna i Vallcàrquera hi ha un cert increment en el nombre d'usuaris.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
EN Can Lleontart	2.425	3.327	1.824	1.078	1.580	701	214	1.987	0
EN La Traüna	1.565	1.419	860	811	3.575	3.306	3.786	6.479	6.062
EN Vallcàrquera	1.679	3.575	3.856	3.153	6.619	8.091	9.819	9.229	7.625

Web i xarxes socials

El portal web de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ofereix informació de la gestió dels parcs entorn als eixos de la conservació de la biodiversitat, l'ús públic i l'educació ambiental, i el foment del desenvolupament econòmic.

Allotja quaranta-sis webs, dotze de les quals corresponen als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals, i trenta-quatre corresponen a webs de temàtiques transversals específiques de programes culturals, lúdics, d'educació ambiental, de turisme sostenible, de conservació de la biodiversitat, de gestió forestal, de serveis i equipaments, d'itineraris, i d'accessibilitat, entre d'altres. També inclou webs específiques de programes europeus així com d'informació de les activitats i notícies dels parcs que gestiona la Diputació de Barcelona.

Des del portal web es pot accedir a les xarxes socials pròpies, gestionades o cogestionades: Facebook (vint-i-tres pàgines), Twitter (nou comptes), Instagram (set comptes) i Youtube (nou canals), així com també a les webs de la resta de parcs de Catalunya gestionats per la Generalitat de Catalunya.

Montseny		
Web	Pàgines visitades	140372
Web Itineraris	Nombre d'itineraris	31
	Visites	15189
Activitats	Nombre d'activitats	126
Notícies	Nombre de notícies	81
Facebook	Adherits	11969
App	Visites	9277
	Visualitzacions	18322
Patxot		
Web	Pàgines visitades	8651
Facebook	Adherits	316
Youtube	Visualitzacions	15052
Twitter	Seguidors	105

Patrimoni Immaterial del Montseny		
Web	Pàgines visitades	12647
Youtube	Visualitzacions	480
Facebook	Adherits	806
CETS		
Web	Pàgines visitades	5604
Tritó Montseny		
Web	Pàgines visitades	18958
Youtube	Visualitzacions	536
Reserva de la Biosfera del Montseny		
Twitter	Seguidors	271

4.4. Activitats de coordinació i governança

4.4.1. Activitats de planificació i participació

Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució

Per tal de poder fer el seguiment i avaluació de l'estat d'execució del programa d'activitats, es disposa del mòdul "SIRGA" de l'aplicatiu SIGEP (veure [punt 4.4.2](#)), on s'introdueixen els principals objectius i actuacions que es preveuen dur a terme durant l'any i, a cadascuna de les actuacions se li associa un indicador d'estat d'execució i un responsable del seguiment.

Aquest indicador es revisa periòdicament durant l'exercici i així es pot disposar d'una diagnosi ràpida de l'avenç en l'assoliment dels objectius proposats.

Semestralment, es publica a la web l'estat d'execució del programa de cada parc, desglossat en els quatre subprogrames. Així, en l'any actual, el resultat final va ser el que es pot veure en el següent [enllaç](#).

Reunions dels òrgans de gestió i participació

Reunions del Consell Coordinador

21 de febrer de 2017 (Reunió extraordinària) a Masia Mariona. Mosqueroles, Fogars de Montclús (28 assistents)

Donar compte de la sentència 2650/2016 del Tribunal Suprem, de 16 de desembre, recurs de cassació núm. 3390/2015.

30 de maig de 2017, a l'Espai Montseny de Viladrau (23 assistents)

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la reunió anterior.
2. Donar compte dels principals temes tractats a la darrera reunió de la Comissió Consultiva del parc.
3. Donar compte del relleu del Cap de la Direcció Territorial Nord i de les funcions que té assignades.
4. Donar compte de la modificació del Decret de declaració del Parc Natural del Montseny.
5. Informació dels projectes Europeus: LIFE Tritó, LIFE Clinomics i POCTEFA Ectadapt.
6. **Informe de gestió.**
7. Publicació de les actes del Consell Coordinador en el portal de transparència.
8. Torn obert de paraules.

14 de novembre de 2017 a l'Espai Jove de Breda (25 assistents)

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'**acta de la reunió anterior**.
2. Donar compte dels principals temes tractats a la darrera reunió de la Comissió Consultiva del parc.
3. Presentació del nou director del Parc Natural del Montseny.
4. Donar compte de l'estat del decret d'ampliació del Parc Natural del Montseny.
5. **Informe de gestió.**
6. Donar compte de la prova pilot d'accés a Santa Fe amb transport públic.
7. Torn obert de paraules.

Reunions de la Comissió Consultiva

27 d'abril de 2017, al local La Fàbrica del municipi de Sant Pere de Vilamajor (28 assistents)

1. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta de la reunió anterior.
2. Donar compte del relleu del Cap de la Direcció territorial Nord i de les funcions que té assignades.
3. Donar compte del contingut de la sentència contra el Pla especial del Parc del Montseny de l'any 2008.
4. Estat actual del projecte de Decret de declaració del Parc Natural del Montseny i del procés de participació del document: acord de la Comissió Consultiva.
5. Incorporació del contingut del Pla especial del 2008 a la nova figura de planificació.
6. Informació del LIFE Tritó del Montseny.
7. **Informe de gestió.**
8. Publicació de les actes de la Comissió Consultiva en el portal de transparència.

9. Torn obert de paraules.

17 d'octubre de 2017, al Casal de Cultura Antoni Tàpies del municipi de Campins (22 assistents)

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'[acta de la reunió anterior](#).
2. Donar compte dels projectes de depuradores de Montseny i Santa Fe de Montseny.
3. Presentació del nou director del Parc Natural del Montseny.
4. donar compte de l'estat del Decret d'ampliació del Parc del Montseny.
5. [Informe de gestió](#).
6. Donar compte de la prova pilot d'accés a Santa Fe amb transport públic.
7. Torn obert de paraules.

Convenis

Bona part de la gestió del programa d'actuacions es realitza mitjançant la concertació de convenis de col·laboració, amb entitats diverses i per a objectius variats, com es pot veure en la taula següent:

Tipologia	Conveni entre	Objecte del conveni
Convenis per a la gestió de serveis: desenvolupament del pla d'informació a través del DIP (Dispositiu d'Informació Personalitzada)		
	DDGI i Ajuntament de Viladrau	DIP a coll de Bordoriol
	DDGI i Ajuntament d'Arbúcies	DIP a Castell de Montsoriu
	DIBA i Ajuntament del Brull	DIP a Collformic
	DIBA i Ajuntament de Fogars de Montclús	DIP a plana Amagada
	DIBA i Ajuntament de Cànoves i Samalús	DIP a l'aparcament de Can Domènec
	DDGI i Ajuntament de Riells i Viabrea	DIP a Sant Martí de Riells
Convenis per a la gestió de serveis i equipaments d'atenció als visitants		
	DIBA i Ajuntament d'Arbúcies	Gestió del Centre de Documentació del Parc Natural del Montseny. Secció Humanitats al Museu Etnològic de la Gabella
	DIBA i Patronat municipal	Gestió del Centre de Documentació del Parc Natural al Museu de Granollers. Ciències Naturals. La Tela
	DIBA i Museu de Granollers	
	DIBA i Museu Etnològic del Montseny (MEMGA) d'Arbúcies	Col·laboració en projectes culturals
	DIBA i Ajuntament de Seva	Gestió del Punt d'Informació
	DIBA i Ajuntament de Cànoves i Samalús	Gestió del Punt d'Informació
	DIBA i Ajuntament de Figaró-Montmany	Gestió del Punt d'Informació del Molí de Ca l'Antic
	DIBA i Ajuntament de Sant Pere de Vilamajor	Gestió del Punt d'Informació de La Mongia
	DIBA i Ajuntament del Brull	Gestió del Centre d'Informació de la Rectoria del Brull i les muralles ibèriques del turó de Montgrós
	DIBA i Ajuntament d'Arbúcies	Gestió Centre d'Informació d'Arbúcies
	DIBA, DDGI i Ajuntament de Viladrau	Gestió del Punt d'Informació Espai Montseny
	DIBA i Ajuntament de Sant Esteve de Palautordera	Gestió del Centre d'Informació de Sant Esteve de Palautordera
	DIBA i Ajuntament d'Aiguafreda	Col·laborar en la gestió d'un centre d'informació i per a l'ordenació de l'ús públic

	DIBA i Ajuntament de Gualba	Col·laborar en la gestió del Punt d'Informació de l'Estació i del Centre d'Informació de Can Figuera
	DIBA i Ajuntament de Tagamanent	Col·laborar en la gestió del Punt d'Informació de Tagamanent
	DIBA i Ajuntament de Montseny	Gestió de l'exposició permanent del Casal de Cultura i el Centre d'Informació de Montseny
	DIBA i Ajuntament de la Garriga	Gestió del punt d'informació de la Garriga
	DIBA i Ajuntament de Fogars de Montclús	Gestió del Centre d'Informació de Fogars de Montclús
	DDGI i Ajuntament d'Arbúcies	Manteniment i millora de la xarxa viària del parc
	DDGI i Ajuntament de Breda	Manteniment i millora de la xarxa viària del parc
	DDGI i Ajuntament de Sant Feliu Buixalleu	Manteniment i millora de la xarxa viària del parc
	DDGI i Ajuntament de Riells	Manteniment i millora de la xarxa viària del parc
	DDGI i Ajuntament de Viladrau	Manteniment i millora de la xarxa viària del parc
	DDGI i Ajuntament de Viladrau	Manteniment i millora zona aparcament del coll de Bordoriol
Convenis per a la prestació de serveis		
	DDGI i Ajuntament d'Arbúcies	Recollida d'escombraries dels nuclis rurals del municipi
	DDGI i Ajuntament de Campins	Recollida selectiva d'escombraries
	DIBA i Ajuntament de Montseny	Recollida selectiva d'escombraries
	DIBA i Ajuntament de Fogars de Montclús	Recollida selectiva d'escombraries
	DIBA i Ajuntament del Brull	Recollida selectiva d'escombraries
	DIBA i Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Oriental	Recollida selectiva d'escombraries
	DIBA i Ajuntament de Tagamanent	Recollida selectiva de residus
Convenis per a la recerca i la docència		
	DIBA i Escola de Formació Professional Agrària les Quintanes	Realització d'estades d'alumnes de pràctiques
	DIBA i Escola Forestal de Can Xifra	Estades d'alumnes de pràctiques
	DIBA i Universitat Autònoma de Barcelona	Realització, a càrrec de l'Escola de Ciències Ambientals, d'un estudi sobre el canvi ambiental global al Montseny
	DIBA i Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona	Manteniment de l'estació sísmica de Fontmartina

Desenvolupament del programa pedagògic "El Montseny a l'Escola"

DIBA i Ajuntament d'Aiguafreda	Desenvolupament del programa
DIBA i Ajuntament de Campins	Desenvolupament del programa
DIBA i Ajuntament de Cànoves i Samalús	Desenvolupament del programa
DIBA i Ajuntament de Figaró-Montmany	Desenvolupament del programa
DIBA i Ajuntament de Gualba	Desenvolupament del programa
DIBA i Ajuntament de Montseny	Desenvolupament del programa
DIBA i Ajuntament de Sant Esteve de Palautordera	Desenvolupament del programa
DIBA i Ajuntament de Seva	Desenvolupament del programa
DDGI i Ajuntament de Breda	Desenvolupament del programa
Ajuntament de Sant Feliu de Buixalleu	Desenvolupament del programa

Altres convenis

DIBA i Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària	Selecció de material autòcton destinat a la millora de la producció de fruit de castanyer
DIBA i DDGI i Associació d'Empresaris Turístics del Montseny	Promoció de les bones pràctiques en el turisme (CETS) i col·laboració en la divulgació dels valors naturals i culturals
DDGI i Associació de Propietaris del Montseny	Millora en la gestió agroforestal del Montseny
DDGI i ADF Guillerries-Montseny	Campanya de prevenció d'incendis
DDGI i Consell Comarcal de la Selva i ADF Guillerries-Montseny	Instal·lació càmeres de vigilància per a la detecció d'incendis forestals al castell de Montsoriu
DDGI i ADF Riells i Viabrea	Campanya de prevenció d'incendis
DDGI i Ajuntament d'Arbúcies	Col·laboració pel funcionament dels serveis del Museu Etnològic del Montseny. La Gabella
DDGI i Ajuntament Sant Feliu Buixalleu	Tasques de vigilància per a la prevenció d'incendis forestals
DIBA i Associació de Propietaris del Montseny	Foment associacionisme i cooperació dins el Parc
DIBA i ICTA-UAB	Elaboració del Pla de conservació del Parc
DIBA i Sant Andreu de la Castanya	Ordenació de l'ús públic a la zona de Collformic

Convenis de cooperació internacional

Agermanament entre el Parc Natural del Montseny i el Parc Montseny Nacional de les Cévennes (Llenguadoc, Occitània, França)	Intercanvi d'escolars, amb el viatge al Parc Nacional de les Cévennes dels alumnes de l'IES de Sant Celoni i l'IES d'Arbúcies
Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny, i la UNESCO	Participació a la Xarxa de Reserves de la Biosfera del Programa MABUnesco

Activitats realitzades en el marc de la Reserva de la Biosfera del Montseny

Segona edició del concurs “Receptes de la Biosfera”

El concurs “Receptes de la Biosfera” pretén donar a conèixer les receptes tradicionals del Montseny, mantenint viva una part molt important de la nostra cultura i promovent alhora la producció i consum sostenibles d'aliments locals. La participació és oberta a totes les persones residents a la Reserva de la Biosfera del Montseny, les quals han de presentar plats tradicionals i elaborats tant com sigui possible amb ingredients

locals: <https://parcs.diba.cat/web/reserva-de-la-biosfera-del-montseny/concurs-de-receptes-de-cuina>.

L'any 2017 se'n va celebrar la segona edició, als municipis d'Arbúcies, Fogars de Montclús, Montseny, Seva i Viladrau, amb un total de trenta-cinc receptes inscrites. D'acord amb les bases del concurs, les receptes participants seran incloses en l'Inventari de Patrimoni Cultural Immaterial del Montseny.

Reserva de la Biosfera
Montseny

Receptes de la biosfera

Concurs de receptes tradicionals cuinades amb ingredients de la Reserva de la Biosfera del Montseny

Si resideixes dins d'aquest territori, pots participar. La teua recepta concursarà per ser escollida entre les millors de les categories:
Primer plat / Segon plat / Postres / Tapa

Participa-hi!
Seva, 9 d'octubre
Viladrau, 1 de novembre
Arbúcies, 5 de novembre
Montseny, 20 de novembre

Més informació i bases del concurs:
www.parcs.diba.cat/web/Montseny

Les receptes guanyadores formaran part d'un llibre recopilatori de les millors receptes tradicionals de les reserves de la biosfera espanyoles.

Quadrat de Pinyes i Caramells, D. 8.21472018

Jornades de debat “Dones del Montseny”

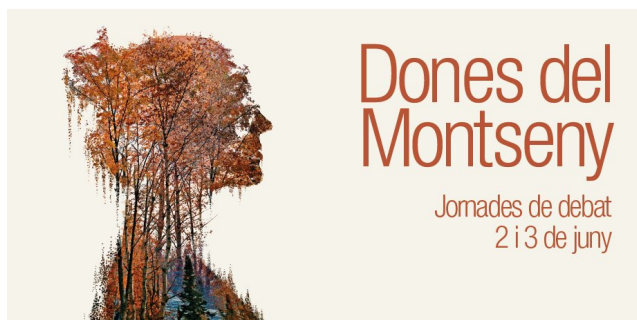
Els dies 2 i 3 de juny van tenir lloc a la Garriga les jornades de debat “Dones del Montseny”, coorganitzades per la Reserva de la Biosfera del Montseny i l'Ajuntament de la Garriga. La trobada, oberta a la població, va incloure ponències sobre la igualtat de gènere i el món rural, i sobre els programes d'inserció sociolaboral de les dones a la Reserva de la Biosfera Alto Bernesga, a càrrec de Benedicta Rodríguez, gerent de la Fundació Reserva de la Biosfera Alto Bernesga, León. La tècnica de l'Àrea d'Agricultura i Desenvolupament Rural del Cabildo de Tenerife, Estefania Daswani, va presentar el projecte “Mujeres Rurales de Tenerife”, i Martha Ruiz Corzo, activista ecològica, va explicar el programa de les dones de la Reserva de la Biosfera de Sierra Gorda, a Mèxic.

Altres presentacions es van centrar en el treball per a la Igualtat de Gènere d'àmbit municipal, a càrrec de Núria Branzuela, tècnica d'Igualtat de l'Ajuntament de la Garriga; el cas d'una empresa compromesa amb una Reserva de la Biosfera (ponència de Cristina Bañobre de “Da terra do pais” - Reserva de la Biosfera Mariñas coruñesas e terras do mandeo. La Coruña), i l'experiència al Montseny en clau femenina, amb l'artesana i emprenedora a El

Talleret del Clot, Laia Aguilà.

L'esdeveniment va significar la constitució del Grup de treball per a la igualtat de la Reserva de la Biosfera del Montseny i el tret de sortida d'un futur Pla d'igualtat de gènere del Montseny.

D'acord amb els Objectius per al Desenvolupament Sostenible de la Unesco, la Reserva de la Biosfera del Montseny impulsa la creació d'aquest Grup de treball per a la igualtat, per posar en valor el punt de vista femení en la presa de decisions, empoderar les dones rurals del Montseny, detectar les mancances que puguin tenir i mirar de cercar la manera de posar-hi solució.

Projecte DIÁLOGOSRB.net

La Reserva de la Biosfera del Montseny ha participat en el projecte DIÁLOGOSRB.net (<https://dialogosrb.net/>), nascut al si de la xarxa espanyola de reserves de la biosfera (RERB), amb l'objectiu de recollir i difondre els coneixements generats a partir de les bones pràctiques de desenvolupament sostenible. El projecte arrenca amb la col·laboració d'un equip científicotècnic format per una experta en reserves de la biosfera i Programa MAB, quatre científics i els cinc gestors de les reserves de la biosfera estudiades, entre elles, la Reserva de la Biosfera del Montseny, que va aportar la seva experiència en relació al procés d'ampliació de la reserva conclòs l'any 2014 (<https://dialogosrb.net/experiencias-rb/montseny/>).

Aquest projecte ha comptat amb el suport de la Fundació Biodiversidad i la Fundació Ramón González Ferreiro.

Accés en transport públic al Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny

L'any 2017 s'ha realitzat una prova pilot amb l'objectiu de regular l'accés al Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny durant tres caps de setmana dels mesos d'octubre (dies 21, 22, 28 i 29) i novembre (dies 1, 4 i 5), coincidint amb l'època de més afluència de visitants al parc. La prova pilot va consistir en la creació d'un servei gratuït d'accés en transport públic, en autocar, a la carretera BV-5114 entre Sant Celoni i Santa Fe. Aquesta prova no va suposar la interrupció de l'accés rodat a la vall de Santa Fe.

Els resultats de la prova pilot constaten la predisposició dels visitants a fer servir el servei de transport públic per accedir a la vall de Santa Fe. Destaquen, per exemple, els 309 usuaris del diumenge 29 d'octubre o els 287 usuaris de l'1 de novembre, dia festiu. Un altre fet a destacar fou detectar que un gran nombre d'usuaris que va utilitzar l'autocar venien en tren des d'origen a través de les línies de rodalies i trens regionals de Barcelona i Girona, via l'estació de ferrocarril de Sant Celoni.

L'objectiu d'aquesta prova pilot era precisament mesurar la demanda potencial d'un servei de transport públic per accedir al parc, així com el grau d'utilització i satisfacció dels seus usuaris.

Vine en transport públic
a Santa Fe de Montseny

21, 22, 28 i 29 d'octubre
1, 4 i 5 de novembre de 2017
Prova pilot de regulació de l'accés
en vehicle privat

Projecte Life Clinomics. Promovent la resiliència. Oportunitats i reptes de l'economia i la societat local en l'adaptació al canvi climàtic

El projecte Life Clinomics pretén augmentar la resiliència de les entitats locals mediterrànies a través de la intervenció en tres territoris (Terres de l'Ebre, Alt Penedès i Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny) i en diferents activitats econòmiques (turisme, pesca, agricultura i forestal).

El projecte posarà en marxa òrgans de participació territorials i socioeconòmics, s'elaboraran estudis i documents (com són els plans d'acció i les estratègies per a l'adaptació), es dissenyaran eines per a les autoritats locals i els agents socioeconòmics (com són les metodologies i les proves pilot), i es generarà coneixement, capacitació i informació dels agents i conscienciació de la societat i altres elements que han de facilitar l'acció en favor de l'adaptació.

El projecte té una durada de tres anys, del juny de 2016 al juny de 2019.

Relacions externes

Al llarg de l'any s'ha dut a terme tot un seguit d'activitats que han comportat contactes amb altres administracions i institucions vinculades al parc:

- Celebració de reunions amb els representants municipals per a la definició del programa anual d'activitats.
- Realització de reunions tècniques amb el Cos d'Agents Rurals i representants comarcals del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (Osona, el Vallès Oriental i la Selva) per coordinar actuacions.
- Assistència a les assemblees de l'Associació de Propietaris del Montseny, així com també a les reunions de programació i seguiment del Pla marc anual.
- Manteniment de contactes diversos amb altres institucions: Policia Local, Mossos d'Esquadra, SEPRONA i Creu Roja.
- Realització de reunions de coordinació amb bombers i ADF locals.
- Activitats de col·laboració i coordinació amb l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals de la Diputació de Barcelona.

Coordinació general

Algunes de les activitats principals incloses en aquest apartat han estat les següents:

- Celebració de les reunions generals de guardes i personal de manteniment.
- Participació en les reunions informatives de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals.
- Realització periòdica de reunions de coordinació amb el personal del parc.
- Realització de reunions de coordinació i seguiment amb els responsables dels equipaments en règim de concessió administrativa o conveni.
- Seguiment de l'execució del programa d'activitats i del pressupost.
- Elaboració de la memòria del parc corresponent a l'exercici anterior.
- Preparació del programa d'activitats per a l'exercici següent.

4.4.2. Activitats generals i de suport

Projecte SIGEP

L'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona va engegar l'any 1997 el projecte **SIGEP** (Sistema d'Informació Geogràfica de Gestió de la Xarxa de Parcs Naturals), un sistema d'informació geogràfica de georeferenciació i suport de les activitats de gestió, planificació i conservació dels espais protegits que gestiona.

Concebut inicialment com un conjunt reduït d'aplicacions de SIG locals de suport a la gestió del sistema de qualitat dels parcs, el projecte ha anat evolucionant vers un sistema corporatiu en xarxa que té per finalitat enregistrar, processar i efectuar el seguiment de bona part de les tasques de gestió i de coneixement de l'estat dels parcs, segons el «Pla estratègic del projecte SIGEP» elaborat l'any 2007, en base a un conveni de col·laboració amb el Laboratori d'Informació Geogràfica i Teledetecció (LIGIT) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Any rere any es va incrementant el volum d'informació alfanumèrica de què es disposa en la base de dades central del sistema, juntament amb les capes d'informació cartogràfica específiques de la gestió dels parcs i generals de referència. També es van dissenyant aplicacions de SIG en entorn web que implementen algunes de les tasques més destacades de gestió dels parcs i que ajuden a garantir la millora continuada de la qualitat de la gestió i fer-ne un monitoratge constant.

Funcionalitats i aplicatius consolidats

Aplicatius	Finalitat
Visualitzador SIGEP	Desplaçar-se per les aplicacions i per la base cartogràfica per geolocalitzar registres de tots els aplicatius i facilitar una primera producció cartogràfica simple.
Contactes i mailings	Gestionar les dades de les persones, entitats i empreses que s'enregistren a partir dels aplicatius específics locals del SIGEP.
Gestió d'informes i expedients	Gestionar tots els processos per a l'elaboració d'informes preceptius o d'altres formes de resolució (denúncies, escrits, informes,...), iniciats a instància de tercers, per iniciativa pròpia o arran de la detecció d'una incidència.
Seguiment i avaluació de la gestió (SIRGA)	Gestió a partir de totes les actuacions a realitzar en cada un dels parcs durant l'annualitat corresponent basant-se en l'avaluació continuada d'una sèrie d'indicadors específics per determinar el grau d'assoliment de cada un dels objectius genèrics previstos en l'inici de l'any.
Mòdul de projectes	Gestionar els processos de tramitació dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació.
Documents i descàrregues	Gestor de descàrregues i documents per accedir a documents de l'organització o per al treball de la gestió dels usuaris: Manuals, Plans d'itineraris, Plans d'ús públic, Models (de contractes, concessions, etc.), enllaços d'interès, descàrrega de cartografia, eines GIS, etc.
Registre General d'Incidències	És una aplicació sorgida de la necessitat d'unificar l'entrada i registre de tots els tipus d'incidència per tal de dotar la gestió dels parcs de major rapidesa i eficiència, evitant demores i confusions sobre el tractament i l'eina a emprar per a cada tipus particular d'incidència, si hom hagués d'utilitzar una aplicació diferent per a enregistrar cada tipus d'incidència.
Incidències del Sistema de Qualitat	Gestionar de les incidències que són objecte de sistemes de control de la qualitat de la gestió. També, per extensió, s'utilitza provisionalment per tractar els informes de guarderia relatius a termes que no tenen relació estricta amb la Norma Q de qualitat mentre no hi hagi instal·lat un aplicatiu de gestió d'informes.

Suggestiments	Gestió dels suggeriments que es produeixen per parts dels usuaris en els parcs. Permet fer el seguiment, gestió i resolució de les mateixes i avaluar el grau de compliment de la resposta.
Inventari d'equipaments	Creació de l'inventari d'equipaments de la Xarxa de Parcs Naturals en quant a descripció i documentació dels serveis que s'ofereixen cada un dels diferents equipaments.
Incidències d'incendis	Enregistrar i gestionar les incidències que es produeixen en matèria d'incendis forestals, especialment a partir de les dades que recullen els operadors radiotelefònics durant el període de desplegament del Dispositiu de Vigilància d'Incendis d'estiu.
Infraestructures de Prevenció d'Incendis Forestals	Gestionar l'inventari d'elements del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals, com punts d'aigua i punts de guaita.
Inventari de mobiliari exterior	Gestió dels inventaris dels elements de mobiliari exterior situats als parcs, vies de comunicació o equipaments (baranes, fonts, cadenes,...).
Inventari de Senyalització	Gestió dels inventaris dels elements de senyalització exterior direccional i informativa situats als parcs i producció de fitxes per a la generació de comandes.

Servei de manteniment integral del SIGEP

Per tal de garantir el funcionament i millora de SIGEP, està vigent un contracte de servei de manteniment integral del sistema d'informació geogràfica de gestió de la Xarxa d'Espais Protegits (SIGEP) de la Diputació de Barcelona.

L'objectiu principal és la prestació del servei de manteniment del sistema (correctiu, preventiu i perfectiu i evolutiu), la prestació de suport de segon nivell i la formació als usuaris.

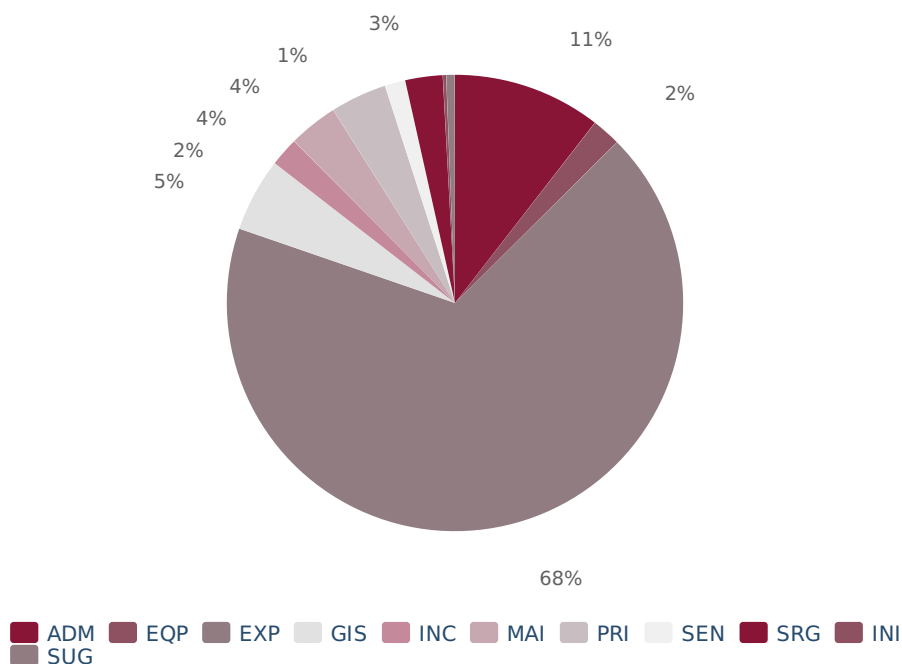
Mensualment, s'elabora un informe que recull les tasques realitzades de prestació del servei de **manteniment del sistema**, la prestació de **suport** i la **formació** als usuaris, i la prestació de **manteniment evolutiu**.

El manteniment del sistema i resolució d'incidències s'enregistra en l'aplicació de la Relació d'Incidències Correctives (RIC). En cada informe mensual es presenta un resum des les tasques de manteniment realitzades; en els apartats d'Evolució del servei es mostren les dades de les incidències produïdes i ateses, manteniment evolutiu, gràfiques i indicadors segons els Acords de Nivell de Servei estipulats en el contracte.

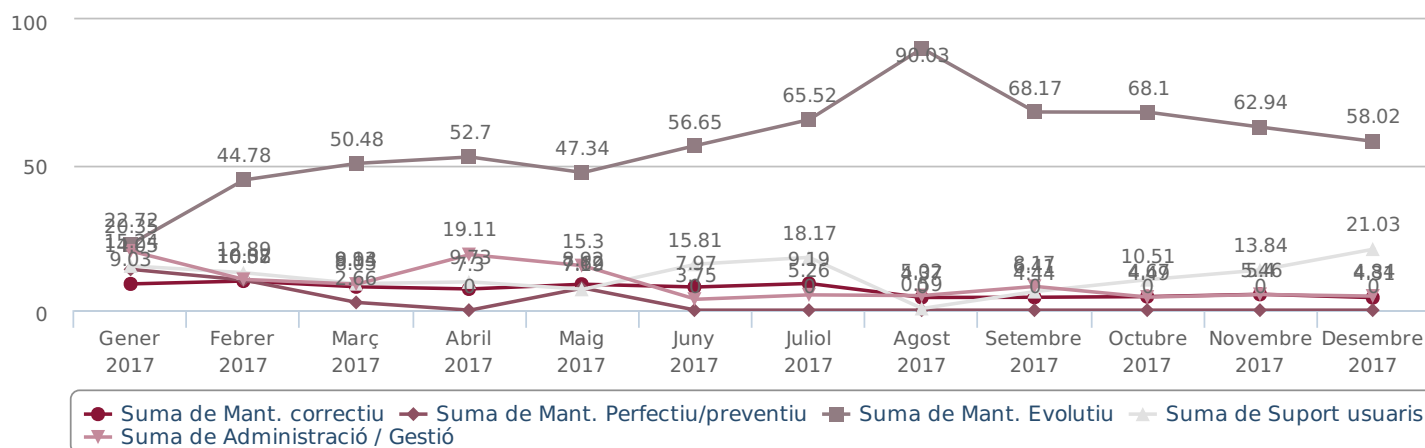
La disponibilitat del RIC i les explotacions de les seves dades enregistrades nodreixen el **Registre i Seguiment de Tasques Centralitzat** (RSTC), que comptabilitza la distribució del temps a cadascuna de les tasques portades a terme (correctius, preventius i perfectius, evolutius i suport), analitzat en la prestació del servei de manteniment, formació i suport als usuaris, i la **Base de dades de coneixement** (BDC), que descriu la metodologia utilitzada per a la resolució de cadascuna de les atencions i incidències.

En la taula següent es recullen les atencions prestades durant tot l'any en concepte de manteniment, agrupades per tipologies:

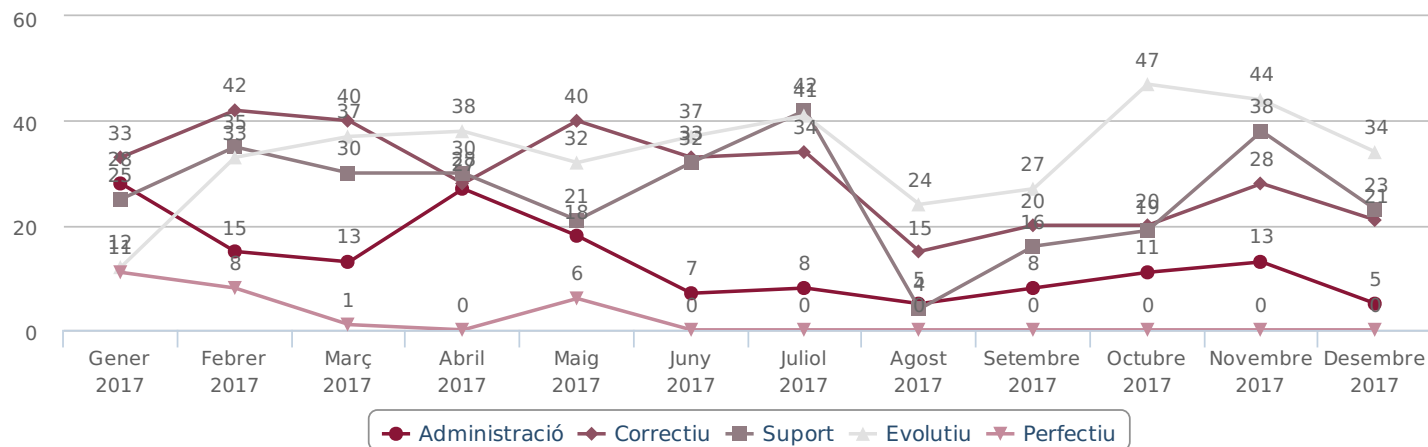
Grup	Atencions
ADM	87
EQP	17
EXP	560
GIS	43
INC	17
MAI	29
PRI	33
SEN	12
SRG	22
INI	2
SUG	5
Total general	827

Pel que fa a la distribució del temps dels diferents manteniments, l'evolució mensual de l'any 2017 seria la mostrada en el següent gràfic:

Pel que fa al número d'atencions, l'evolució mensual de l'any 2017 seria la mostrada en el següent gràfic:

Quant al manteniment evolutiu, fins el moment s'han elaborat els següents mòduls:

Codi	Títol	Descripció
EVO.1	Informes activitats (Ús Públic)	Incorporar la gestió de dades de les activitats d'ús públic (dates, participants,...) i creació d'explotacions
EVO.2	Activitats generals / Agenda	Automatització calendari de les activitats als parcs
EVO.3	Incidències d'Informes de guarderia	Generació tramitació dels informes de guarderia
EVO.4	Circuit SSG	Creació circuit dels informes de la Secció de Suport a la Gestió
EVO.5	Mòdul de projectes (SSG)	Aplicació nova per a la gestió dels projectes d'obres i servei i de l'expedient administratiu de contractació
EVO.6	Equipaments (Ús Públic)	Connexió de l'aplicació del SIGEP amb el portal de dades obertes de la web de Parcs
EVO.7	Aplicació d'inventari	Aplicació nova per a la gestió genèrica d'inventaris
EVO.8	Finques	Creació de la capa de finques i integració en el visualitzador de cartografia
EVO.9	Integració EXP Seu Electrònica	Integració del SIGEP amb la Seu electrònica de la Diputació de Barcelona, formularis de Parcs Naturals
EVO.10	Gestor de descarregues i documents	Aplicació nova per a la descàrrega de documents (Manuals, Plans, Models), enllaços d'interès, descàrrega de cartografia, eines GIS, etc.
EVO.11	Tramitació dels suggeriments a expedients	Generació del circuit de tramitació de resposta del suggeriments
EVO.12	Conformitat EXP OASJ	Millores circuit tasques personal OASJ

Seguiment i control de la normativa

A continuació, partint de les dades de què es disposa en el SIGEP, s'exposa un resum dels informes i les denúncies que ha emès l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals a partir de les tasques de seguiment i control del compliment del text normatiu que duu a terme el personal tècnic i els guardes del parc.

Expedients gestionats

Tipologia	Inf.	Den.	Esc.	Total	%
Abocaments / vehicles abandonats				0	0,0
Accidents / Rescats / Recerca de persones				0	0,0
Activitats científiques, culturals i educatives	9			9	2,4
Activitats esportives, turístiques i de lleure	71			71	18,9
Actuacions urbanístiques	36			36	9,6
Altres escrits relacionats amb subvencions				0	0,0
Aplecs, trobades, festes i fires	2			2	0,5
Aprofitaments de recursos naturals (agrícoles, ramaders o miners)	1			1	0,3
Caça (aprofitaments i PTGC - plans tècnics de gestió cinegètica)	10			10	2,7
Circulació motoritzada		33		33	8,8
Filmacions i reportatges fotogràfics	38			38	10,1
Incendis	2			2	0,5
Informació general				0	0,0
Informes interns de subvencions a ajuntaments				0	0,0
Informes interns de subvencions a particulars	58			58	15,5
Instal·lacions tècniques	8			8	2,1
Pla de conservació, seguiment i recerca (animals morts o abandonats)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (fauna/flora)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (paisatge)				0	0,0
Suggeriments Q			35	35	9,3
Treballs forestals (aprofitaments i PTGMF - plans tècnics de gestió i millora forestal)	25			25	6,7
Xarxa viària	4			4	1,1
Altres	43			43	11,5
Total	307	33	35	375	100,0

Abreviatures: **Informes** / **Denúncies** / **Escrits**

Els informes elaborats pels guardes del parc, que posteriorment poden donar lloc a informes, denúncies o altres escrits, constitueixen un element bàsic per fer efectiva la tasca de vigilància i control del planejament. Aquests informes s'han elevat a 594 al llarg de l'any.

Parc mòbil

L'any 2017 no s'ha adquirit cap vehicle nou. Les característiques del parc mòbil del parc són les que s'exposen a la taula següent:

Matrícula	Model	Any d'adquisició	Usuari/s
B 0449 UX	Turisme	1998	Tècnic Unitat d'Us públic
8813 BPC	Tot terreny	2001	Tècnic Unitat de seguiment de programes
8052 BXP	Tot terreny	2002	Tècnic Unitat d'Ús Públic
4173 FGZ	Tot terreny	2006	Tècnic de conservació
6109-DSW	Tot terreny	2006	Tècnic Unitat de seguiment de programes
9173 FPF	Turisme	2007	Directora
0117 GFG	Pick Up	2008	Colla de manteniment
8267 GHC	Pick Up	2008	Colla de manteniment
7686 JMF	Tot terreny	2016	Guardes
7132 JMF	Tot terreny	2016	Guardes
7142 JMF	Tot terreny	2016	Guardes
7692 JMF	Tot terreny	2016	Guardes
7690 JMF	Tot terreny	2016	Guardes
7691 JMF	Tot terreny	2016	Guardes
7695 JMF	Tot terreny	2016	Guardes
7700JMF	Tot terreny	2016	Guardes
4169 FGZ	Tot terreny	2016	Guardes
8266 JLY	Pick Up	2016	Colla de manteniment
9047 JLY	Pick Up	2016	Colla de manteniment
3859 JLZ	Turisme	2016	Subaltern Can Casades

Accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats

El personal del Parc Natural del Montseny ha participat en els cursos següents:

Curs	Dates	Col·lectiu	Nombre de participants
Curs bàsic en tècniques d'extinció pels equips d'emergència.	Març 2017	Tot el personal	14
Curs per la implementació de les polítiques d'igualtat de gènere de la Diputació de Barcelona	Maig 2017	Tot el personal	11
Curs avançat d'ARCGIS Desktop	Maig 2017	Personal tècnic	4
Jornades tècniques de Montesquiú: la natura motor de l'economia local.	Maig 2017	Personal tècnic	2
Jornades tècniques de Montesquiú: dades obertes sobre el patrimoni natural	Novembre 2017	Personal tècnic	1
Jornades tècniques de Montesquiú: l'espai blau als nostres municipis	Novembre 2017	Personal tècnic	1
Curs bàsic d'actualització de coneixement del Parc Natural del Montseny	Març 2017	Personal d'atenció al públic	15
Taller d'integració del servei d'informació en els protocols i estàndards de qualitat de la Xarxa de Parcs Naturals. Nivell1	Març 2017	Personal d'atenció al públic	2
Taller d'integració del servei d'informació en els protocols i estàndards de qualitat de la Xarxa de Parcs Naturals. Nivell 2	Abril 2017	Personal d'atenció al públic	4
Anglès (diferents nivells)	Novembre 2017 - gener 2018	Personal tècnic	6
Mapes conceptuals i visual thinking	Setembre 2017	Tot el personal	1
Acreditació MS Access 2010 nivell inicial	Gener 2017	Tot el personal	1
Acreditació MS Excel 2010 nivell inicial	Gener 2017	Tot el personal	1
Elaboració de materials de difusió amb programes ofimàtics	Octubre 2017	Personal tècnic	1

Annex I. Pla de seguiment i recerca

Fitxes resum de les activitats i estudis 2017

Seguiment ecològic

- Seguiment de les estacions meteorològiques
- Seguiment de les poblacions de cranc de riu ibèric al Montseny
- Seguiment de papallones diürnes (CBMS) al Parc Natural del Montseny
- Programa de seguiment de l'avifauna mitjançant el projecte SOCC i SYLVIA
- Programa de seguiment de petits mamífers comuns al Parc Natural del Montseny (xarxa SEMICE 2014)
- Estudi de les poblacions de liró gris (*Glis glis*) en zones de roureda mixta al massís del Montseny
- Programa de seguiment de ratpenats al Parc Natural del Montseny
- Seguiment de la població de senglar i cabirol al Montseny (temporada 2017-2018)
- Gestió de microhàbitats a les rieres per afavorir el cranc de riu
- Seguiment de les actuacions d'obertures d'espais oberts

Educació, formació i divulgació

- Guia de plantes invasores i les seves alternatives. Opcions per substituir les espècies no desitjades en el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny
- Nou atlas dels ocells nidificants de Catalunya

Seguiment de les estacions meteorològiques

M. Samper, D. Guinart i guarderia del PN-RB Montseny

Objectius

L'any 1992, es va iniciar el Programa de Seguiment de Paràmetres Ecològics de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, amb el programa d'obtenció de dades meteorològiques. Però els estudis de climatologia en l'àmbit del Montseny es remunten a finals del s. XIX i es constata amb més d'un centenar de publicacions (monografies, articles, tesis, anuaris, webs). Hi ha inventariades 81 estacions (històriques i actuals) distribuïdes en l'àmbit d'influència del Montseny, de les quals 30 són dins de parc.

D'aquesta trentena d'estacions en l'àmbit del PN-RB del Montseny, en el 2011 hi havien 13 d'operatives amb sèries inferiors a vint anys. Ara són cinc termopluviomètriques manuals i tres d'automàtiques les que actualment tenen continuïtat. L'any 2017 s'ha mantingut aquest programa amb l'objectiu d'obtenir, de forma continuada i periòdica, dades meteorològiques.

Resultats

A manera de taules resum, es presenten les dades de pluviometria i temperatures de les estacions manuals que es gestionen directament pel personal del parc. Pel que fa a les dades de les estacions automàtiques, malgrat s'exposa una taula resum, poden ser consultades via web del Servei Meteorològic de Catalunya (l'estació de Puigsesolles - turó de l'Home i Tagamanent) o del Servicio Nacional de Meteorología (l'estació de Fontmartina).

Estacions meteorològiques manuals del PN-RB Montseny

Any 2017	Precipitació (lit/m ²)
Total	
El Puig (Montseny)	
Gener	151,0
Febrer	94,0
Març	131,5
Abril	69,2
Maig	34,0
Juny	30,9
Juliol	25,3
Agost	37,8
Setembre	124,8
Octubre	168,0
Novembre	4,5
Desembre	15,2
TOTAL ANY	886,2

Any 2017	Precipitació (lit/m ²)
Total	
Can Leonart (Fogars de Montclús)	
Gener	98,2
Febrer	118,6
Març	111,6
Abril	73,5
Maig	40,5
Juny	25,8
Juliol	21,0
Agost	40,4
Setembre	142,5
Octubre	132,3
Novembre	4,0
Desembre	24,3
TOTAL ANY	832,7

Estacions meteorològiques automàtiques del PN-RB Montseny

Any 2017	Temperatura (°C)						Precipitació (l/m2)
	Max.	Min.	Oscil·l. extrem	Màj. Max	Màj. Min	Màj./mes	Total
Tagamanent (Tagamanent)							
Gener	13,3 °	-5,6 °	18,9 °	6,5 °	0,4 °	3,4 °	70,2
Febrer	17,0 °	0,0 °	17,0 °	10,5 °	3,7 °	7,1 °	66,3
Març	21,0 °	-1,0 °	22,0 °	13,3 °	5,6 °	9,5 °	111,7
Abril	19,1 °	-0,9 °	20,0 °	14,2 °	6,1 °	10,2 °	64,1
Maig	26,0 °	2,1 °	23,9 °	18,8 °	10,1 °	14,5 °	24,3
Juny	29,3 °	9,1 °	20,2 °	24,8 °	13,6 °	14,2 °	20,5
Juliol	31,5 °	8,1 °	23,2 °	25,6 °	16,2 °	20,9 °	7,5
Agost	31,9 °	9,4 °	22,5 °	25,9 °	17,1 °	21,5 °	37,5
Setembre	24,8 °	5,7 °	19,1 °	19,1 °	10,9 °	15,0 °	82,5
Octubre	23,5 °	5,9 °	17,6 °	18,1 °	10,9 °	14,5 °	90,2
Novembre	17,1 °	-0,6 °	17,7 °	11,8 °	4,5 °	8,1 °	17,7
Desembre	6,9 °	-4,7 °	11,6 °	1,1 °	6,6 °	6,9 °	3,8
TOTAL ANY							596,3

Puig Sesolles (Fragas de Montseny)							
Gener	10,4 °	-10,8 °	21,2 °	2,4 °	-3,2 °	-0,4 °	127,9
Febrer	12,2 °	-5,4 °	17,6 °	5,4 °	-0,2 °	2,6 °	77,6
Març	18,0 °	-4,6 °	22,6 °	9,6 °	2,2 °	5,9 °	113,0
Abril	15,4 °	-4,6 °	20,0 °	9,9 °	2,7 °	6,3 °	67,4
Maig	20,7 °	-1,9 °	22,6 °	14,2 °	6,4 °	10,3 °	30,1
Juny	26,7 °	5,1 °	21,6 °	20,7 °	12,6 °	16,6 °	26,5
Juliol	28,6 °	3,7 °	24,9 °	21,2 °	12,9 °	17,1 °	19,3
Agost	28,0 °	6,2 °	21,8 °	21,9 °	13,7 °	17,8 °	33,9
Setembre	21,2 °	1,8 °	19,4 °	13,8 °	7,1 °	10,4 °	108,0
Octubre	18,8 °	3,8 °	15,0 °	14,5 °	8,4 °	11,4 °	127,2
Novembre	12,8 °	-4,5 °	17,3 °	7,7 °	1,6 °	4,6 °	6,6
Desembre	12,2 °	-9,4 °	21,6 °	4,4 °	-2,1 °	1,1 °	15,3
TOTAL ANY							792,8

Fontmartina (Fragas de Montseny)							
Gener	5,8 °	-4,4 °	10,2 °	7,9 °	1,0 °	3,9 °	181
Febrer	18,3 °	-0,4 °	18,7 °	12,1 °	4,2 °	7,4 °	61
Març	20,9 °	0,3 °	20,6 °	15,3 °	5,8 °	9,8 °	105
Abril	20,9 °	-1,4 °	22,3 °	16,2 °	6,2 °	10,4 °	67
Maig	27,4 °	3,7 °	23,7 °	20,0 °	10,1 °	14,4 °	22
Juny	31,5 °	9,9 °	21,6 °	26,2 °	16,1 °	20,2 °	31
Juliol	33,0 °	10,9 °	22,1 °	26,8 °	16,3 °	20,8 °	28
Agost	33,5 °	11,1 °	22,4 °	27,6 °	17,5 °	21,5 °	22
Setembre	27,6 °	6,4 °	21,2 °	19,9 °	11,2 °	14,8 °	84
Octubre	23,8 °	7,1 °	16,7 °	19,4 °	11,2 °	14,5 °	111
Novembre	18,5 °	-0,8 °	19,3 °	13,2 °	5,2 °	8,4 °	5
Desembre	16,0 °	-3,5 °	19,5 °	9,2 °	1,9 °	5,0 °	18
TOTAL ANY							735,0

Any 2017	Temperatura (°C)						Precipitació (l/m²)
	Max.	Min.	Oscil·l. extrem	Màj. Max	Màj. Min	Màj./mes	Total
La Morera (316m)							
Gener	13,5 °	-6,0 °	19,6 °	7,6 °	-0,4 °	3,6 °	130,6
Febrer	18,0 °	-1,5 °	19,5 °	11,5 °	3,1 °	6,6 °	70,5
Març	22,0 °	-0,5 °	22,5 °	15,4 °	4,6 °	10,0 °	162,8
Abril	21,0 °	-2,0 °	23,0 °	16,2 °	5,0 °	10,2 °	24,7
Maig	28,0 °	2,5 °	25,5 °	20,9 °	9,0 °	14,9 °	24,7
Juny	31,5 °	9,5 °	22,0 °	27,0 °	14,8 °	20,2 °	12,9
Juliol	32,5 °	9,0 °	23,5 °	28,6 °	15,5 °	22,0 °	6,5
Agost	34,0 °	10,0 °	24,0 °	28,5 °	16,4 °	22,4 °	32,5
Setembre	27,5 °	5,0 °	22,5 °	21,1 °	10,6 °	15,3 °	109,9
Octubre	24,0 °	5,5 °	18,5 °	20,0 °	9,3 °	14,6 °	88,0
Novembre	18,0 °	-2,0 °	20,0 °	13,0 °	3,8 °	8,1 °	11,8
Desembre	15,0 °	-5,0 °	20,0 °	8,6 °	-0,2 °	4,2 °	3,0
TOTAL ANY							677,9

Mas Joan (Sant Pere de Vilatorrada)							
Gener	15,0 °	-7,0 °	22,0 °	9,0 °	-0,7 °	4,1 °	117,7
Febrer	18,0 °	-3,0 °	21,0 °	11,9 °	2,3 °	6,4 °	71,6
Març	19,5 °	-2,0 °	21,5 °	15,8 °	3,9 °	9,8 °	107,9
Abril	20,5 °	-1,5 °	22,0 °	15,7 °	4,2 °	9,6 °	62,9
Maig	28,0 °	2,0 °	26,0 °	21,5 °	7,9 °	14,7 °	25
Juny	32,5 °	8,0 °	24,5 °	27,5 °	13,8 °	20,0 °	9,6
Juliol	33,0 °	8,0 °	25,0 °	27,9 °	13,4 °	20,7 °	13,6
Agost	34,5 °	7,0 °	27,5 °	28,7 °	13,7 °	21,2 °	17
Setembre	24,5 °	4,0 °	20,5 °	20,8 °	8,6 °	14,2 °	91,8
Octubre	27,0 °	5,0 °	22,0 °	20,7 °	8,3 °	14,5 °	80,4
Novembre	19,0 °	-3,0 °	22,0 °	13,7 °	2,0 °	7,6 °	7,7
Desembre	18,0 °	-6,0 °	24,0 °	11,0 °	0,8 °	5,1 °	15,5
TOTAL ANY							620,7

Masia Mariona (Fragas de Montseny)							
Gener	17,0 °	-3,2 °	20,2 °	11,1 °	2,6 °	6,7 °	103,1
Febrer	24,0 °	1,6 °	22,4 °	15,0 °	5,7 °	9,1 °	51,9
Març	24,5 °	1,5 °	23,0 °	19,6 °	6,6 °	12,8 °	98
Abril	25,6 °	0,6 °	25,0 °	21,1 °	7,6 °	13,5 °	54,8
Maig	30,8 °	4,6 °	26,2 °	24,3 °	11,9 °	17,7 °	24,1
Juny	38,0 °	12,2 °	25,8 °	32,0 °	17,6 °	23,5 °	11,9
Juliol	36,0 °	13,0 °	23,0 °	32,6 °	17,8 °	24,6 °	8,9
Agost	38,8 °	12,8 °	26,0 °	32,9 °	18,8 °	52,3 °	19,1
Setembre	33,4 °	7,6 °	25,8 °	25,1 °	13,4 °	18,2 °	98,6
Octubre	28,6 °	7,8 °	20,8 °	24,2 °	12,2 °	17,8 °	102
Novembre	22,2 °	1,0 °	21,2 °	16,9 °	6,3 °	11,0 °	5,4
Desembre	18,5 °	-6,0 °	24,5 °	13,2 °	1,7 °	7,2 °	18,6
TOTAL ANY							596,4

Seguiment de les poblacions de cranc de riu ibèric al Montseny

G. Conill, G. Mas, I. Figueroa (Associació Paisatges Vius)

Objectius

El cranc de riu ibèric (*Austropotamobius pallipes*) és una espècie emblemàtica dels rius nacionals i del sud d'Europa i, des de fa una dècada, constitueix un element remarcable dels valors faunístics del Parc Natural del Montseny. El declivi de l'espècie a nivell de tota la seva àrea de distribució la situa en un estat crític i es considera extingida a nivell local en moltes zones del nostre país. El Pla de Gestió del Cranc Riu, de la Diputació de Barcelona, s'ha portat a terme al 2017 en els quatre parcs naturals on es coneixen poblacions naturals d'aquest artròpode, amb l'objectiu de conèixer l'estat de les poblacions, valorar les possibles reintroduccions i establir les mesures de planificació i de gestió, per tal d'assegurar la conservació de l'espècie a nivell de la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona.

Resultats

El 2017 els cursos fluvials de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona (XPN en endavant) acollien 16 poblacions de cranc de riu autòcton (*Austropotamobius pallipes*): 7 al Parc Natural del Montseny, 6 a l'Espai Natural de les Guàrdies-Savassona, 1 al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, 1 al Parc del Montnegre i el Corredor i 1 al Parc del Castell de Montesquiu (Figura 1). El 2017 no es va extingir cap de les 12 poblacions que es coneixien de l'any anterior, i a més se'n van descobrir 3 de noves i se'n va crear una altra, fruit d'una translocació. Prenent com a referència que el nombre estimat de poblacions de Catalunya és de 175, les poblacions de cranc de riu de la XPN de la Diputació de Barcelona representen el 9 % de la població catalana.

Pel què respecta a la viabilitat poblacional de les poblacions, és a dir, a la seva probabilitat de supervivència a llarg termini, de les 10 poblacions que es coneixien al Montseny, des de l'any 2000, s'observa que 3 s'han extingit, 2 s'han trobat de noves, 1 ha incrementat la seva viabilitat i 4 han reduït la seva viabilitat.

De les set poblacions existents a l'any 2017, tres d'elles ocupen una distribució inferior a 100 m i només una té més de mig quilòmetre de longitud (530 m). Les amenaces generalitzades continuen sent la manca de cabal ecològic, les espècies exòtiques, la caça furtiva, la contaminació i la destrucció de l'hàbitat.

Població	Longitud	Viabilitat	Amenaces (0: molt baixa; 5: molt alta)
Cranc-MSY-1	25 m	Baixa	Espècies exòtiques (3), Contaminació (4), Destrucció de l'hàbitat (0), Freqüentació (3), Manca de cabal (5), Captura furtiva (2), Altres (0)
Cranc-MSY-2	530 m	Mitja	Espècies exòtiques (2), Contaminació (0), Destrucció de l'hàbitat (3), Freqüentació (0), Manca de cabal (3), Captura furtiva (4), Altres (0)
Cranc-MSY-3	275 m	Baixa	Espècies exòtiques (3), Contaminació (1), Destrucció de l'hàbitat (5), Freqüentació (2), Manca de cabal (4), Captura furtiva

			(2), Altres (0)
Cranc-MSY-4	155 m	Alta-Mitja	Espècies exòtiques (5), Contaminació (0), Destrucció de l'hàbitat (4), Freqüentació (2), Manca de cabal (5), Captura furtiva (1), Altres (3)
Cranc-MSY-5	160 m	Alta	Espècies exòtiques (3), Contaminació (0), Destrucció de l'hàbitat (0), Freqüentació (0), Manca de cabal (3), Captura furtiva (2), Altres (3)
Cranc-MSY-6	70 m	Mitja	Espècies exòtiques (3), Contaminació (0), Destrucció de l'hàbitat (0), Freqüentació (3), Manca de cabal (3), Captura furtiva (0), Altres (0)
Cranc-MSY-7	95 m	Alta-Mitja	Espècies exòtiques (3), Contaminació (4), Destrucció de l'hàbitat (4), Freqüentació (2), Manca de cabal (4), Captura furtiva (4), Altres (4)

Seguiment de papallones diurnes (CBMS) al Parc Natural del Montseny

C. Stefanescu, F. Pàramo, A. Arrizabalaga (Museu de Ciències Naturals de Granollers)

Objectius

El *Catalan Butterfly Monitoring Scheme* (CBMS) és un programa de seguiment dels ropalòcers o papallones diürnes, que es va iniciar a Catalunya l'any 1994 i que actualment compta amb més de 150 estacions de seguiment. El seguiment a cada estació consisteix en la repetició setmanal de censos visuals (30 censos per any) al llarg de transectes fixos i dels quals se n'ha caracteritzat la vegetació, per tal de relacionar-los posteriorment amb diferents factors ambientals. Els objectius generals del CBMS a nivell de tot Catalunya són proporcionar informació dels canvis que experimenten les poblacions de papallones, i detectar les tendències que podrien afectar l'estatus d'una espècie determinada. En l'àmbit dels espais naturals gestionats per la Diputació de Barcelona es fan de manera coordinada i l'avaluació dels seus resultats es porta a terme conjuntament.

Resultats

S'han analitzat les dades de les comunitats de ropalòcers de 15 localitats situades als espais naturals protegits del Montseny, Montnegre-Corredor, Sant Llorenç del Munt-Serra de l'Obac, Garraf, Guàrdies-Savassona, Serralada Litoral i Serralada de Marina. En aquestes 15 localitats, al 2017 s'ha fet un seguiment dels ropalòcers com a part del programa del CBMS.

Fent l'anàlisi global de les comunitats a partir de dos descriptors bàsics, el número d'individus i el número d'espècies, així com una anàlisi més detallada de 740 poblacions de 120 espècies, incloses 11 espècies que apareixen en categories d'amenaça a la llista vermella de les papallones catalanes, s'observa que les regressions poblacionals són presents en moltes de les localitats estudiades, i es raona que tant el canvi climàtic (amb una incidència creixent de les sequeres estivals) com el tancament dels hàbitats (per abandonament dels espais oberts) en són les principals causes.

Dels set espais de la XPN analitzats, tractats en aquest informe, el Montseny és clarament el més interessant pel que fa a la fauna de ropalòcers. No tan sols és el més divers en espècies (superant àmpliament el centenar), sinó que conté el màxim nombre d'elements d'interès per a la conservació.

Aquesta riquesa i interès es combina, però, amb la situació més preocupant del conjunt dels espais de la XPN. No solament s'hi han detectat disminucions globals en el nombre d'exemplars i d'espècies, sinó que, a nivell d'espècies individuals, presenta una proporció més alta de tendències regressives que als altres espais. Això inclou també les espècies d'interès per a la conservació, que al Montseny estan en una situació força crítica (amb 4 extincions locals i 2 poblacions en regressió). Entre aquestes espècies d'interès cal mencionar la total desaparició de la formiguera gran *Maculinea arion* al massís durant la darrera dècada; això ha suposat la desaparició de les poblacions més meridionals conegudes a la península Ibèrica.

El problema més greu que afecta la fauna en aquest espai és l'abandonament dels prats de pastura en les zones de la muntanya mitjana, que són d'altra banda les més riques en espècies. Això queda ben palès en l'anàlisi de la resposta de la posició de la comunitat al llarg del gradient obert-tancat: en les dues comunitats més riques (el Puig i el pla de la Calma), les espècies que prefereixen els ambients tancats són progressivament més abundants. Tenint en compte que la major part de les papallones catalanes es troben fortament associades als ambients oberts, aquest fenomen porta implícit un empobriment de les comunitats. Això ja es detecta molt clarament en el cas del Puig, però ben aviat podria començar a reflectir-se també a la comunitat del pla de la Calma. D'altra banda, és important remarcar que un bon coneixement de la fauna del conjunt del massís indica que aquesta problemàtica és molt general i es pot aplicar a moltes altres localitats del massís.

En aquest espai, la represa del seguiment al turó de l'Home des de 2017 és una molt bona notícia pel seguiment dels ropalòcers al massís, ja que permetrà documentar la resposta de les espècies més lligades als ambients subalpins al fenomen del canvi climàtic. Les dades disponibles ja indiquen una regressió molt forta d'alguna de la papallona de l'ortiga, *Aglais urticae*, atribuïble a l'empitjorament de les condicions climàtiques que requereix

aquesta espècie.

Seguiment de les poblacions d'amfibis i els seus hàbitats

F. Amat (Museu de Ciències Naturals de Granollers) i guarderia del PN-RB Montseny

Objectius

Els amfibis és un grup faunístic que ha estat històricament un indicador de l'estat dels medis aquàtics del Montseny i entre les tretze espècies identificades hi ha quatre que presenten un major interès de conservació. L'objectiu d'aquest programa és el seguiment de les poblacions d'amfibis i valorar l'estat de conservació dels ambients aquàtics dels quals depenen aquests vertebrats.

Resultats

El programa de monitoratge de les poblacions reproductores d'amfibis d'hàbitats aquàtics lèntics i del seu estat de conservació, s'ha dut a terme sobre 36 punts d'aigua. La majoria d'aquests són de característiques naturals i la meitat es localitzen en el pla de la Calma. Enguany cal constatar una millora general de les condicions i un èxit en la reproducció de les poblacions d'amfibis lèntics, d'acord amb els valors de bioindicadors obtinguts. El 80% dels punts d'aigua presentaven un higroperíode mínimament adequat, dels quals en el 86% s'hi ha reproduït, com a mínim, una espècie.

Les espècies localitzades enguany han estat les mateixes que el 2016: *Bufo spinosus*, *Pelodytes punctatus*, *Alytes obstetricans*, *Rana temporaria*, *Pelophylax perezi*, *Hyla meridionalis*, *Salamandra salamandra*, *Triturus marmoratus* i *Lissotriton boscai*. La riquesa específica mitjana per medi aquàtic utilitzat és de 2.0 i la del nombre d'espècies reproductores és de 1.4, ambdues més elevades que el 2016. La màxima riquesa específica és de quatre espècies, aquest cop en quatre punts d'aigua i en un d'ells, la bassa natural del Bellit, s'hi han reproduït totes, sent la millor del 2017. Les espècies més abundants han estat *Triturus marmoratus*, seguida de *Pelophylax perezi* i *Hyla meridionalis* que passen per davant de *Pelodytes punctatus*, tot i que aquesta espècie millora els seus resultats també. Aquest fet indica una millora de les condicions hídriques dels medis aquàtics donat que són espècies que requereixen basses amb higroperíode permanent. *Lissotriton boscai* segueix reproduint-se la bassa del Ginebre, tot i les dades obtingudes el 2016.

De forma molt interessant, enguany s'han trobat nous punts de reproducció de la granota roja, situats més al sud i que semblen ser de caràcter ocasional. La situació de l'espècie a l'entorn de Santa Fe no és òptim, produint-se fracassos en la reproducció per assecament dels medis aquàtics. L'estat de conservació dels punts d'aigua ha millorat respecte al 2016 degut a les millors condicions pluviomètriques, per bé que hi ha basses que any rere any requereixen d'actuacions correctores. En aquest sentit, la principal incidència ha estat la manca de capacitat de retenció d'aigua. Cal indicar que la forta sequera estival ha afectat especialment a les basses del pla de la Calma i a la reproducció de *Pelophylax perezi*.

Seguiment dels territoris de rapinyaires del Parc Natural del Montseny

J. Baucells, J. Vigué i guarderia del PN-RB Montseny

Objectius

L'objectiu del seguiment de rapinyaires és valorar l'estat anual de plataformes i nius ocupats, i actuar en el cas que hi hagi possibles riscos d'impactes ambientals. Paral·lelament també hi ha la finalitat d'adquirir major coneixement sobre aquest grup d'ocells i dels seus requeriments ecològics.

Resultats

L'astor (*Accipiter gentilis*) segueix essent l'espècie més representativa del parc, especialment en els hàbitats plenament forestals. Els astors segueixen molt fidels als seus territoris de cria, que en cas de desaparició d'algun dels individus adults, ràpidament són substituïts per individus nous, ja que existeix una nombrosa població flotant d'individus adults que busquen territori per a establir-se. L'evolució és estable amb tendència a l'augment, sobretot podent variar la localització dels nius de les parelles reproductores clàssiques, en funció d'algunes extraccions forestals, pistes noves o altres actuacions en el bosc.

L'esparver vulgar (*Accipiter nisus*) segueix essent un dels rapinyaires més desconeguts al parc, ja que la seva presència no és gens regular, i no és tan conspícua com l'astor, especialment les plataformes, que són de petites dimensions, i sovint desapareixen o es redueixen molt de dimensions d'un any per altre. Destaca l'afluència d'individus hivernals i sobretot en migració activa, que s'observen a inicis del període reproductor, però no es queden a criar al parc.

L'aligot comú (*Buteo buteo*) es manté amb un bon nombre de plataformes actives. Les zones perifèriques del parc, properes als espais agraris i en mosaic, són les que tenen més densitat de parelles reproductores.

L'aligot vesper (*Pernis apivorus*) és una de les dues espècies d'ocells de major interès de conservació al Montseny, però fins ara no s'ha pogut localitzar cap niu, malgrat sembla que hi cria al Montseny.

L'àguila calçada (*Aquila pennata*) està en franca expansió a la Catalunya Central, i per segon any aquesta espècie s'ha identificat al Montseny, amb una parella amb reproducció segura. Destaquen però les observacions regulars d'aquesta espècie en tot el vessant nord i oest del massís, i probablement hi hagi algunes parelles reproductores.

L'àguila marcenca (*Circaetus gallicus*) continua estable en els territoris actius, tots ells, amb una tendència a l'augment. Les grans dimensions dels seus territoris fan que algunes de les parelles se solapin quant als albiraments, i ocupin algunes zones de caça comunes.

El falcó pelegrí (*Falco peregrinus*), manté els set territoris actius amb plataformes en cingleres, ocupades aquest 2017 i amb tendència a l'augment. L'alta densitat de tudons a les zones de bosc i coloms a les zones periurbanes, donen molt aliment als falcons, que tenen actualment unes densitats de nius altes. Un any més tornem a destacar les molèsties per part dels escaladors, a les parelles reproductores de falcó i xoriguer a la zona d'Aiguafreda – Tagamanent, fet que seria necessari de regular i controlar.

El xoriguer (*Falco tinnunculus*) segueix essent un falcònid molt poc representat al Montseny com a nidificant, i que podria augmentar la seva població reproductora. A diferència del falcó pelegrí, aquesta espècie sí que necessita àrees obertes properes a la zona de cria. La promoció d'espais oberts que s'ha fet en les vessants del Matagalls ha fet augmentar les observacions de xoriguer, i probablement l'assentament d'individus joves i subadults a la zona.

El falcó mostatxut (*Falco subbuteo*) segueix essent molt variable, de reproducció tardana, però prou conspícua com per ser detectada de forma clara quan està criant. L'any 2017 s'han confirmat tres territoris, un dels quals amb plataforma, on s'han detectat tres polls trets amb èxit.

El duc (*Bubo bubo*) a la part osonenca del parc es dona per extingit. Al Montseny el duc està ja pràcticament absent, i es constata a les zones més bones i territoris històrics, no hi ha duc des de fa, almenys cinc anys. Les

conseqüències d'una pèrdua continuada d'hàbitat, una competència amb espècies emergents en zones de cingle, com el falcó pelegrí i el corb, semblen ser les causes principals de la seva desaparició.

Programa de seguiment de l'avifauna mitjançant el projecte SOCC i SYLVIA

D. Garcia, S. Herrando, A. Dalmau, I. Oliveras, M. Franch, R. Sanmartí, C. Stefanescu, J. Colomer, D. Hoyos (Institut Català d'Ornitologia, ICO)

Objectius

L'Institut Català d'Ornitologia (ICO) manté al Montseny, des de l'any 2002, una xarxa d'unitats de mostreig per valorar l'estat de conservació de la fauna ornitològica. El programa de seguiment de l'avifauna SOCC té l'objectiu d'avaluar el comportament de la riquesa i abundància de les poblacions d'ocells. L'objectiu del programa SYLVIA és establir una xarxa d'estacions d'anellament amb esforç constant per obtenir informació, a llarg termini, dels paràmetres demogràfics i reproductius de les poblacions d'ocells. La conjunció dels dos programes permet valorar l'estat de les poblacions d'ocells a llarg termini i establir indicadors de l'evolució d'aquestes poblacions.

Resultats

Per al conjunt dels espais protegits que s'ubiquen a la Serralada Prelitoral al nord de Barcelona, Parc Natural del Montseny, Espai Natural de les Guilleries-Savassona i Parc del Castell de Montesquiu, s'ha calculat el *Wild Bird Index* o indicador de la comunitat d'ocells i l'indicador d'aforestació per al període 2002-2017. El *Wild Bird Index*, que recull l'evolució conjunta del global de les poblacions d'ocells, presenta un descens acusat, tot i que de menor entitat que el que es detecta a la Xarxa de Parcs Naturals, mentre que l'indicador d'aforestació, malgrat les fluctuacions mostrades, apunta a una clara incidència dels processos de successió vegetal en l'evolució de les poblacions d'ocells.

Cal assenyalar, però, que en l'indicador d'aforestació, el component que determina el resultat final de manera clara és la tendència negativa de les espècies de prat i matollar baix, ja que les espècies forestals o de matollar alt es mantenen estables o, fins i tot, amb un lleu augment. En aquest conjunt de parcs els medis oberts estan clarament associats a les pastures que sustenten la ramaderia tradicional, una activitat que en l'actualitat s'ha reduït molt. Aquest fort descens és el procés que segurament ha provocat la resposta que es detecta en l'indicador, ja que la desaparició de les pastures actua de manera negativa sobre les espècies pròpies dels prats i afavoreix l'augment de cobertura vegetal dels espais de muntanya mitjana. Tot i així, entre 2007 i 2015, el subíndex d'espècies de prat o matollar baix van mostrar una lleu recuperació que s'ha vist truncada en els dos darrers anys.

Durant el període reproductor del 2017 s'han capturat, dins els parcs de la XPN, un total de 9.458 ocells en el conjunt d'estacions SYLVIA, dels quals 7.694 (un 81,3%) corresponen a espècies objecte d'estudi. Les estacions situades en espais naturals gestionats per la XPN suposen un 12,6% del total de captures. Les dades aportades per les estacions SYLVIA de la DIBA són especialment rellevants pel tallarol gros *Sylvia borin* (46,9% del total de captures), el tallarol de garriga *Sylvia cantillans* (27,5% del total de captures), la mallerenga blava *Parus caeruleus* (26,4% del total de captures) i la mallerenga emplomallada *Parus cristatus* (26,3% del total de captures). A més, aquestes estacions aporten una part significativa de totes les dades disponibles —més del 10%— d'algunes de les espècies més capturades en el marc del projecte SYLVIA. Hi ha espècies que són particularment importants perquè són aquelles amb les quals es poden fer les anàlisis més sòlides a mig i llarg termini. En aquest sentit, l'aportació de les estacions DIBA és especialment valuosa en diverses d'aquestes espècies: blauet *Alcedo atthis*, raspinell comú *Certhia brachydactyla*, bosqueta vulgar *Hippolais polyglotta*, mallerenga blava *Parus caeruleus*, mallerenga emplomallada *Parus cristatus*, tallarol gros *Sylvia borin* i tallarol de garriga *Sylvia cantillans*.

Programa de seguiment de petits mamífers comuns al Parc Natural del Montseny (xarxa SEMICE 2014)

I. Torre, L. Freixes, F. Paramo, A. Arrizabalaga. (Museu de Ciències Naturals de Granollers)

Objectius

L'objectiu d'aquest any ha estat, un cop més, fer el seguiment de les poblacions de micromamífers per tal de valorar en un futur l'evolució de les seves poblacions i poder-ho correlacionar amb altres variables naturals o antropogèniques. En l'àmbit dels espais naturals gestionats per la Diputació de Barcelona, aquest seguiment es fa de manera coordinada i l'avaluació dels seus resultats es porta a terme conjuntament.

Resultats

Aquest any representa el desè any de seguiment de les poblacions de petits mamífers amb una metodologia estandarditzada a la Xarxa de Parcs Naturals de la província de Barcelona (2008-2017). Durant l'any 2017 als sis espais naturals de la província de Barcelona en que es porta a terme el projecte SEMICE s'han capturat un total de 245 petits mamífers de set espècies. Les espècies més freqüents han estat *C. russula* (37%) i *A. sylvaticus* (35%). Les espècies més escasses són *S. araneus* (0,4%) i *S. minutus*, solament detectades al Montseny. Amb referència a l'any anterior, les poblacions de *M. spretus*, *A. flavicollis* i *M. glareolus* han augmentat força, mentre que han disminuït lleugerament les d'*A. sylvaticus*.

Enguany, les poblacions d'*A. sylvaticus* han mostrat els valors mínims de tota la sèrie, fet que contribueix a incrementar la tendència negativa ja observada l'any 2016 ($r = -0,51$, $n = 20$, $p < 0,05$). Malgrat la recuperació de la població de *M. spretus* observada aquest any, aquesta espècie encara manté la tendència negativa detectada en els darrers anys ($r = -0,52$, $n = 20$, $p < 0,05$). Les abundàncies d'ambdues espècies es troben associades en el temps ($r = 0,60$, $n = 20$, $p < 0,05$).

Després d'un període de descens sostingut (2009-2013), les poblacions de talpó roig (*M. glareolus*) han experimentat un augment considerable durant l'any 2014, un descens els anys 2015-2016, i un increment durant el 2017. Enguany també s'observa un augment de la població d'*A. flavicollis* durant la campanya estival al Montseny. Ambdues espècies mostren tendències positives en el temps. El total de petits mamífers mostra una forta tendència regressiva en el temps ($r = -0,58$, $n = 20$, $p < 0,05$).

Estudi de les poblacions de liró gris (Glis glis) en zones de roureda mixta al massís del Montseny

L. Freixas (Museu de Ciències Naturals de Granollers)

Objectius

El liró gris és un petit mamífer de requeriments centreeuropeus i especialista forestal que habita en boscos caducifolis de gran part d'Europa, arribant al del terç nord de la península Ibèrica. L'objectiu d'aquest programa és aprofundir en l'estudi de la població més meridional de liró gris a la Península Ibèrica, al Montnegre i al Montseny, en zones de roureda mixta, intensificant esforços per obtenir un major nombre de dades, que ens ajudin a entendre molts dels enigmes actualment presents sobre aquesta espècie en l'àmbit del Montseny.

Resultats

Enguany, les 10 sessions de revisió de les caixes niu realitzades al Montnegre i Montseny (esforç de mostreig total de 30 parcel·les i 600 caixes niu revisades a cada espai natural) ens han permès detectar presència directa de l'espècie a les tres parcel·les existents del Montnegre (taxa mitjana d'ocupació del 15%, amb 9 caixes ocupades) i del Montseny (taxa mitjana d'ocupació del 50%, amb 30 caixes ocupades), malgrat enguany només s'ha confirmat reproducció en una parcel·la al Montnegre (MNB: taxa mitjana de reproducció de 1,67%; amb 1 niu i 5 cries totals) i en les tres al Montseny (MSA, MSB i MSC: taxa mitjana de reproducció del 13,33%; amb 8 nius i 48 cries totals).

A les Guílleries, aquest 2017 s'han realitzat 7 sessions de revisió de la parcel·la de les Valls (esforç de mostreig anual de 7 parcel·les i 140 caixes niu revisades) i, a banda una revisió de les línies de la Vinyota 1 i 2 i de Vallclara (esforç de mostreig de 3 línies i 18 caixes niu revisades). Tot i el gran esforç no s'ha copsat ocupació directe d'individu dins les caixes niu en aquest espai, però sí indicis de la seva presència (aliment depredat i excrements) en dues caixes de les Valls.

Queda palès el fort caràcter especialista i depenent que té aquesta espècie del bosc caducifoli, un fet que el transforma en un dels únics mamífers que podem trobar com a bioindicador d'aquest hàbitat i on el seu seguiment a llarg termini ens ha d'ajudar a comprendre algunes de les causes dels canvis que tenen lloc en aquest ambient.

El gran esforç de mostreig que s'està realitzant anualment sobre les parcel·les d'estudi amb caixes niu específiques per liró gris en aquests espais naturals gestionats per la Diputació de Barcelona, ens està donant una gran quantitat de dades, no només a nivell de l'espècie sinó també sobre el seu hàbitat (seguiment de la fenologia dels arbres i comptatge de llavors). Això ens ajuda a aprofundir en el coneixement de la biologia d'aquest rosegador, a obtenir taxes d'ocupació, de reproducció i de creixement de les cries, que ens permeten conèixer l'estat i la dinàmica de les poblacions de liró gris tant dins un mateix any com al llarg del temps mitjançant tendències poblacionals en els nostres espais naturals. El seguiment ens ajuda també a obtenir eines per encarar una bona gestió del seu hàbitat que afavoreixi la seva conservació de cara al futur, un fet molt important en poblacions de marge d'àrea i aïllades com la del Montnegre.

Programa de seguiment de ratpenats al Parc Natural del Montseny

M. Mas, X. Puig-Montserrat i C. Flaquer (Museu de Ciències Naturals de Granollers) i guarderia del PN-RB del Montseny

Objectius

L'any 2017 s'ha mantingut el seguiment de ratpenats, de manera coordinada en tot l'àmbit dels espais naturals gestionats per la Diputació de Barcelona i l'avaluació dels seus resultats s'ha fet conjuntament. Els objectius del programa són obtenir dades de tendències poblacionals a mig i llarg termini i analitzar l'efecte dels canvis del medi natural (canvi climàtic, canvi d'usos del sol, etc.) sobre la riquesa i abundància de ratpenats a la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona.

Resultats

En les 10 estacions d'escolta actives el 2017 s'han identificat més de 50.000 ultrasons de ratpenats que han permès delimitar les comunitats de ratpenats d'aquestes estacions segons els requeriments de les 12 espècies o grups fònics trobats. Espècies com els ratpenats de ferradura gran (*Rhinolophus ferrumequinum*) i el ratpenat de ferradura mediterrani (*Rhinolophus euryale*) són molt escasses i en clar perill de desaparèixer d'aquests espais protegits. Igualment el ratpenat de bosc (*Barbastellus barbastella*) és molt poc freqüent i caldrà està atent a l'evolució de les seves poblacions. Per altra banda una espècie generalista i urbanita com la pipistrel·la de vores clares (*Pipistrellus kuhlii*) pot veure's beneficiada del canvi climàtic i de polítiques de gestió molt intervencionistes en pro de la urbanització i deforestació dels espais naturals.

Una primera diagnosi de dos anys de seguiment amb detectors mostra que entre els anys 2016 i 2017 l'activitat de ratpenats ha baixat en totes les estacions més forestals mentre ha incrementat a les més urbanes i mediterrànies. En general davant de diferents escenaris de gestió i de canvi climàtic que pot haver-hi en un futur sembla que els ratpenats actuaran com a indicador. Un increment dràstic de temperatures provocarà que les espècies més mediterrànies amplii la seva distribució. Davant les hipòtesis que l'increment de l'aridesa redueixi la riquesa i abundància de ratpenats, caldrà aportar mesures de gestió, com reforçar la conservació dels boscs de ribera i crear un mosaic de bosc madur i prats que aportin productivitat d'insectes.

El seguiment de quirohàbitats al Parc Natural del Montseny durant l'any 2017 ha donat com a resultat de les 4 estacions una suma total de 6.871 contactes de ratpenats on s'han identificat un total de 9 espècies i 5 grups fònics.

Fent una anàlisi diferenciant entre zona oberta i tancada de totes les estacions s'obté que es donen molts més contactes a la zona oberta que a la boscosa, essent 2.492 contactes per l'oberta i 4.379 per la zona boscosa. Només hi ha hagut una espècie que l'any 2016 no es va detectar, que ha sigut *Rhinolophus euryale*.

El 2017 totes les estacions del Montseny han mostrat una important davallada d'activitat de ratpenats, més marcada a les estacions de cotes altes i més forestals. Aquest fet segurament és degut a una variable ambiental que caldrà estudiar amb deteniment però que segurament pot ser l'increment de l'índex d'aridesa del 2016 al 2017 que afecti més en zones forestals. Per altra banda, la captura de *Myotis bechsteinii*, *Myotis blythii* i *Myotis sp1* mostra el caràcter forestal del parc i la presència de taques de bosc pre-madur. Totes les captures, però són de mascles.

Seguiment de la població de senglar i cabirol al Montseny (temporada 2017-2018)

C. Rosell, B. Pericas, F. Navàs (MINUARTIA)

Objectius

El Parc Natural del Montseny es va integrar, des dels seus inicis, en la temporada 1998/1999, a la Xarxa d'Observatoris del Programa de seguiment de les poblacions de senglar, a Catalunya, impulsat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge i la Diputació de Barcelona, i que compta actualment amb un total 18 espais. Un any més, l'objectiu de la temporada ha estat fer el seguiment de la tendència demogràfica del senglar al Montseny, valorar l'activitat de la caça major de senglar i cabirol, així com enfortir les col·laboracions amb les societats de caçadors locals del Montseny, per fomentar la cooperació entre gestors, tècnics, guardes i caçadors, en la gestió de l'espècie.

Resultats

El Programa de seguiment de senglar al Montseny es va iniciar fa 19 anys, i cal destacar des d'aleshores la col·laboració de les colles senglanaires al llarg de tot aquest temps. La seva constància en l'anotació de les dades de cada cacera permet garantir resultats precisos i fiables.

La temporada 2016-2017 s'han analitzat les dades facilitades per les 18 colles senglanaires habituals, que corresponen a un total de 652 batudes realitzades en una superfície d'unes 47.800 ha (27 APC).

Cada colla ha portat a terme una mitjana de 41 caceres durant el període hàbil (4 de setembre a 26 de març) i s'han realitzat en tot l'espai 1,4 batudes/km², valors superiors al de la temporada anterior.

En conjunt les 18 colles que han omplert el *Carnet de colla senglaire* han caçat 2.764 senglars, que representen 5,8 senglars caçats/km². Aquest és el tercer valor més alt aquesta temporada a la xarxa d'observatoris del Programa de seguiment de senglar.

La densitat s'ha mantingut estable respecte la temporada anterior. La població es manté en un nivell molt elevat, amb una estima superior a 14 individus/km², una de les densitats més elevades de la xarxa d'observatoris.

S'han observat cabirols en el 33% de les batudes de senglar, mantenint-se l'expansió de l'espècie al massís. Segons les dades anotades en els *Carnets de colla senglaire*, aquesta temporada s'han caçat 25 cabirols.

Resum d'indicadors de la temporada 2016-2017 al Montseny, en comparació amb la mitjana dels observatoris de Catalunya:

	Montseny	Mitjana observatoris PSS
Nombre de batudes per km ²	1,4	1,0
Senglars caçats per batuda	4,2	3,3
Senglar caçats per km ²	5,8	3,2
Efectivitat de caça	41% ¹	39%
Estima de densitat (senglars/km ²)	14	Mín.: 1,5 (Solsonès-Berguedà) Màx.: 22,5 (ZV Garrotxa)

¹ Efectivitat de caça mitjana dels darrers 5 anys

Gestió de microhàbitats a les rieres per afavorir el cranc de riu

G. Conill, G. Mas (Associació Paisatges Vius) i personal de manteniment del PN-RB Montseny

Objectius

La preocupant manca de cabal ecològic en un dels torrents on hi viu una de les poblacions de cranc de riu del Montseny, va plantejar la necessitat de realitzar una prova pilot de restauració de microhàbitats, per millorar la supervivència del cranc de riu. L'objectiu de l'acció va ser incrementar els indrets de refugi pel cranc de riu en moments d'elevada escassetat d'aigua en el torrent.

Resultats

Un cop obtinguts els permisos pertinents, per part de l'Agència Catalana de l'Aigua, per actuar en l'àmbit de domini públic hidràulic, es va actuar en sis punts situats en un tram d'uns 100 metres de riera. En cinc dels indrets es va realitzar una retirada de sediments mitjançant mètodes manuals (pales i cubells). Es va actuar en uns 14 m², bàsicament en zones amb poca o sense làmina d'aigua i amb el llit de la riera totalment reblert per sediments.

A tots els punts es va recuperar significativament la superfície amb presència de làmina d'aigua i les profunditats dels gorgs restaurats anaven dels 10 cm als 25 cm. En el sisè indret es va crear un petit dic amb pedres i troncs, però en la revisió posterior, unes setmanes més tard, es va comprovar que no havia sigut efectiu.

Durant aquest mateixa revisió es va confirmar el bon estat dels cinc punts on s'havia actuat, conservant-se unes bassetes amb una petita columna d'aigua i amb una acceptable heterogeneïtat espacial. Els treballs de restauració dels sis punts van ser realitzats durant un matí per part de sis persones, amb un temps efectiu total de 20 hores.

Restauració d'urgència de una riera, per facilitar el manteniment de bassetes d'aigua a l'estiu per millorar la probabilitat de supervivència de cranc de riu. Foto: personal de manteniment del PN-RB Montseny.

Seguiment de les actuacions d'obertures d'espais oberts

S. Herrando, M. Anton, O. Baltà (Institut Català d'Ornitologia, ICO)

Objectius

Els ocells dels espais oberts culminants del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny, constitueixen una comunitat rica de marcat caràcter centreeuropeu que comparteix notables elements amb les zones alpines i subalpines del Pirineus. El pla de conservació recull la necessitat d'impulsar la recuperació de pastures seminaturals. En aquest marc, l'any 2012 es va iniciar el projecte de recuperació de pastures per millorar la biodiversitat i recuperar i millorar infraestructures ramaderes i d'interès etnològic. Entre les actuacions dutes a terme hi destaquen la crema selectiva de matollar i la desbrossada del falguerar en diferents indrets del Matagalls i del pla de la Calma.

Resultats

Durant els dos censos de 2017 a la finca de la muntanya del Matagalls, es van localitzar un total de trenta-set espècies, de les quals, molt probablement trenta-tres presenten territori de cria dins de l'àrea d'estudi. Quant al nombre d'espècies, veiem que els rangs més elevats corresponen a la parcel·la tractada amb illes, els intermedis a la parcel·la de control i els més baixos a la parcel·la tractada sense illes. Quant al nombre de territoris, els valors més alts corresponen a la parcel·la de control, els intermedis a la parcel·la tractada amb illes i els més baixos a la parcel·la tractada sense illes.

En relació a l'interès de conservació s'ha trobat una de les dues espècies amb interès de conservació molt alt al Montseny (el mosquiter comú -*Phylloscopus collybita*-), cinc espècies amb un interès de conservació alt (la perdiu roja -*Alectoris rufa*-, el bitxac comú -*Saxicola torquatus*-, el còlit gris -*Oenanthe oenanthe*-, el passerell comú -*Carduelis cannabina*- i el sit negre -*Emberiza cia*-), i una espècie amb interès de conservació mitjà (la tallereta vulga -*Sylvia communis*-). Les vint-i-sis espècies nidificants restants tenen un interès de conservació baix. Aquest fet implica que el 18 % de les espècies detectades han estat catalogades en el pla de conservació com espècies d'interès mitjà, alt o molt alt.

L'indicador d'interès de conservació presenta els valors més elevats a la parcel·la de control, els intermedis a la parcel·la tractada amb illes i els més baixos a la parcel·la tractada sense illes. L'augment dels tres paràmetres estudiats a la parcel·la tractada al llarg dels anys d'estudi ens indica que el tractament, en principi, ha funcionat. Ara bé, el fet que aquests paràmetres també augmentin, encara que no tant sobtadament, en la parcel·la de control, ens fa ser molt prudents a l'hora de decidir la causa d'aquests augments.

Els resultats ens indiquen que el tractament ha afavorit l'augment del nombre d'espècies i el nombre de territoris en el cas que es mantinguin illes d'hàbitat sense tractar, però no en el cas d'afavorir la presència d'espècies amb una prioritat de conservació més alta, ja que l'indicador de conservació sempre ha estat més alt en la parcel·la de control.

Durant els dos censos de 2017 a la finca del pla de la Llacuna, es van localitzar un total de vint-i-vuit espècies, de les quals vint-i-quatre presentaven territoris de cria dins les àrees d'estudi amb certa probabilitat. Quant al nombre d'espècies i de territoris trobem que els valors més alts corresponen a la parcel·la no tractada i els més baixos a la parcel·la tractada.

En relació a l'interès de conservació, a la finca del pla de la Llacuna s'ha trobat també el mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*), amb un interès de conservació molt alt al Montseny, quatre espècies amb un interès de conservació alt (la perdiu roja -*Alectoris rufa*-, el bitxac comú -*Saxicola torquatus*-, el passerell comú -*Carduelis cannabina*- i el sit negre -*Emberiza cia*-), i una espècie amb interès de conservació mitjà (la tallereta vulga -*Sylvia communis*-).

Les dinou espècies nidificants restants tenen un interès de conservació baix. Aquest fet implica que el 21% de les

espècies detectades han estat catalogades en el pla de conservació com espècies d'interès mitjà, alt o molt alt. A la finca del pla de la Llacuna el nombre d'espècies i el nombre de territoris disminueix de l'any 2016 al 2017. En aquest sentit, sembla que el tractament provoca una disminució d'aquests dos paràmetres. En canvi, el valor de l'indicador de conservació augmenta de forma considerable. Per tant, els resultats que es poden concloure quant a l'efectivitat del tractament són, en principi, contradictoris.

De totes maneres, amb només dos anys de seguiment és difícil treure conclusions i caldrà esperar un mínim de dos o tres anys per poder consolidar i valorar bé els resultats.

Guia de plantes invasores i les seves alternatives. Opcions per substituir les espècies no desitjades en el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny

J. Enèriz, A. Salvat (APREN)

Les espècies exòtiques invasores constitueixen una de les principals causes de pèrdua de biodiversitat en el món, ja sigui per la seva capacitat d'invasió o pel risc de contaminació genètica, ocasionant també pèrdues econòmiques molt elevades. Per aquests motius, el marc normatiu estatal (RD 630/2013, pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores) estableix la prohibició de introduir espècies exòtiques que es consideren invasores per ocasionar impactes negatius irreversibles en els hàbitats naturals.

La problemàtica de les espècies exòtiques invasores és una evidència i el seu control o erradicació és una de les línies de treball prioritàries del Pla de Conservació del Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny, on s'estableix que l'eficiència de les mesures pel seu control és major quan abans es duguin a terme.

La jardineria és considerada una de les principals fonts d'introducció de plantes invasores. La col·laboració dels veïns i veïnes del Montseny i dels professionals de la jardineria és, per tant, molt important per resoldre o minimitzar l'impacte d'aquesta problemàtica en aquest espai natural protegit.

En la redacció d'aquesta guia s'ha pres com a model la publicació de l'Ajuntament de Barcelona "*Què són les plantes invasores?*", si bé la llista d'espècies s'ha establert tot considerant les espècies exòtiques d'erradicació prioritària al Parc Natural del Montseny segons el pla de conservació d'aquest espai natural protegit, i que són habitualment emprades en jardineria.

Afortunadament, només una petita part de les espècies exòtiques arriben a ser invasores. Per això és important tenir clars alguns conceptes:

- Planta autòctona del Montseny: aquella que és pròpia del Montseny o de contrades veïnes.
- Planta exòtica (o al·lòctona): aquella que no és pròpia d'un territori. La seva presència és resultat de l'activitat humana (jardineria, agricultura, transport, etc.).
Planta naturalitzada: planta exòtica que es reproduïx de manera natural en un territori a partir dels exemplars introduïts pels humans.
- Planta invasora: planta exòtica que colonitza el medi natural i que ocasiona impactes ecològics i/o econòmics, sovint desplaçant les espècies autòctones.

Espècies de flora invasora considerades a la guia

Tàxon	Prioritat d'erradicació al Montseny segons el pla de conservació
<i>Acacia dealbata</i> *	Mitjana (segons el lloc)
<i>Acer negundo</i>	Molt alta
<i>Ailanthus altíssima</i> *	Molt alta
<i>Anredera cordifolia</i>	Alta
<i>Broussonetia papyrifera</i>	Mitjana (segons el lloc)
<i>Buddleja davidii</i> *	Alta

<i>Cortaderia selloana</i> *	Alta
<i>Cotoneaster pannosus</i>	Molt alta
<i>Cotoneaster sp.</i>	Alta
<i>Gleditsia triacanthos</i>	Alta
<i>Helianthus tuberosus</i>	Mitjana (segons el lloc)
<i>Hemerocallis fulva</i>	Molt alta
<i>Ligustrum lucidum</i>	Alta
<i>Lonicera japonica</i>	Molt alta
<i>Parthenocyssus quinquefolia</i>	Molt alta
<i>Phyllostachys sp.</i>	Mitjana (segons el lloc)
<i>Pittosporum tobira</i>	Alta
<i>Pyracantha angustifolia</i>	Alta
<i>Robinia pseudoacacia</i>	Mitjana (segons el lloc)
*Espècies indicades al RD 630/2013	

Nou atlas dels ocells nidificants de Catalunya

D. Garcia, S. Herrando, A. Dalmau, I. Oliveras, M. Franch, R. Sanmartí, O. Baltà (Institut Català d'Ornitologia, ICO)

Els atlas d'ocells són obres que recullen la distribució de l'avifauna en un territori i període de temps determinat. Aquestes obres són una eina bàsica per a l'estudi i la conservació de les aus, ja que aporten informació precisa i acurada de l'estat de totes les espècies d'un territori determinat. A Catalunya el primer atlas d'ocells nidificants es publicà l'any 1984 (Muntaner *et al.* 1984). No obstant, les poblacions ornítiques són dinàmiques i en els més de trenta anys transcorreguts des de la seva publicació s'han constatat canvis molt importants en la distribució d'un nombre considerable d'espècies, incloent l'aparició de noves espècies i l'extinció d'altres. Degut a aquests canvis, la majoria de països europeus amb tradició ornitològica renovent els seus atlas aproximadament cada vint anys i, de fet, la Comissió Europea demana als estats membres tenir actualitzada la informació sobre distribució d'ocells nidificants cada deu anys.

La primera actualització realitzada a Catalunya va ser l'*Atlas dels ocells nidificants de Catalunya 1999-2002* (Estrada *et al.* 2004). Des d'aquest atlas d'ocells nidificants, l'avifauna catalana ha patit nous canvis, entre ells la incorporació de noves espècies nidificants. A més d'actualitzar la distribució de totes les espècies que nidifiquen a casa nostra, aquest nou atlas ens permetrà per primera vegada conèixer amb precisió com canvien les distribucions de moltes espècies. Així doncs, aquest nou atlas neix com una nova peça en l'estructura del seguiment dels ocells de Catalunya, i l'anàlisi del canvi en la distribució hi tindrà un paper protagonista. Com en l'anterior ocasió, altra vegada disposem de millores tècniques i tecnològiques que permetran millorar el producte final. En aquest sentit cal destacar que per primera vegada disposarem d'un portal *on-line*, Ornitho.cat, i la corresponent aplicació mòbil, per recopilar observacions per a l'atlas. Cal destacar el marc en què es desenvolupa aquest atlas, coincidint amb el Nou Atlas dels ocells nidificants d'Europa. El Nou Atlas de Catalunya pretén, a més, ser una font de dades per a l'elaboració del projecte europeu.

Les primaveres de 2015 i 2016 es van cobrir trenta-quatre dels quaranta quadrats UTM 10x10 km que inclouen totalment o parcialment algun dels espais de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Després d'aquestes prospeccions, van quedar pendents de cobrir sis quadrats, tres d'ells no prospectats anteriorment, i tres més ja assignats. El 2017 s'han prospectat vuit quadrats que contenen espais de la Xarxa de Parcs Naturals i per tant ja s'ha cobert tots els quaranta quadrats que contacten amb espais d'aquesta Xarxa.

Annex II. Carta Europea de Turisme Sostenible

Memòria 2017

Annex III. Sistema de Qualitat del Parc Natural del Montseny

Resum de la memòria

Legal Notice

This document was authored and rendered using the [Enablon Publisher](#)